

საქართველო

ფასი | ღარი

მსოფლიო

info@geworld.net

Яка смачна краватка*

2

* რა გემრიელი ჰალსტუხია (უპრ.)

ახალი დიეტა სააკაშვილისთვის ანუ ერთი დახინვით მოკლული ორი კურდღელი

6 გუბაზ სანიკიძე: არავისზე მეტხანს არ გმინავს, არც არავისზე მეტს ვჭამ და არც არავისზე მეტს ვსვავ

8 ვაჟა ბერიძე: საინტერესოა, ფორუმის ლიდერები თავს მენახიკებად თვლიან თუ არნივებად?..

სტრასბურგის სასამართლომ სკოლებში ქრისტიანობის სიმბოლო აკრძალა

29

პატიმრობის ტრიზუნა //

განადგურებული სსსრკ-ის უნიკალური ალბომი, მებრძოლი განადგურებული ერი ვეღარასოდეს აღდგება!

გიორგი... //

მთავარი გივი თარგამაძე ზუგდიდში ღვთაობებს დაეძინა

დიპლომატიის კლავი //

ერაყის ელჩი საქართველოში: აქ იმისთვის ჩამოვდივით, რომ დავახსოვროთ საქართველოს დამოუკიდებელი სსსრკ-ის განადგურება

აღიარების ტრიზუნა //

არნო ხიდირბეგოვიძე: ვინ არის მტყუნა-მართალი და ვინ — ტვინმართალი...

უსიძლოაობა //

ზურაბ გაგნიძე: გივი ნაკრძალი ჩვეულებრივი მადროვა

ჩხუბი თანამშრომლის აღსაჩუქარად //

რა დასკვნები უნდა გამოიტანოს საქართველო ბუზინსკის განცხადებიდან?

ფინეთის უკრაინის «ჩრდილო ნაკადისთვის» მზადდება

ჰელსინკიდან 30 კილომეტრით სამხრეთისკენ, ფინეთის უკრაინის «ჩრდილო ნაკადის» დამიწული ფსკერის განმედა დაიწყო. პირველი ნაღმის აფეთქებამდე გემებს ასაფეთქებელი სამუშაოების ადგილიდან ორი კილომეტრის რადიუსამდე მიახლოება აეკრძალათ.

კომპანია „Nord Stream“-ის წარმომადგენელთა თქმით, ჯერ აფეთქდება მეორე მსოფლიო ომის დროინდელი საბჭოთა ნაღმი, რომელიც დაახლოებით 150 კილოგრამს იწონის; მისგან ორი კილომეტრის მოშორებით განთავსებული მეორე ნაღმი კი — ორი-სამი დღის შემდეგ.

პანამის დროშის ქვეშ მცურავი 69-მეტრიანი გემი „John Lethbridge“ აწარმოებს. ასაფეთქებელი სამუშაოები დისკანციური მართვის წყალქვეშა რობოტების დახმარებით შესრულდება. რუსეთის წყლებში კი ასაფეთქებელ სამუშაოებს ფედერაციის სამხედრო-საზღვაო ფლოტი განახორციელებს.

სულ ფინეთის განსაკუთრებულ ეკონომიკურ ზონაში გაზსადენის გზის გასაკვალად 34 ნაღმი და სხვა ასაფეთქებელი საშუალებები იქნება გამოყენებული; შედეგის წყლებში — ორი, რუსეთის წყლებში კი — 30. შედეგისა და ფინეთის ტერიტორიებზე 1223 კილომეტრიანი გაზსადენიდან შესაბამისად 506 და 374 კილომეტრიანი მონაკვეთები განთავსდება.

„Nord Stream“ 1223-კილომეტრიანი გაზსადენია, რომელიც რუსეთის სანაპიროდან — ვიბორგიდან ბალტიის ზღვის ფსკერს გერმანიამდე გაივლის. პროექტის კაპიტალის 51%-ის მფლობელი „გაზპრომი“ა. 2011 წლისთვის, პირველი ხაზის მწყობრში მოყვანის შემდეგ, დაგეგმილია გაზსადენის ამუშავება დაბალი დატვირთვით — წელიწადში 27,5 მილიარდი კუბური მეტრი გაზის გადაზიდვა. მეორე ხაზის ამუშავების შემდეგ კი გაზსადენის საერთო სიმძლავრე წელიწადში 55 მილიარდი კუბური მეტრი გაზის გადაზიდვით განისაზღვრება.

ფინეთისა და შედეგის წყლებში გაზსადენისთვის გზის გასუფთავების სამუშაოებს ბრიტანული კომპანია „Bactec“-ის კუთვნილი

რუმინეთში ქვეყნის ევროკავშირში განკვეთილად პირველი საპრეზიდენტო არჩევნები მძიმე რეცესიის ფონზე გაიმართა.

ტრაიან ბასესკუ

ქვეყანა იმედოვნებს, რომ ახალი პრეზიდენტი ეკონომიკურს თუ არა, 13 ოქტომბერს პარლამენტის მიერ პრემიერ-მინისტრ ემილია ბოკას კაბინეტისადმი უნდობლობის გამოცხადებითა და მთავრობის დათხოვნით გამოწვეულ პოლიტიკურ კრიზისს მაინც დაასრულებს.

რუმინეთი პრეზიდენტს ირჩევს

ტიული პარტია), საგარეო საქმეთა ექს-მინისტრი მირჩა ჯოანე (სოციალ-დემოკრატიული პარტია) და ბუჰარესტის მერი სორინ ოპრესკუ (დამოუკიდებელი კანდიდატი).

წინასწარი გამოკითხვების თანახმად ბესესკუს ხმათა დაახლოებით 33%-ს დაავრთვებს, მისი მთავარი კონკურენტი ჯოანე — 30%-ს. თუ კანდიდატთაგან ვერც ერთი ვერ გადალახავს 50%-იან ბარიერს, მაშინ რუმინეთში საპრეზიდენტო არჩევნების მეორე ტური 6 დეკემბერს ორ ყველაზე პოპულარულ კანდიდატს შორის გაიმართება.

მირჩა ჯოანე

ახალი ფიქტიური პრეზიდენტი დახინჯვით

მოვლენები საქართველოსა და უკრაინის გარშემო „ვალის“ რიტმსა და ბლიცკრიგის ტემპში ვითარდება. დღითიდღე სულ უფრო ცხადი ხდება, რომ კრემლი პოსტსაბჭოთა სივრცეში მასშტაბურ შეტევაზე გადავიდა. რამდენად მზად არის რუსეთი შორს წასასვლელად? რას დაუპირისპირებს მას თეთრი სახლი და, საერთოდ, აპირებს თუ არა იგი პრინციპული წინააღმდეგობის განცხადებას? კითხვა, რომელიც სულ რაღაც 3-4 წლის წინათ ერთობ ერეტიკულად ჟღერდა, დღეს საესებით ლეგიტიმური გახდა. ორივე მთავარი თემა, რომელმაც გასულ კვირას ქართული საზოგადოების განსაკუთრებული ყურადღება მიიპყრო, რუსეთის პრემიერ-მინისტრის ვლადიმერ პუტინის განცხადებებს უკავშირდება. ერთი მან ვეგენი პრიმაკოვის იუბილეზე, მეორე კი იულია ტიმოშენკოსთან შეხვედრის დროს გააკეთა; ჩვენც სწორედ ამ თანმიმდევრობით განვიხილავთ.

საინტერესოა, რომ 16 ნოემბერს „გაზეტა.რუ“-ს მიმომხილველის ბოჟენა რინსკას ფრიალ სკანდალური წერილი გამოქვეყნდა, როდესაც პრიმაკოვის დაბადების დღიდან ორ კვირაზე მეტი იყო გასული. სხვა რუსული მედიასაშუალებები, რომლებმაც საზეიმო ღონისძიება ცხელ კვალზე (1-2 ნომბერს) გააშუქეს, საქართველოს თემას საერთოდ არ შეხებია. ასეთი ხანგრძლივი პაუზა ფაქტიდან მის გახმაურებამდე ერთობ უცნაური ჩანს. ორ კვირაში შეიძლება არა მხოლოდ მსგავსი წერილი დაწერო, არამედ ასწავლო პინგვინს პინგპონის თამაში, აკაკი მინაშვილს — ქარგვა, ხოლო ნუგზარ ნიკოლაურს — ძერწვა (ბოლოს ოდნავ გადააქარგა, ეს, ალბათ, მაინც შეუძლებელია, ამიტომ „ასწავლო ნუგზარ ნიკოლაურს ძერწვა“-ს ნაცვლად ვიგულისხმობთ „ასწავლო შოთა მალაშვილს ბატუტზე ხტომა“).

რინსკას ტექსტი, რომელიც, ერთი შეხედვით, ბომონდის ცხოვრების მსუბუქ, ჭორნარევე ქრონიკას წარმოადგენს, დაკვირვებისას ტოვებს შთაბეჭდილებას, რომ მის დახვეწაზე ნაიმუშავა მთელმა შემოქმედებითა კოლექტივმა, რომლის ბირთვის შეადგენდნენ ჭალარაშერეული მამაკაცები ნოდებით არანაკლებ პოლკოვნიკისა, რადგან წერილის თითოეული პასაჟი კარგად აწონილ გაზანთხილ შეიცავს.

„პუტინმა იმთავითვე გავაფრთხილა, რომ მას კარგად ესმის, რომ ყოველივე თქმული დარბაზის ფარგლებს გასცდება. მეტიც, სწორედ ამის იმედი აქვს. რის შემდეგაც გაახიზოვანა თავზარდამცემი განცხადება, რომ საქართველოს გაერთიანების საკითხის გადაწყვეტა შესაძლებელია და არ არსებობს საკითხი, რომლის გადაწყვეტა არ შეგვიძლია. „პოდა, მან (ვეგენი პრიმაკოვმა) იზრუნოს ამ საკითხზე“, — წერს „გაზეტა.რუ“-ს მიმომხილველი.

მან წერილის პირველსავე აბზაცში სადღეგრძელოს გეოპოლიტიკური უნოდა. ეს, მართლაც, ასეა; თუ დეტალებს გვერდზე გადავდებთ, შეიძლება ვივარაუდოთ, რომ პუტინმა საქართველო რუსეთის გავლენის ზონად გამოაცხადა, შესაბამისად კრემლმა, საქართველოსთან მიმართებაში საკუთარ თავზე არბიტირისა და ლეგიტიმურობის წყაროს ფუნქციები აიღო; ის, რაც ბოლო წლების განმავლობაში თეთრი სახლის პრეზიდენტად ითვლებოდა.

პუტინის გამოსვლის გახმაურება მოხდა არა საოუბოლო ღონისძიების კვალზე, არამედ სინგაპურში გამართული ობამა-მედევედვის შეხვედრის მომდევნო დღეს. ამით კრემლმა, სავარაუდოდ, მაინც, რომ აშშ-სთან ორმხრივი თანამშრომლობის შემდგომი განვითარების ლოგოკა (ან სულაც შეთანხმება ორ ქვეყანას შორის) პოსტსაბჭოთა სივრცის რუსეთის კონტროლქვეშ გადასვლას გულისხმობს. წარმოადგენს თუ არა ასეთი მიდგომა სიურპრიზის ვაშინგტონისთვის? ინდიკატორის როლს ამ შემთხვევაში ჩვენთვის უკრაინის დღევანდელი მდგომარეობა შეასრულებს, სადაც 17 იანვარს საპრეზიდენტო არჩევნები ჩატარდება. სწორედ იქ გააკეთა პუტინმა მეორე ხმაურიანი განცხადება, რომელიც მისი სადღეგრძელოს ლოგიკურ გაგრძელებას წარმოადგენდა. გასულ კვირას მიხეილ სააკაშვილი კიევის სტუმრობდა. შესაძლოა, ეს იყო მისი უკანასკნელი ოფიციალური ვიზიტი უკრაინაში, რადგან ძალზე საეჭვოა, რომ 17 იანვრის საპრეზიდენტო არჩევნების შემდეგ, რომელიც, დიდი ალბათობით, იულია ტიმოშენკო ან ვიქტორ იანუკოვიჩი გაიმარჯვებს, იგი გინდ ერთისთვის, გინდ მეორისთვის სასურველი სტუმარი გახდეს. ბოლო ვიზიტების მიხედვით თუ ვიმსჯელებთ, სააკაშვილის გამასპინძლება არც დანარჩენ მსოფლიოში ეპიტენაგება ვინმეს, თუ სათვალავში რამდენიმე ახლოაღმოსავლელ მმართველს და მათ მიხრწნილ დიქტატორებს არ ჩავაგდებთ.

მუდმივი ჩივილი აშშ-სთან რუსეთის აგრესიულობაზე. ასე რომ, აღარც ბუჰარესტისკა ბაბუა, კისინჯერზე რომ არაფერი ვთქვათ. „ვეოლუცია, მორფეუს, ევოლუცია...“ თუმცა დავუბრუნდეთ კიევს, სადაც ორი ადამიანი, რომელთაგანაც დღეს ასე აკლია მხარდაჭერა როგორც საერთაშორისო არენაზე, ისე თავიანთი ქვეყნების შიგნით, ერთმანეთს ხედებოდა. ბუბა კიკაბიძის თქმის არ იყოს, „Вот и встретились два одиночества...“

კასპიური ნავთობის ტრანზიტის უკრაინაში, ქვეყნებს შორის სავაჭრო ბრუნვის ზრდა, ორი ქვეყნის უსაფრთხოების პრობლემები პანევროპული უსაფრთხოების კონტექსტში — შეხვედრაზე განხილული ყველა ეს საინტერესო თემა გადაიფარა სკანდალით, რომელიც ვლადიმერ პუტინის განცხადებას მოჰყვა. იალტაში უკრაინის პრემიერ-მინისტრთან გამართული შეხვედრის შემდეგ მან ურჩია იუშჩენკოს, გაუფრთხილდეს პალატუსს, რათა სააკაშვილმა არ შეუჭამოს და დასძინა, რომ სააკაშვილი და იუშჩენკო, როგორც ჩანს, „იხსენებენ გარდასულ დღეებს და ბრძოლებს, რომლებიც ერთად ნააგეს“. ტიმოშენკომ მხარი აუბა პუტინის იუშჩენკო-საკაშვილის დაცინვას.

მეორე დღეს განაწყენებულმა სააკაშვილმა უკრაინული ტელევიზიის ეთერში განაცხადა, რომ „ასეთ ტონზე ვინმეზე საუბარი უკრაინის მეურავცხოვდა“. ამის შემდეგ უკრაინის საგარეო უწყებამ საჭიროდ ჩათვალა, საკუთარი ხედავ წარმოედგინა: „უნდა გავაცნობიეროთ, რომ ესა თუ ის ებიზოდი არ შეიძლება, ამოგლიჯო კონტექსტიდან, კონტექსტი კი ისეთია, რომ, თუ ვინმემ დაინახა ირონია და მკვეთრი რეაქცია, მისი ნებაა, მაგრამ, ვფიქრობ, რომ თანამშრომლობის ბალანსში, კონკრეტული ქმედებებისა და ირონიის ბალანსში ირონია არ წონის. უკრაინის საგარეო საქმეთა მინისტრი თვალს ადევნებს იმას, რომ უკრაინისა და მისი ლიდერებისადმი პატივისცემა დაცული იყოს“, — განაცხადა საგარეო საქმეთა მინისტრის მოადგილემ ვალერი ჩალიმ.

ამ ბუნდოვანი ფორმულის ჩამოყალიბება ადამიანურ ენაში რთულია. აშშ-ის პრეზიდენტისადმი მოსახლეობის ნდობის მაჩვენებელი 50%-იან ნიშნულს ჩამოსცდა. ამის თაობაზე კვლევების კომპანია „Gallup“-ი იტყობინება. მის მიერ ჩატარებული გასული კვირის თანახმად, ახლა ობამას ამერიკელთა 49 პროცენტი უჭერს მხარს; არადა, თებერვლიდან აგვისტომდე პრეზიდენტის რეიტინგი საშუალოდ 60%-ს შეადგენდა. სექტემბრიდან მოყოლებული კი მაჩვენებელი არაერთხელ დაეცა 50%-მდე, თუმცა მას აქამდე არც ერთხელ არ ჩამოცდენია. ამრიგად, ობამამ ომის შემდგომი ამერიკის პრეზიდენტებს შორის რეიტინგის ვარდნის სისწრაფის მხრივ მეოთხე ადგილი უკვე დაიკავა. ამ რეიტინგში პირველი ადგილი ჯერაც ჯერალდ ფორდს უკავია, მან სამ თვეში ამომრჩეველთა ნახევრის კეთილგანწყობა დაკარგა; მეორე ადგილზე ბილ კლინტონია, მისი რეიტინგი 50%-ზე დაბლა ოთხ თვეში დაეცა; მესამე ადგილი რონალდ რეიგანს ეკუთვნის, 50%-იანი ბარიერის გადალახვას 10 თვე მოანდომა. აშშ-ის ერთადერთი პრეზიდენტი, რომლის მიმართ ნდობა 50%-ზე ქვემოთ არასდროს დაცემულა, ჯონ კენედი იყო.

ობამას ამერიკელთა ნახევარი განუღბა

აშშ-ის პრეზიდენტისადმი მოსახლეობის ნდობის მაჩვენებელი 50%-იან ნიშნულს ჩამოსცდა. ამის თაობაზე კვლევების კომპანია „Gallup“-ი იტყობინება.

მის მიერ ჩატარებული გასული კვირის თანახმად, ახლა ობამას ამერიკელთა 49 პროცენტი უჭერს მხარს; არადა, თებერვლიდან აგვისტომდე პრეზიდენტის რეიტინგი საშუალოდ 60%-ს შეადგენდა. სექტემბრიდან მოყოლებული კი მაჩვენებელი არაერთხელ დაეცა 50%-მდე, თუმცა მას აქამდე არც ერთხელ არ ჩამოცდენია. ამრიგად, ობამამ ომის შემდგომი ამერიკის პრეზიდენტებს შორის რეიტინგის ვარდნის სისწრაფის მხრივ მეოთხე ადგილი უკვე დაიკავა. ამ რეიტინგში პირველი ადგილი ჯერაც ჯერალდ ფორდს უკავია, მან სამ თვეში ამომრჩეველთა ნახევრის კეთილგანწყობა დაკარგა; მეორე ადგილზე ბილ კლინტონია, მისი რეიტინგი 50%-ზე დაბლა ოთხ თვეში დაეცა; მესამე ადგილი რონალდ რეიგანს ეკუთვნის, 50%-იანი ბარიერის გადალახვას 10 თვე მოანდომა. აშშ-ის ერთადერთი პრეზიდენტი, რომლის მიმართ ნდობა 50%-ზე ქვემოთ არასდროს დაცემულა, ჯონ კენედი იყო.

გილი რონალდ რეიგანს ეკუთვნის, 50%-იანი ბარიერის გადალახვას 10 თვე მოანდომა. აშშ-ის ერთადერთი პრეზიდენტი, რომლის მიმართ ნდობა 50%-ზე ქვემოთ არასდროს დაცემულა, ჯონ კენედი იყო.

საქართველოსთვის მოკლული ორი კურდღელი

Яка смачна краватка*

* რა გემრიელი კალსტუსია (უპრ.)

აზრად შემდეგნაირად შეიძლება: უკრაინა თავს შეურაცხყოფილად არ გრძნობს, ადგილი ჰქონდა არა შეურაცხყოფას, არამედ ირონიას, ხოლო იმას, ვინც სხვაგვარად ფიქრობს, სრული უფლება აქვს, ცივი წყალი დალიოს. უკრაინის პრეზიდენტის სამდივნოს ხელმძღვანელმა ვერა ულიანიჩენკომ კი განაცხადა, რომ იულია ტიმოშენკოს საქციელი პუტინთან შეხვედრის დროს „დაუშვებელი იყო“. მსგავსი განცხადება გააკეთა ყოფილმა საგარეო საქმეთა მინისტრმაც (ამჟამად უშიშროების საბჭოს მდივნის მოადგილემ) ვლადიმერ ოგრიზკომ, იგი პუტინსაც გადასწვდა, თუმცა სააკაშვილის აყრის დროს უკრაინელი ჩინოვნიკები ისე დუმდნენ, როგორც გესტაპოს ჯურღმულებში გამოძვედურული პარტიზანები.

სცადა და შედეგად უკრაინის საგარეო საქმეთა მინისტრის შესაბამისი პასუხი (ეუწინოდთ ამას „პასუხი“, რადგან დიპლომატები არ ხმარობენ სიტყვას „ალიყური“) მიიღო. რუსეთის პრემიერ-მინისტრს კი, სავარაუდოდ, ორი ძირითადი მომენტის დაფიქსირება სურდა: 1) იგი პოსტსაბჭოთა სივრცის უმაღლესი სუვერენია და, აქედან გამომდინარე, შეუძლია თავს უფლება მისცეს, არადა ჩააგდოს ყოფილი მოკავშირე რესპუბლიკების ლიდერები; 2) ტიმოშენკოს, თუ იგი დამჯერი იქნება, არჩევნებში კრემლის მხარდაჭერის შანსი ექნება. დააფიქსირა კიდევ...

მთავარ კანდიდატს აკონტროლებს. ამერიკელები კი ამ ვითარებას მათთვის ნაკლებად დამახასიათებელი ოლიმპიური სიმშვიდით დასცქერიან. მსგავსი მოვლენები რამდენიმე წლის წინათ რომ განვითარებულიყო, აშშ-ს სახელმწიფო დეპარტამენტი დასაბმელი გახდებოდა, თუმცა დღეს იგი 80 წელს გადაცილებული ბუდისტი ბერებისთვის დამახასიათებელ სულიერ წონასწორობას ინარჩუნებს. როგორც ჩანს, ტიმოშენკო კარგად აცნობიერებდა ყოველივე ამას, როგორც პუტინის ხუმრობაში მხარი აუბა და რუბიკონიც იქვე გადალახა.

ვინაიდან უახლოეს მომავალში უკრაინულ არჩევნებზე საუბრის შესაძლებლობა არაერთხელ მოგვეცემა, სჯობს, ისევ საქართველოს დაეუბრუნდეთ და პუტინის იდუმალებით მოცული სადღეგრძელოში გაიშვებოდეთ და ვადასრულოთ. დიდი ალბათობით, საქართველოს გაერთიანების შესაძლებლობის ხსენებისას მან ე. წ. კონფედერაციული მოდელის ამოქმედება იგულისხმება. ამ გეგმის ავტორებს ორი ძირითადი მიზნის მიღწევას სურთ: სირთულეების მოხ-

და. მისივე თქმით, საიდუმლო ცნობებს ის ან იმას სთავაზობდა, ან მოკლედ იწერდა და კოლირებული სახით გადასცემდა მოკლესტალოვანი გადამცემის დახმარებით. გარდა ამისა, პირადად ხვდებოდნენ კუბის სპეცსამსახურების წარმომადგენლებს. კუბის ყოფილი ლიდერმა ფიდელ კასტრომ ამ წყვილის დაპატიმრებასთან დაკავშირებით განაცხადა, რომ მაიერსი და მისი მუხლები კუბელთა უსაფრთხოების უზრუნველყოფისთვის მსოფლიოს ყველაფერს დაიხარჯებდა.

«აბენტი 202»

რაუდოდ, 6-7 წელს გაატარებს. გარდა ამისა, ცოლ-ქმარმა სახელმწიფოს უნდა დაუბრუნოს 1 735 054 დოლარი, ანუ უოლტერ მაიერსის მიერ აშშ-ის ხელისუფლებისაგან 1983-2007 წლებში მიღებული მთელი გასამრჯელო. უოლტერ მაიერსი, კოდური სახელწოდებით „აგენტი 202“ და გვენდოლინი, იგივე „აგენტი 123“ სამწლიანი გამოძიების შემდეგ დააკავეს. მაიერსი კუბის ხელისუფლებასთან 1978 წლიდან აშშ-ის ადმინისტრაციის მუშაობის უკანასკნელ დღემდე თანამშრომლობდა.

და. მისივე თქმით, საიდუმლო ცნობებს ის ან იმას სთავაზობდა, ან მოკლედ იწერდა და კოლირებული სახით გადასცემდა მოკლესტალოვანი გადამცემის დახმარებით. გარდა ამისა, პირადად ხვდებოდნენ კუბის სპეცსამსახურების წარმომადგენლებს. კუბის ყოფილი ლიდერმა ფიდელ კასტრომ ამ წყვილის დაპატიმრებასთან დაკავშირებით განაცხადა, რომ მაიერსი და მისი მუხლები კუბელთა უსაფრთხოების უზრუნველყოფისთვის მსოფლიოს ყველაფერს დაიხარჯებდა.

აშშ-ში ხანდაზმულმა ცოლ-ქმარმა აღიარა, რომ კუბის სასარგებლოდ ჯაშუშობდნენ. სახელმწიფო დეპარტამენტის ყოფილი თანამშრომელმა 72 წლის უოლტერ მაიერსმა თავი დამნაშავედ ცნო. მას, სავარაუდოდ, სამუდამო პატიმრობა ელის.

71 წლის გვენდოლინი მაიერსმა, თავის მხრივ, აღიარა, რომ მონაწილეობდა შეთქმულებაში კუბის მთავრობისთვის აშშ-ის თავდაცვის შესახებ ინფორმაციის შეგროვებისა და მინოდების მიზნით. ქალი ციხეში, სავა-

სნა საერთაშორისო არენაზე (კერძოდ, ევროპის ქვეყნებთან ურთიერთობაში), რომელსაც რუსეთი აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის აღიარების შემდეგ ნაწყდა და იმ ბარიერის გადალახვა, რომელიც ამავე აღიარებამ რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობებში შექმნა. ცხადია, ეს გეგმა სეპარატისტულ რესპუბლიკებსა და რუსული საზოგადოების ნაწილში უკმაყოფილებას გამოიწვევს, თუმცა მისი დაძლევა კრემლისთვის დიდ პრობლემას არ უნდა წარმოადგენდეს.

რაც შეეხება ევგენი პრიმაკოვის პირობით დანიშვნას მთავარ მომრიგებლად, ეს ნაბიჯი, სავარაუდოდ, ემსახურებოდა მასთან დაახლოებული ქართული დიასპორის წარმომადგენლების გააქტიურებას კრემლისათვის სასურველი მიმართულებით და ხაზს უსვამდა მათი მოქმედების კოორდინირების აუცილებლობას. ზოგადად, საქართველოს საკითხზე მომუშავე ერთიანი ცენტრის შექმნა, პრობლემის გადაწყვეტაზე პასუხისმგებელი პირის დანიშვნა, მიუხედავად იმისა, პრიმაკოვი იქნება თუ დონდუკოვ-კორსაკოვი, ვითარებას პრინციპულად ცვლის. ამ იდეამ გარკვეულწილად არეკლა დიმიტრი მედვედევის ახალი წინადადება ჩრდილოეთ კავკასიის საკითხების მთავარი კურატორის, კავკასიური საკითხების ერთგვარი მინისტრის დანიშვნის შესახებ. ყოველივე ამის მიღმა შეიძლება დაინახო ხელისუფლების ვერტიკალის აგება (დაგეგმარების სტადიაში), რომლის გარეშე კავკასიაში ეფექტიანი პოლიტიკის გატარება რუსეთს, უბრალოდ, არ გამოუვა.

რუსეთის პრემიერ-მინისტრის განცხადება გაკეთდა სწორედ მაშინ, როდესაც უიმედობამ ქვეყნის გამოთლიანების საკითხთან დაკავშირებით ქართულ საზოგადოებაში პიკს მიაღწია. ოფიციალური თბილისის საკმაოდ ორჭოფულ მდგომარეობაში აღმოჩნდა. თუ პუტინის სადღეგრძელოს ამავე შინაარსის უფრო კონკრეტული განცხადებები და ინიციატივები მოჰყვება, საქართველოს ხელისუფლებას ძალზე გაუჭირდება საპასუხო არგუმენტაციის მოძებნა, რადგან ქართველებისთვის ქვეყნის გამოთლიანებაზე მაღალი ფასი უნდა უბრალოდ, არ არსებობს. ერისთვის ესოდენ აქტუალურ თემას 23 ნოემბრის ქადაგებამ ილია II შეეხო: „საქართველო გამოთლიანდება. ჩვენ უნდა ვიცოდეთ, რომ აფხაზეთი არ დაგვიკარგავს. აფხაზეთი ჩვენია, აფხაზეთი დაბრუნდება; ასევე — ცხინვალის რეგიონი. უბრალოდ, ჩვენ უნდა გავაძლიეროთ ჩვენი მოცუვები“. დაველოდოთ მოვლენათა განვითარებას, რომელიც (თუ ინტუიცია, ვერხარის ცოლისა არ იყოს, არ მალატირებს) საკმაოდ დინამიური იქნება.

დიმიტრი მონიაკა

ალიეზა და სარქისიანა ყარაბაღის თაობაზე მოლაპარაკებები დაიწეს

მიუნხენში გაიმართა სომხეთისა და აზერბაიჯანის პრეზიდენტების სერჟ სარქისიანი და ილჰამ ალიევის შეხვედრა, რომელზეც სახელმწიფოთა მეთაურებმა მთიანი ყარაბაღის კონფლიქტის დარეგულირების საკითხები განიხილეს. მიმდინარე წლის განმავლობაში ეს პრეზიდენტების შეხვედრა იყო.

გასულ პარასკევს აზერბაიჯანის პრეზიდენტმა განაცხადა, რომ, თუ მიუნხენის აღნიშნული შეხვედრა უშედეგოდ დამთავრდებოდა, რეგიონში შესაძლოა ომი განახლებულიყო. „თუ ეს შეხვედრა უშედეგო იქნება, ამით ამოიწურება ჩვენი იმედები მოლაპარაკებებთან დაკავშირებით და ამ შემთხვევაში სხვა გზა აღარ დავგრძელებთ. ჩვენ ამისთვის (აზერბაიჯანული მიწის ომის გზით გათავისუფლებისთვის) მზად უნდა ვიყოთ“, — ბრძანა ალიევი. პრეზიდენტმა დასძინა, რომ ნინა მოლაპარაკებებმა შედეგი ვერ გამოიღო სომხური მხარის არაკონსტრუქციული პოზიციის გამო.

შუამავლო მისიის ამერიკელი, რუსი და ფრანგი წარმომადგენლების თანხლებით გაიმართა. სწორედ ამ შუამავლოთა განცხადებით, მოლაპარაკებები კონსტრუქციულ ტალღაზე წარიმართა. მართალია, მოლაპარაკებების დეტალები და, რაც ყველაზე მნიშვნელოვანია, დადებითი შედეგები ჯერჯერობით არ გახმაურებულა, მაგრამ ამ ეტაპზე მდგომარეობას განმუხტულად ახასიათებენ.

პრეზიდენტის ალნიშნულ განცხადებას არა მხოლოდ სომხეთისა და მთიანი ყარაბაღის, არამედ მთელი საერთაშორისო საზოგადოების გამოწვევა უნდა იყოს. ორი სახელმწიფოს მეთაურის შეხვედრა მიუნხენში საფრანგეთის გენერალური კონსულის რეზიდენციაში სა-

შუამავლო მისიის ამერიკელი, რუსი და ფრანგი წარმომადგენლების თანხლებით გაიმართა. სწორედ ამ შუამავლოთა განცხადებით, მოლაპარაკებები კონსტრუქციულ ტალღაზე წარიმართა. მართალია, მოლაპარაკებების დეტალები და, რაც ყველაზე მნიშვნელოვანია, დადებითი შედეგები ჯერჯერობით არ გახმაურებულა, მაგრამ ამ ეტაპზე მდგომარეობას განმუხტულად ახასიათებენ.

აშშ-ის კონგრესის სენატმა კენჭი უყარა პრეზიდენტის მიერ წარდგენილ ჯანდაცვის სისტემის რეფორმირების კანონპროექტთან დაკავშირებით დებატების დაწყების საკითხს. დებატების დაწყებაზე თანხმობა 100-დან 60 სენატორს უნდა განეცხადებინა.

აშშ-ის სენატი ჯანდაცვის რეფორმირებაზე დაებატებს იწყებს

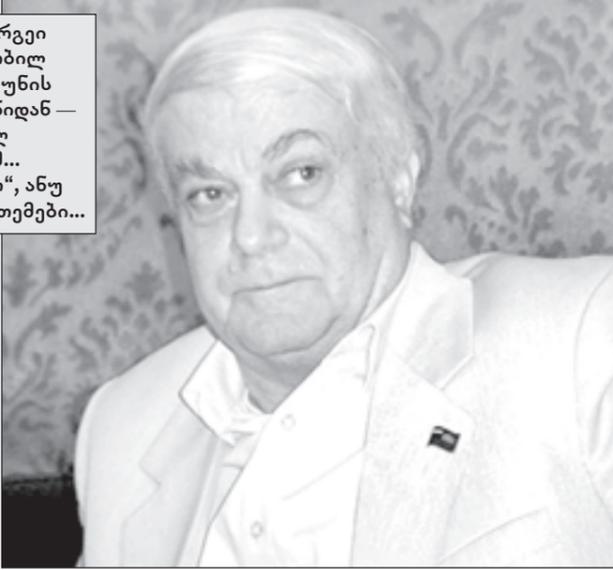
58-ე დემოკრატმა და ორმა დამოუკიდებელმა სენატორმა ხმა მისცა განხილვის დაწყებას, თუმცა ზოგიერთებმა განაცხადეს, რომ განხილვაზე დათანხმება ჯერ კიდევ არ ნიშნავს იმას, რომ საბოლოო დოკუმენტსაც დაუჭერენ მხარს. დებატები 30 ნოემბერს დაიწყება და სამ კვირას მაინც გაგრძელდება.

ჯანდაცვის რეფორმა ბარაკ ობამას მთავარი მიდპოლიტიკური მიზანია. საკითხი, დიდი ხანია, მნიშვნელოვანია. აშშ-ში არ არსებობს უფასო მედიცინა, ექიმებს ფულს სადაზღვევო კომპანიები უხდიან. ერთი ადამიანის სამედიცინო დაზღვევა საშუალოდ წელიწადში 3 000 დოლარი ღირს, ამასთანავე, სადაზღვევო კომპანიები ანაზღაურებენ სამედიცინო მომსახურების ღირებულების ნაწილს, დანარჩენი ხარჯი პაციენტებმა საკუთარი ჯიბიდან უნდა დაფარონ. ამერიკელთა დიდ ნაწილს კი არც სადაზღვევო თანხის ანაზღაურება შეუძლია და არც მკურნალობის ხარჯების. ამჟამად ამერიკაში 47 მილიონ მოქალაქეს (მთელი მოსახლეობის მეექვსედს) სამედიცინო დაზღვევა არ აქვს. ობამასეული რეფორმა მტკიცებს უახლოესი ათი წლის მანძილზე 900 მილიარდამდე ევრო დააჯდება, მიუხედავად ამისა, პრეზიდენტი ირწმუნება, რომ ეს არ დააზარალებს ქვეყნის ეკონომიკას.

ელიზბარ ჯაფელიძე:

განადგურებული სახელმწიფო შეიქმნება აღდგენს, მაგრამ განადგურებული ერი ვეღარასოდეს აღდგება!

მივუყვები მე-19 საუკუნის გენიალური პუბლიცისტის, სერგეი მესხის სახელობის ქუჩას... მივიღვივარ მე-20 საუკუნის ცნობილ პუბლიცისტთან, ელიზბარ ჯაფელიძესთან... ვარ 21-ე საუკუნის უფრონაღიანი... მარჯვნიდან მთაწმინდა დამყურებს, მარცხნიდან — ქართლის დედა, თავში უამრავი კითხვა მაქვს, ამაღლებულ თემებზე საუბრის განწყობით კარზე ზარს ვრეკავ, მაგრამ... როგორც ჩვენი პრეზიდენტი ბრძანებდა, „ვერ მოვართვით“, ანუ „ნურას უკაცრავად!“, სადალა ამაღლებული განწყობა და თემები...

ელიზბარ ჯაფელიძე:

— საქართველოს დღევანდელ ხელისუფლებას ქართველი ერის განადგურება და განანგება აქვს განზრახული, ანუ ის, რაც შედის ამერიკის ინტერესებში — „პლანეტარული იმპერიის“ შექმნა ენი-ნაალმდეგება ყოველგვარ ეროვნულს, ფასეულს, მართლმადიდებელურს, ქართველებს ნინარე კულტურასა და ტრადიციებს. ქართველების მისია და მოვალეობა კარგად აქვთ შესწავლილი და გაცნობიერებული მასონურ ძალებს, ამიტომაც ებრძვიან განსაკუთრებულად ქართველ ერსა და ქართულ სახელმწიფოს. სახელმწიფოს განადგურება არ არის იმხელა ტრაგედია, რამხელაც ერის განადგურება! განადგურებული სახემწიფო შეიძლება აღდგეს, მაგრამ განადგურებული ერი — ვეღარასოდეს. ამიტომ დროზე უნდა მოვევით ქართველები გონს და ერთიანი ძალისხმევით უკუვაგდოთ ამერიკული ზეგავლენა, მასონური იდეოლოგია და მათი ყურმოჭრილი მონა — მიხეილ სააკაშვილი ხელისუფლების „ტახტიდან“ ჩამოვაგდოთ!

ტიანული მორალის წინააღმდეგ. აი, ამაზე დგას „მასონური“ იდეოლოგია, რომელსაც ამერიკა საქართველოს ტერიტორიაზე მიხეილ სააკაშვილის ხელით ავრცელებს და ახორციელებს!
— ბატონო ელიზბარ, ეს საზოგადოების ერთი ნაწილისთვის ძნელი დასაჯერებელია...
— თავისთავად ძნელი წარმოსადგენი და დასაჯერებელია...

მიხეილ სააკაშვილს არ უყვარს საქართველო — მას სკულს ქართველი ხალხი!

ჟურნალისტმა ვასო სანაიამ, კახამ, როგორც საკუთარი ძმის სისხლიან ნაკვალავზე გაიქეთა კარიერა და საკუთარი ძმის მკვლელების გვირგვინი დადგა, ვინმეს მოკალა (მით უფრო რუსეთის პატრიარქის) ავღებულად როგორ უნდა ისაუბროს? ამ კონკრეტულ შემთხვევაში, არ აქვს მნიშვნელობა, ეს პატრიარქი რუსეთისაა თუ სხვა რომელიმე მართლმადიდებელი ქვეყნისა.

— გლობალიზაციის საფრთხეზე ბევრი საუბრობს, თუმცა დასაბუთებული ინფორმაცია, რომელიც ამ საფრთხეს ხალხისთვის უფრო თვალსაჩინოს გახდის, მინიმუმ მინია...

— თანამედროვე გლობალიზაციის იდეოლოგია დგას ოთხ მსოფლმხედველურ სისტემაზე. პირველი გახლავთ დარგი-ნის თეორია, რომლის მიხედვითაც ადამიანი მაიმუნისგან წარმოიშვა. დღეს უკვე აშკარად მიმდინარეობს ადამიანის გაცხოველების, ანუ გამაიმუნების პროცესი; მეორე არის მარქსის იდეოლოგია, რომელმაც კაპიტალი ადამიანის ცნობიერების უმაღლეს საფეხურზე აიყვანა; ანუ დღევანდელი „ჩანააცვლა“ ფულით; მესამე არის ფროიდის თეორია, რომელმაც ლიბიდო გამოაცხადა ადამიანის ცნობიერებისა და ქმედების საფუძვლად; ანუ ნებისმიერ ადამიანურ, ზნეობრივ და ნათესაურ კავშირებზე მალა დააყვარა სექსობრივი ლტოლვა და ამით ადამიანური თავისუფლება ცხოველურ თავისუფლებას გაუტოლა; ადამიანისთვის, ისევე როგორც მაიმუნისთვის, დასაშვებია მიიჩნიო და დასთან, მამასთან, დასთან და ძმასთან სექსობრივი კავშირი; მეოთხეა ნიცშეს თეორია, რომელმაც გამოაცხადა, რომ „ღმერთი მოკვდა“ და მისი ადგილი „ზეკაცმა“, ანუ ძლიერმა ადამიანმა დაიკავა, რითაც ლიდა გაილაშქრა ქრისტიანობისა და ქრის-

ლია, რომ ბუნებაში შეიძლება არსებობდეს ადამიანი ან ადამიანთა ჯგუფი, რომელთაც საკუთარი ქვეყნის წგრევა და უსახავს მიზნად, მაგრამ ფაქტია — ეს ხელისუფლება ქართველ ხალხს არ აურჩევია. იგი კულტურის ხელისუფლების, ანუ „მასონების“ შექმნასა და დავალებებს ასრულებს. მიხეილ სააკაშვილს არ უყვარს საქართველო, უფრო მეტიც — მას სძულს ქართველი ხალხი! სძულს ქართული სულიერება, ტრადიციები, კულტურა... ის, რაც დღეს საქართველოში ხდება, ანტიგანათლების, ანტი-სულიერებისა და ანტი-კულტურის პროპაგანდა და დანერგვაა.

— რატომ? ქართული კულტურის პოპულარიზაცია სტუმრების წინაშე ყოველთვის ხდება. ვაკვირდებით ბუშის სტუმრობა აბანოთუბანში...

— რაში გამოიხატებოდა ქართული კულტურის პოპულარიზაცია, „კინტაური“ ცეკვაში?!

— „კინტაური“ ქართული ცეკვა არაა, იგი ძალიან ბევრ საბჭოთა ელემენტებსა და მოქაროვებს შეიცავს.

ბუშა, თავის დროზე აღიარა, რომ ახალგაზრდობაში არაბრაღინიული საქსით იყო გატაცებული და ეს დაამტკიცა კიდევ აბანოთუბანში „კინტაურის“ ნახაჯებით, ბუშის საბჭოთა გამოქვეყნებით...

ბუშის „კინტაური“ ნაკლებად სადარდებელია, მაშინ, როცა ქვეყანა ნაღვეს სოროსის ღია თუ ფარულმა აგენტებმა. საქართველო „მაგნიერის ტყავით“ დაპატარავდა, რომელსაც აღარც საკულტურო მინა აქვს, აღარც — ნყალი და აღარც — ჰაერი... ყველაფერი გაგვიყიდეს, გავვინადგურეს. ახლა ჩვენს რწმენას მიადგენენ, სულიდან გვიშანთავენ ჩვენს ეროვნულ-საქართველო, უფრო მეტიც — მას სძულს ქართველი ხალხი! სძულს ქართული სულიერება, ტრადიციები, კულტურა... ის, რაც დღეს საქართველოში ხდება, ანტიგანათლების, ანტი-სულიერებისა და ანტი-კულტურის პროპაგანდა და დანერგვაა.

— რატომ? ქართული კულტურის პოპულარიზაცია სტუმრების წინაშე ყოველთვის ხდება. ვაკვირდებით ბუშის სტუმრობა აბანოთუბანში...

— რასაკვირველია, თავად საქართველოს პატრიარქის დისკრედიტაციის მცდელობაც არ გახლავთ მხოლოდ ქართული მოვლენა. ეს არის მსოფლიო მასონების პოლიტიკის ნაწილი. ვინ არის თეათუბერიძე?.. ერთი მახინჯი და უნიგნური დედაკაცი, მასზე საუბარს აზრი არ აქვს, მაგრამ, როცა იგი ბედავს ხელისუფლების დაკვეთით უწმინდესზე თავდასხმას, ამაზე მთელმა ერმა უნდა აღიმაღლოს ხმა! იგივე შეიძლება ითქვას უფრონაღიან ვახო სანაიაზეც. კაცმა, რომელმაც საკუთარი ძმის სისხლიან ნაკვალევზე გაიკეთა კარიერა და საკუთარი ძმის მკვლელების გვირგვინი დადგა, ვინმეს მორალზე (მით უფრო რუსეთის პატრიარქის) ადგებულად

როგორ უნდა ისაუბროს? ამ კონკრეტულ შემთხვევაში, არ აქვს მნიშვნელობა, ეს პატრიარქი რუსეთისაა თუ სხვა რომელიმე მართლმადიდებელი ქვეყნისა.

— რუსეთთან ყოველგვარ ურთიერთობაზე უარის თქმა და ნატოში შესვლაზე ოცნება ქართველებს პრაქტიკულად პანაცეად გვექცა. წლების წინ პოლიტიკოლოგი ალექსანდრე ჭაჭია აცხადებდა, რომ ნატოზე სწორება დამლუბველი იქნებოდა საქართველოსთვის. ამისთვის იგი ლამის საქართველოს მტრად შერაცხეს...

— ალექსანდრე ჭაჭია ახლაც ძალიან ბევრ სწორ დასკვნებს აკეთებს. მსგავსი მოსაზრებები აქვთ სხვა გონიერ და პატრიოტადამიანებსაც. ვისაც თუნდაც მცირე წარმოდგენა აქვს ნატოს რაობაზე, დამეთანხმება, რომ ნატო სხვა არაფერია, თუ არა ამერიკის პოლიცია, რომელიც ამერიკის ნება-სურვილის შესაბამის წესრიგს ამყარებს ნატოში გაერთიანებულ ქვეყნებზე. ვერც ერთ ფაქტს ვერ დამისახველებთ, როცა ნატომ დანაწევრებული ქვეყანა გააერთიანა. პირიქით კი ხდება. მათი მიზანია, საქართველო შეიდ ნაწილად დაეთუბეროდე?.. ერთი მახინჯი და უნიგნური დედაკაცი, მასზე საუბარს აზრი არ აქვს, მაგრამ, როცა იგი ბედავს ხელისუფლების დაკვეთით უწმინდესზე თავდასხმას, ამაზე მთელმა ერმა უნდა აღიმაღლოს ხმა! იგივე შეიძლება ითქვას უფრონაღიან ვახო სანაიაზეც. კაცმა, რომელმაც საკუთარი ძმის სისხლიან ნაკვალევზე გაიკეთა კარიერა და საკუთარი ძმის მკვლელების გვირგვინი დადგა, ვინმეს მორალზე (მით უფრო რუსეთის პატრიარქის) ადგებულად

როგორ უნდა ისაუბროს? ამ კონკრეტულ შემთხვევაში, არ აქვს მნიშვნელობა, ეს პატრიარქი რუსეთისაა თუ სხვა რომელიმე მართლმადიდებელი ქვეყნისა.

რატომ ვერ ელვება მას? დავიჯერო, მისი შემცველი არ ჰყავთ?

— დავიწყობთ იმით, რომ სააკაშვილი ყურმოჭრილი მონის პირობაზეც კი ყველაზე ყურმოჭრილი მონაა და მან შეძლო იმ დავალების შესრულება, რაც თვით შევარდნაძემაც არ იკადრა, ანუ სააკაშვილი დაუპირისპირდა ქართველთა ყველაზე საწუკურს, მართლმადიდებლობას და ერის სულიერ მამას, ილია მეორეს. სააკაშვილის შემცველელის საკითხი დღეს ღიაა სულაც არ არის. თქვენი აზრით, ვინ არის ოპოზიციაში „შეგდებული“ ირაკლი ალასანი, თუ არა ამერიკის მიერ მოვლინებული „რეზიდენტი“? მთელი პასუხისმგებლობით ვაცხადებ: ქართველმა ხალხმა არ უნდა დაუშვას, რომ ირაკლი ალასანია გახდეს საქართველოს პრეზიდენტი! ალასანია, ისევე როგორც თავის დროზე სააკაშვილი, არის ამერიკის „პროექტი“. იგი გახლავთ ცერეუსი გამოზრდილი კადრი, რომელიც იმავე კურსს გაატარებს, ოღონდ უფრო დინჯად და გონიერულად. ეს კი გაცილებით საშიშია ქვეყნისთვის...

— რაც შეეხება „გაერთიანებული ოპოზიციას“?

— რაში გამოჩნდა ან მაგათი გაერთიანება, ან მაგათი ოპოზიციონერობა?! ორადორ ქალბატონს — ნინო ბურჯანაძესა და ეკა ბესელიას შემონა პრინციპულობა და ბრძოლისუნარიანობა. „უძაგორც კი ტერიტორიული მთლიანობის პრეტენზიას მოვხსნით, იმ დღესვე მიგვიღებენ ნატოში... თუ აფხაზეთსა და სამაჩაბლოზე უნდა ვთქვათ უარი, ასეთი არც ნატო მინდა და არც კაცო!..

უჭირავს თვალი და ყველა ამერიკის სიმპათიასა და მოწყვლადობა დამოკიდებული. ყველა რუსეთს აღიქვამს მტრად, მაგრამ ამერიკის „მეგობრობამ“ რა უბედურება დაგვმართა, ამაზე ხმას არავინ იღებს!

— და მაინც, არჩევანი გარდაუვალია. თქვენი აზრით, რაზე ან ვისზე უნდა გააკეთოს ქართველმა ხალხმა ეს არჩევანი?

— არჩევანი უნდა გააკეთოს მართლმადიდებლობაზე, ეროვნულობასა და ქართულ სახელმწიფოზე! ამერიკას არც ჩვენი დემოკრატია ადარდებს, არც ეკონომიკა და არც სულიერება. მას მხოლოდ ჩვენი ტერიტორია უნდა. მათი ქვეყნით საქართველოში სულ რაღაც ხუთასი-ექვსასი ათასმა კაცმა რომ იცხოვროს, ესეც საკმარისია და, იცით რატომ? — იმიტომ, რომ სწორედ ამდენივე მოსახლურ პერსონალი სჭირდება. რაც შეეხება შიდა პოლიტიკას, სადაც არ უნდა იყვნენ, ოპოზიციაში თუ ხელისუფლებაში, ბერძენი-ილიანისაირი ნაძირალები (რომელმაც ძმა და საკუთარი პარტიის წევრებიც კი დაასმინა) დისიდენტური წარსულით არ უნდა ატყუებდნენ ხალხს! არც ამერიკის „სარეზერვო პროექტით“ ალასანია არ უნდა გახდეს საქართველოს პრეზიდენტი! და, რაც ყველაზე მთავარია, მუდმივად უნდა გვახსოვდეს, რომ სააკაშვილის ხელისუფლებაში ყოფნის ყოველი წუთი და საათი ახლოებს ქართული სახელმწიფოსა და ქართული ცნობიერების ნგრევას! ჩვენ გვყავს ერის მოღალატე ხელისუფლება, საკუთარ მუცელსა და კეთილდღეობას აყოლილი, რომელსაც არად მიაჩნია ქვეყნისა და ხალხის გასაჭირი... ასეთ ხელისუფლებასთან ყოველგვარი დიალოგი და მოლაპარაკება ქვეყნისა და ერის დალატის ტოლფასია.

ილა ფოლადივილი

«ქართველები არიან მონები, რომლებიც საკუთარ მიწაზე უსხრობდნენ სათამაშოებს უზენაეს»

ამ სიტყვებით უკრაინის იმ ტელეშოუში შეგვამკეს, რომელში მონაწილეობის მისაღებად ჩვენი ქვეყნის პრეზიდენტმა უკრაინული ვიზიტი ერთი დღით დააჩქარა. ჯერ არავინ იცოდა, რამდენად სამარცხვინო აღმოჩნდებოდა სააკაშვილის აღნიშნული ვიზაჟი და რა შეფასებებს დაიმსახურებდა იგი მსოფლიოს ექსპერტებისა თუ მასმედიის მხრიდან, როცა ყველაფერი რუსეთის პრემიერის ხუმრობით დაიწყო.

ვლადიმერ პუტინმა მისი და უკრაინის პრემიერის იულია ტიმოშენკოს შეხვედრის შედეგებზე საუბრისას უკრაინისა და საქართველოს პრეზიდენტებს — ვიქტორ იუშჩენკოსა და მიხეილ სააკაშვილს ურჩია, დაეგეგმილ ერთობლივ ვახშამზე უპალსტუხოდ წასულიყვნენ, რათა სტუმარს იუშჩენკოს პალსტუხი არ გადაეცემა. „რა რჩევასა და რეკომენდაციის მიცემა შეიძლება კიდევ? ორ პრეზიდენტს, თუ ვახშამს აპირებენ, უჯჯოთ უპალსტუხოდ ივანშომონ... ხომ გესმით ჩემი. გადასანსლავს იუშჩენკოს სტუმარი მის პალსტუხს“, — უთხრა პუტინის ტელევიზორულად მიმდინამე პუტინმა.

პრეზიდენტი ორი მიზნით გამოგვეცხადა. პირველი მიზანია, მოგვიყვას, რომ საქართველოში ყველაფერი ისე კარგადაა, რომ მეტი აღარ შეიძლება, ოღონდ მხოლოდ მას შემდეგ, რაც ის გახდა პრეზიდენტი. მეორე მიზანი კი უკრაინელთათვის აგიტაციაა, მიატოვონ საკუთარი კარპატები და ყირიმი და საქართველოში დაისვენონ. მესამე მიზანიც ჰქონდა — ვებრძოლოთ, ვებრძოლოთ, ვებრძოლოთ რუსეთს, სისხლის უკანასკნელ წვეთამდე, ომამდე... სააკაშვილის ავადმყოფურ ფანტაზიებში საქართველოს ეკონომიკა ყვევის, იზრდება და მრავლდება, ხალხი კმაყოფილია და ყველაფერი მისი ღამსახურებაა, ომის დამსახურება...

არ მოუნია, იმიტომ, რომ გზა უჩვენეს, მანაც გაიღმა და წავიდა... მიშა ბაბუს ზღაპრები უკრაინელ ბავშვებსა და უფროსებს ძილის წინ. უკრაინის სახალხო დეპუტატმა ინა ბოგოსლოვსკაიამ სააკაშვილს სთხოვა, ტყუილი არ ეთქვა და დიდხანს ასახელებდა არასასიამოვნო ციფრებს — სინამდვილეში საქართველოში ეკონომიკა საერთოდ აღარ არის. ბოგოსლოვსკაიამ ამბობდა, რომ „საქართველომ სააკაშვილის წყალობით უცხოელ კრედიტორებს მისცა მთელი ქვეყანა, თავისი ხალხი ომში დახოცა, ახლა კი ქართველები არიან მონები, რომლებიც საკუთარ მიწაზე უცხოელებს ცათამბჯენებს უშენებენ. ამ დროს კი სააკაშვილი ილიმება“.

დაბოლოს, მსოფლიო მასმედიამ სააკაშვილის უკრაინაში ვიზიტის მთავარი ამოცანა რუსეთის წინააღმდეგ ომში მოკავშირის ძებნად შეაფასა. მის ამგვარ განზრახვას კი იმიტომ თქვეს უკრაინელი პრეზიდენტობის კანდიდატმა არსენ იაცენუკმა უპასუხა: „ნუ უწევთ უკრაინას რუსეთთან ომის აგიტაციას და, საერთოდ, არ ღირს ომის აგიტაცია“.

ჩვენს პრეზიდენტს იუშჩენკოს პალსტუხი არ შეუჭამია, მაგრამ „მოახებია“ და მასპინძელი ქვეყნის პრეზიდენტთან შეხვედრაზე დააგვიანა. როგორც ადგილობრივი მასმედიის იუწყებებს, 18 ნოემბრის საღამოს მიხეილ სააკაშვილი ჯერ ერთ-ერთ ტელეშოუს სტუმრობდა, შემდეგ კი ერთ-ერთ ღამის კლუბშიც შეიარა და იქ იმდენ ხანს დარჩა, რომ მეორე დღით მასპინძელ კოლეგასთან შეხვედრაზე დროულად მისვლა ვერ შეძლო. როგორც თვითმხილველები იუწყებიან, სააკაშვილის იმდღევანდელი გამოქვეყნება აშკარად უძირკვევლად მიანიშნებდა. არც იუშჩენკო ყოფილა წინა დღეს საუკეთესო ფორმაში — მიხეილ სააკაშვილთან ერთობლივ პრესკონფერენციაზე გამოსვლისას რუსეთის პრეზიდენტი ანატოლი დიმიტრის ძედ მოიხსენია.

სააკაშვილმა თქვა, რომ ძალიან უყვარს უკრაინა, ვუყვარვართ ჩვენ, სტუდიაში კი საერთოდაც მხოლოდ მისი მეგობრები შეიკრიბნენ. არადა, რამდენიმე წუთის შემდეგ ამ „მეგობრებმა“, „ნაშა უკრაინას“ სახალხო დეპუტატის, ქართველი დავით შვანიას სახით, ახფალტზე აგორავეს ეკონომიკის ზრდის არასწორი მოსაზრებების გამო; ომის გამოც, რომ ყოველი მეორე ქართველი სამშობლოდან გაქცევაზე ოცნებობს ცენტრის გამოც, ომის გამოც, ურუმის გამოც, ომის გამოც, რომელიც რუსეთში გულუბრყვილო ქართველებისთვის ეროვნული იდეის გამოსაგონებლად დაიწყო. სააკაშვილის ეროვნული იდეა ეს მეზობელ რუსეთთან გაუთავებული მორალურ-ფიზიკური ომია.

ამ სამარცხვინო ვიზიტამდე ცოტა ხნით ადრე საქართველოში პრეზიდენტს ერთი კვირის მანძილზე განუწყვეტილივ თან ახლდა ჟურნალ „Time“-ის ჟურნალისტი ნათან ტორნბერგი. ჟურნალში გამოქვეყნებული თბილისური კვირეულის შთაბეჭდილებებში წერია, რომ ამერიკაში სააკაშვილი, სწავლის გარდა, ქუჩური გარჩევებითაც იყო დაკავებული. საერთოდ, დაკვირვების შედეგად ნათან ტორნბერგმა დაასკვნა, რომ საქართველოში კიდევ ერთხელ დაიფიცა, რომ მალე წაშლის ამ საზღვრებს“.

ნათან ტორნბერგმა ამერიკულ მკითხველს საქართველოს უახლესი ისტორიაც შეახსენა, დეტალურად აღწერა 2008 წლის ქართულ-რუსული ომი და, ტალივანის დასკვნის შესაბამისად, კიდევ ერთხელ აღნიშნა, რომ ომი სააკაშვილმა დაიწყო.

დაგვიცინიან უკრაინელები. მაგალითად, უკრაინის პრეზიდენტის საიტზე გაკვერიტია კი არაა ნახსენები საქართველოს პრეზიდენტის ვიზიტის შესახებ. რაც შეეხება სატელევიზიო თოქშოუს „მზად ვარ ვუპასუხო“, რომელში მონაწილეობის მისაღებად საქართველოს პრეზიდენტმა, მიუხედავად იმისა, რომ ამ გადაცემაში მისი რანგის არც ერთ სხვა სტუმარს არ ელოდნენ, 19-20 ნოემბრისთვის დაგეგმილი საშუალო ვიზიტი ერთი დღით დააჩქარა და უკრაინას 18 ნოემბერს ეწვია. იქაც ვერ წავიდა საქმე მთლად კარგად. როგორც შემდეგ წერდა უკრაინული მასმედი, „საკაშვილი ყვიროდა, სააკაშვილი ლაპარაკს არავის აცდიდა, სააკაშვილი ხელებს იქნევდა... მოკლედ, ზუსტად ისე იქცეოდა, როგორც ნამდვილ კარგად აღზრდილ პრეზიდენტს შეეფერება... საქართველოს

ქართველმა სტუმარმა გადაიტვალა, რომ ვარდების რევოლუციამდე მის ქვეყანაში კორუფცია 80% იყო, ახლანაკვეთი კი 0,2%-ია. კიდევ მსოფლიო ბანკი თავის ანგარიშებში წერს, რომ ახლა საქართველოში მშენიერი საინვესტიციო კლიმატია; პირდაპირ სამოთხეა უცხოელი ბიზნესმენებისთვის! ქართველებს — ბრანნი!

„სხვა ქართველებისგან განსხვავებით, სააკაშვილი არ ეწევა, სვამს, მაგრამ არა თავის გარემოცვაზე მეტს, უყვარს ლამის ქალების საზოგადოება. მის ოფისში კედელზე კიდია სურათი, რომელშიც ქართული წარმომავლობის ბრიტანელი პოპ-ვარსკვლავი ქეთი მელუა ჰყავს ხელში აყვანილი, რო-

გორც საქმროს — საცოლეს. სააკაშვილი დაუდევარია, ხშირად ჰგავს გარდატეხის ასაკში მყოფ მოზარდს, რომელმაც არ იცის, რა უნდა და არ იცის, როგორ უნდა მოიქცეს. ერთხელ ტელევიზიით აჩვენეს, როგორ ღრღნიდა ალელეზური სააკაშვილი პალსტუხს. იმ შემთხვევის შემდეგ ფრთხილდებოდა, რომ ეს შესტი აღარ გაიმეოროს, მაგრამ ხშირად ეს არ გამოსდის. ჩემი თანდასწრებით რამდენჯერმე გალექა ცხირსახოცი. სააკაშვილი ილიერობის დრამატული აქტების მიმდევარია, მაგრამ მისმა უზარმაზარმა ამბიციებმა და იმპულსურობამ, შესაძლოა, ზიანი მიაყენოს საქართველოს, კავკასიას ბევრი სისხლი მოუტანოს. მე ამერიკაში ვმუშაობ, სააკაშვილს სწორედ ეს მოეწონა, პირდაპირ მითხრა და ამიტომაც დამხვდა ისეთი პომპეზურობით, როგორც უმაღლესი რანგის სტუმარს. ვფიქრობ, ამით ჩემი მოსუფივეს სურდა, რათა შედეგად დადებითად გამეშუქებინა საქართველო და მისი პრეზიდენტი.

რატომ «დაეპრეს» სოცხალი დედოფალი?

ბელგიის ეროვნულმა სააგენტო „Belga“-მ რამდენიმე დღის წინათ გამოაცხადა, რომ დედოფალი ფაბიოლა გარდაიცვალა.

ეს ინფორმაცია ვილაც მოცილიმა სააგენტოს მიკრობლოგზე განათავსა და გარდაცვალების მიზეზად შვილიშვილის, პრინც ლორანის განქორწინების გამო გადამეტებული ნერვიულობა დაასახელა.

მას შემდეგ, რაც მკვდრად გამოცხადებული დედოფალი ცოცხალი აღმოჩნდა, სააგენტომ ბოდიშებიც იხადა და ახალი ამბების მიკრობლოგზე მკაცრი კონტრეტული ნერვიულობა დაანვიტა.

რა ღირს ბედნიერება?

ახალგაზრდა ავსტრალიელმა ეკონომისტმა პოლ ფრიფტერსმა ადამიანისთვის ბედნიერებისა თუ უბედურების მომტანი მოვლენებისაგან გამომწვეული ეფექტი ფულად ეკვივალენტში გადაიანგარიშა.

გაირკვა, რომ ამა თუ იმ „მოვლენის“ „ღირებულება“ ადამიანის სქესზე დამოკიდებულია. 8 წლის მანძილზე 10 000 ადამიანზე დაკვირვების შედეგად გაირკვა, რომ განქორწინება მამაკაცისთვის 61,5 ათასი ფუნტი სტერლინგის დაკარგვის ტოლფასია, ქალისთვის — 5 ათასის; შეყვარებულის ან შვილის გარდაცვალება ქალისთვის 73 ათასს უტოლდება, მამაკაცისთვის კი — 350 ათასს; კაცისთვის ბავშვის დაბადება 18,2 ათასის მილების ტოლფასია, ქალისთვის — 4,9 ათასის; ქორწინება ქალისთვის 8,7 ათასს უტოლდება, კაცისთვის — 17,7 ათასს. აღნიშნულ კვლევაზე ცოტა ხნით ადრე სხვა მეცნიერების შეფასებით ფრაზა „მე შენ მიყვარხარ“ ადრესატს 163,4 ათასი ფუნტი სტერლინგით ამდიდრებს.

ვინ იყო და დანაშაულის „იარაღი“?

მოტორიანი სავარძელი, რომლის მთვრალ მდგომარეობაში მართვისთვისაც 62 წლის მინესოტელი დენის ანდერსონი 180 დღით დაპატიმრეს, eBay-ს ინტერნეტ-აუქციონზე 10099 დოლარად და 99 ცენტად გაიყიდა.

მყიდველის ვინაობა ჯერჯერობით არაა დადგენილი, პოლიცია თვლის, რომ ლოტის ღირებულება ამ სავარძელთან დაკავშირებული ისტორიისადმი მასმედიის ინტერესმა გაზარდა. თავად დენის ანდერსონი მაქსიმუმ 3 000 დოლარის მიღებას იმედოვნებდა.

შეგახსენებთ, რომ გაზონების საკრეჭი მანქანის მოტორით მოძრავი სავარძელი ანდერსონს 2009 წლის 22 ოქტომბერს მას შემდეგ ჩამოართვეს, რაც პოლიციაში გამოცხადდა და აღიარა, რომ 2008 წლის აგვისტოში წასვამ მდგომარეობაში მყოფი ამ სავარძელით ავტოსადგომზე გაჩერებულ მანქანას შეეჯახა.

სად მოდის მეტაორიტიზის წვიმა?

ავსტრალიის ქალაქ გრუდეილში ორი სახლის სახურავს ნახევრები გაუჩნდა.

როგორც ასტრონომიული საზოგადოების პრეზიდენტი ირნეუნება, ამის მიზეზი მცირე ზომის მეტეორიტები გახდა. მომხდარის გამო არავინ დაზარალებულა, თუმცა მენიბები მნიშვნელოვნად დაზიანდა. აღნიშნული სახლების ბინადართ „თავდამსხმელები“ ავიაკატასტროფაში მოყოლილი თვითმფრინავის ნამსხვრევები ეგონათ, ადგილზე მისულ მასშველებს — მინიქარიშხლის შემოტევა, მაგრამ მოგვიანებით გაირკვა, რომ ავსტრალიაში, უბრალოდ, მეტეორიტების წვიმა მოდის.

მოამზადა
მაია სპიანაძე

გუბაზ სანიკიძე:

არავისზე მეტხანს არ მიინახს, არც არავისზე მეტს ვჭამ და არც არავისზე მეტს ვსვამ

მართალია, ორწლიანი პერმანენტული აქციებით გაერთიანებულ ოპოზიციას ნამდვილად არ გაუმარჯვია, მაგრამ კოლექტიური თუ ცალკეული პარტიების რეიტინგის ვარდნის ფონზე „ეროვნული ფორუმი“ რომ აღზევდა, ფაქტია. ამბობენ, გამარჯვებულს არ ასამართლებენ. როგორც ჩანს, ეს პოსტულატი სინანულზეც ვრცელდება, ყოველ შემთხვევაში — აღზევებულთათვის და აღზევების უამს...

— ნანობს თუ არა ისტორიკოსი გუბაზ სანიკიძე პოლიტიკაში მოსვლას?

— რა თქმა უნდა, ვნანობ. მე რომ მშვიდ და ნორმალურ სახელმწიფოში მეცხოვრა, ჩემი პროფესიით ვიცხოვრებდი, მაგრამ ჩემი პროფესია არავის სჭირდება საქართველოში; არადა, უნდა სჭირდებოდეს. და მეორეც, ჩემი სპეციალობით ოჯახს ვერ ვარჩენ.

— და ამას ამბობს ლევან სანიკიძის ვაჟი?

— მამაჩემის დროს სააკაშვილი არ იყო პრეზიდენტი!

— სამაგიეროდ იყო საბჭოთა კავშირი და, ასევე, თანამედროვე ქართველი პოლიტიკოსების მიერ ავადსახსენებლად შერაცხილი კომუნისტური წყობა...

— საბჭოთა კავშირი ცუდი იყო თუ კარგი, ამაზე საუბარი შორს წავიყვანს. ფაქტია, ის იყო სტაბილური ქვეყანა, სადაც ნებისმიერ ადამიანს შეეძლო დაეგვერა საკუთარი ცხოვრება: აერჩია სპეციალობა, მიეღო შესაბამისი განათლება და ეცხოვრა ნორმალურად.

— ანუ, თქვენი აზრით, კომუნისტური ეპოქა უკეთესი იყო?

— ამაზე ვინდა კამათობს?! საბჭოთა კავშირი რომ ჯობდა სააკაშვილის საქართველოს, ამაში ვინმეს ეჭვი ეპარება?! მთელ საქართველოში ასეთი შეიძლება მხოლოდ ლევან რამიშვილი მოიძებნოს...

— შესაძლოა, არც არავინაა, მაგრამ ხმაშია ის აზრი, რომ ამბობს ამას. არამომგებიანია და პოლიტიკურად „არამოდური“

— მე პოლიტიკური მოდის მიმდევარი არ ვახლავარ.

— თქვენ იყავით „ტრადიციონალისტები“, რომლებიც ასლან ბჟაიძის „აღორძინების“ ბლოკით მოვიდნენ პარლამენტში... სინანული არც პოსტამპიძისეულ პერიოდზე არ გაქვთ?

— რატომ უნდა მქონდეს? მე დავაშავე ან ქართველ ხალხსა და საქართველოს დავუშავე ამით რამე? აბაშიძის ბლოკში იყო მუხრან მაჭავარიანიც, რომლის „ტუფლებსაც“ ახლა მიხედა სააკაშვილი ნმენდს...

— „ეროვნული ფორუმი“ აცხადებს, რომ გაერთიანებულმა ოპოზიციამ 26 მაისს მხარი არ დაუჭირა მის საომრებლო გეგმას და კრახიც

სწორედ ამან გამოიწვია. თავის მხრივ, გაერთიანებული ოპოზიცია აცხადებს, რომ თქვენ არანაირი გეგმა არ გქონიათ. ვის დავუჯეროთ?

— ვინ ამბობს ამას?! დავაგინო?! შემიძლია დავაგინო!.. გეგმა გექონდა ჩამონერილი, რომელიც 24 მაისს „ახლებს“ ოფისში გამართულ შეკრებაზე წარვადგინეთ და მხარი არ დაუჭირეს.

— რაში სდებს გაერთიანებულ ოპოზიციას „ეროვნული ფორუმი“ ბრალს?.. და თუ ასეთი ბრალეულობა არსებობს, პასუხისმგებლობას არ იწაწილებთ?

— ამ პასუხისმგებლობას რომ ვინაწილებთ, იმიტომაც ვსაუბრობთ შეცდომებზე და თანაც პირველ პირში. მაშინვე ერთი ოპოზიციური პარტია „ფორუმი“ გარდა, რომელიც აღიარებს, რომ გაერთიანებულმა ოპოზიციამ შეცდომები დაუშვეთ და ამაზე თავის წილ პასუხისმგებლობასაც იღებს.

— თქვენთვის ეს თვითკრიტიკა მომგებიანია. ამით კიდევ ერთხელ ახდენთ კრახვანცდელი გაერთიანებული ოპოზიციისაგან დისტანცირების აფიშირებას. „სხვები“ ისევ „იქ“ დარჩნენ და, შესაბამისად, მათთვის წამგებინანია. ასე რომ, არის ამაში რაღაც „ლოგიკური“, თუნდაც პოლიტიკურად. შეგიძლიათ, ერთი თვალსაჩინო მაგალითი მაინც მოგვიყვანოთ ერთად განვლილი გზიდან, რაც თქვენს კრიტიკას იმსახურებს?

— 7 მაისს უნდა დანებებულიყო თბილისის შემოსასვლელების პიკეტირება. ეს „ეროვნული ფორუმი“ იდეა იყო, რომელსაც „9 აპრილის კომიტეტი“ შემავალმა პოლიტიკურმა სუბიექტებმაც დაუჭირეს მხარი. 6 მაისს, ყველასთვის მოულოდნელად და ყველასთან შეუთანხმებლად, მიტინგზე მოვიდა გიორგი გაჩეჩილაძე და ხალხი პოლიციის სამმართველოსკენ წაიყვანა...

— ამან თქვენში რაიმე სახის ეჭვი გამოიწვია?

— ეჭვების დრო წავიდა. არანაირი ეჭვი არ გამჩენია. ეს არის ერთი თვალსაჩინო მაგალითი იმისა, თუ რაოდენ არაორგანიზებულად, არათანმიმდევრულად და სპონტანურად მოქმედებდა გაერთიანებული ოპოზიცია.

საბჭოთა კავშირი რომ სჯობდა სააკაშვილის საქართველოს, ავაუი ვინმეს ეჭვი ეპარება?!

— სხვათაშორის, 6 მაისს ჰყავდა გამოკვეთილი გმირიც, რეზინის ტყვიებით დაზარალებულებიც, ოპოზიციური ლიდერების სახით. თქვენზე უკიდურესად, მაშინ, როცა გუბაზ სანიკიძე რუსთაველის პროსპექტიდან „მძინარა თათქარძეებს“ აღვიძებდა, თავადაც ახალი ამდგარი იყო საწოლიდანო(?).

— სიცრუეა. იმ დროს მე მივდგოდი დასავლეთ საქართველოში, გორიდან მოვბრუნდი. როგორც უკვე გითხარით, 7 მაისიდან დედაქალაქის შემოსასვლელების პიკეტირებას ვინცებდით და აქტივისტების მობილიზაცია და პროცესების ორგანიზება უნდა გამეკეთებინა. თავდაპირველად მივედი სამმართველოსთან, ხოლო შემდეგ წამოვედი პარლამენტის შენობასთან, რათა საზოგადოებისთვის მონოდედა გამეკეთებინა. საერთოდ, ყველას ვურჩევ — დაანებონ ქილიკს თავი! დაანებონ ჩემს ძილს, ჭამასა და ანეგონ ჩემს ძილს, ჭამასა და ანეგონ ჩემს ძილს, ჭამასა და ანეგონ ჩემს ძილს... არ ვაპირებ არც არავისზე მეტს ვჭამ და არც არავისზე მეტს ვსვამ, სხვათაშორის...

— ფაქტია, „ეროვნული ფორუმი“ გაერთიანებულ ოპოზიციას ყველაზე კრიტიკულ მომენტში გაემიჯნა და ერთიანობის რევევაც (რაც, როგორც ოპოზიცია აცხადებდა თავის დროზე, „მისი უდიდებულესობა ქართველი

საზოგადოების“ დაკვეთა იყო) აქედან დაიწყო. ეს პოლიტიკურად — კი, მაგრამ მორალურად გამართლებულია?

— რას ეძახით თქვენ გამიჯნებას?! თუ ეს მერიის შენობისთვის კვერცხების სროლაში მონაწილეობაზე უარის თქმასა, მაშინ ჩვენ გავემიჯნეთ გაერთიანებულ ოპოზიციას; ისევე, როგორც გავემიჯნეთ რეინგზის რეღებზე თავის დადებასა და 26 მაისს ხალხის სამეზობლო წყევანას... ერთმნიშვნელოვნად ვაცხადებ, „ეროვნული ფორუმი“ ოპოზიციის კოლექტიურ სისულელეებში მონაწილეობას არ მიიღებს! მაშინაც კი, თუ ყველა ოპოზიციური პარტია ერთხმად გადანიშნავდა ოპოზიციური სისულელის გაკეთებას! ჩვენთვის ნებისმიერი ქმედება მხოლოდ მაშინ არის გამართლებული, თუ იგი შედეგზეა ორიენტირებული და სისხლისღვრა არ მოჰყვება.

— სისხლი არც ამჯერად დაღვრილია...

— მაგრამ არც შედეგი მიგვიღია სასურველი. რეალურად გაერთიანებულ ოპოზიციის იყო ორი კატეგორიის პარტია. ერთი — რეალური ძალის მქონე; მეორე — ერთ ან ორკაციანი. ჩვენს საკითხს ასე ვაყენებდით: გადანიშნავდა უნდა მიეღო არა ცხრავე პარტიას, არამედ — ოთხს, სამსუხაროდ, ამას, „ალიანსის“ გარდა, მხარი არა-

ვინ დაუჭირა. არა არის გამართლებული, როცა პარტიას, რომელსაც ასიათასობით მხარდამჭერი ჰყავს ისეთივე უფლებები და ხმის უფლება ჰქონდეს, როგორც პარტიას, რომელსაც ასი კაცის გამოყვანა არ შეუძლია ქუჩაში.

— თქვენი ამბიციებითა და არგუმენტებით უნდა ვივარაუდოთ, რომ გაერთიანებული ოპოზიციიდან გამოსვლას არც ნანობთ და არც მომავალში იწაწებთ.

— რასაკვირველია, არა. სამი წელი ვიყავით გაერთიანებული და რა მოგვიტანა ამ გაერთიანებამ? იცით, როგორი დამოკიდებულება ჰქონდა ჩვენს მიმართ გაერთიანებულ ოპოზიციას? თავიდან ფიქრობდნენ: „კარგი ბიჭები არიან, მაგრამ — დიდი არაფერი“; მერე იფიქრეს: „კარგი ბიჭები არიან და თან რაღაცას ემსგავსებიან“... ბო-

ლოს — „კარგი ბიჭები არიან, ძალაა უკვე, მაგრამ მაინც ჩვენს ჭკუაზე უნდა იარონ“. ახლა უკვე ყველა აღმოჩნდა იმ რეალობის წინაშე, როდესაც „ფორუმი“ კი არ უნდა მიუხმონ სადმე, არამედ თავად უნდა მოვიდნენ „ფორუმთან“! სიმართლე გითხრათ, მათი ბედნიერებისთვისაც ასე ჯობია... ასე რომ, რაც უფრო დროზე აღიარებს გაერთიანებული ოპოზიცია „ეროვნული ფორუმის“ ლიდერობას, მით უკეთესი იქნება მათთვისაც და ქვეყნისთვისაც. ყოველგვარ თავმდაბლობის გარეშე ვაცხადებ: რეალურად, დღეს საქართველოში ორი პოლიტიკური ძალაა — „ეროვნული ფორუმი“ და „ნაციონალური მოძრაობა“.

— „ნაციონალური მოძრაობის“ პირისპირ მართლ აღმოჩნდით...

— ჩვენც ეს გვინდა! შუაზე გავაპობთ... მითავარია, რომ სხვებმა „ბორბლებში“ ჯოხები არ შეგვირჭონ“ და ხელი არ შეგვიშალონ.

— ამბობთ, ეროვნული დაუმორჩილებლობა უნდა გამოვაცხადოთ... უკაცრავად, მაგრამ რა რესურსით ვინ უნდა განახორციელოს ეს დაუმორჩილებლობა — ხალხმა, რომელიც ორი წლის მანძილზე პერმანენტულმა, უშედეგო აქციებმა სიპილიზმში ჩააგდო თუ მათ, ვისაც თქვენ ბავაზე მიბმული საქონლები უნდოდა?

— და მაინც, რაშია „ეროვნული ფორუმის“ წარმატების საიდუმლო?

— დაუღალავ შრომაში, ლიდერების ბიოგრაფიაში და სამშობლოს სიყვარულში. ამ ზაფხულს 120 სოფელში ვიყავით და 180 შეხვედრა ჩავატარეთ. მარტო მე 35 000 კილომეტრი გავიარე. პოლიტიკოსობა მარტო კაბინეტში ჯდომა და ტელევიზორში გამოჩენა არაა...

— ამას თქვენ ამბობთ?.. ადამიანი, რომლის პოპულარობა და ცნობადობა გარკვეულწილად იმან განსაზღვრა, რომ ტელეკომპანია „კავკასიის“ ეთერში ლამის მართლაც „კაბინეტი“ მოინიყვებ?

— პოლიტიკოსი ტელევიზორში კი არ უნდა ჩარჩე, გარეთაც უნდა გახვიდე, ხალხს შეხედე, ხელი ჩამოართვა, საკუთარი ძალა უნდა დაანახო და სისუსტეც. უნდა აგრძობინო, რომ შენც ერთ მათგანი ხარ, რომელსაც მათსავით სტკივა და უზარია...

— და ათსანიერი ჭორი გავგივრცელეს, როგორც ჩანს „ფორუმის“ რეიტინგი მარტო მტრებს კი არა, მოკეთებებსაც აწუხებთ... არა, ჩემო მოკეთებო და მტრებო, „ფორუმი“ არ გაყიდულა და არც არასდროს გაყიდვას... ერთადერთი ადამიანი, ვინც ჩვენს პარტიაში ხელფასს იღებს, დამლაგებელია. ჩვენთან, სხვებისგან განსხვავებით, ფულისთვის კი არ მოდიან, პირიქით, აქეთ მოაქვთ ფული და შემოწირულობა. საკვირველი კია ნამდვილად ამ დროში, მაგრამ ფაქტია — ჩემს მეგობრებს ვანო მერაბიშვილის არ ეშინიათ, ისინი ყოველგვარი ანგარების გარეშე ემხარებიან ჩვენს პარტიასაც და ჩემს ოჯახსაც... არც მანქანა მყავს და არც — დაცვა. მე შეიძლება მრავალ ავტომანქანაში დამინახოთ, მათ შორის შავ „ჯიპშიც“, მაგრამ ის ჩემი მეგობრის იქნება და არა — ჩემი... პირად დაცვაზე იგივე შემძილია ვთქვა — ჩემ გვერდით ჩემი მეგობრები დგანან, ამაზე დიდი დაცვა ჩემთვის არ არსებობს.

«ეროვნული ფორუმი» ოპოზიციის კოლაქტიური სისულელეაგვი მონაწილეობას არ მიიღებს!

ესაუბრა ელვა ფოლადიშვილი

შვანის აკვლავების ახალი პერსონა

ნოღაიდალა და ინაიშვილა სააკაშვილის დახმარებით ფოთში ახალი პორტის მშენებლობის პროექტი ჩაუშალეს

ჩავარდნილ პროექტზე, რომელმაც შესაძლოა ზურაბ შვანიას სიცოცხლე შეინარა, ზურაბ ნოღაიდალი გაბრაზებული საუბრობს, ხოლო ფოთის პორტის ყოფილი შეფი ჯემალ ინაიშვილი დაბნეულია. ინაიშვილმაც და ნოღაიდალმაც უარყვეს, რომ ბაქო-ჯეიჰანის პროექტის შემდეგ მეორე გრანდიოზული ინვესტიციის განხორციელებას შეუშალეს ხელი. ექსპრეზიდენტი შვარდნაძე კი საერთოდ ვერ იხსენებს პროექტს, რომლის განხორციელების გეგმაზე ხელი აქვს მოწერილი. ამ პროექტის მიხედვით ფოთში ახალი პორტის მშენებლობისთვის საჭირო ინვესტიციები უნდა მოზიდულიყო. ერთ-ერთი ყოფილი მაღალჩინოსანი, რომელსაც თავისი ვინაობის გამხელა არ სურს (მხოლოდ სახელის თქმა შეგვიძლია, მას გოჩა შქვაია), ამბობს, რომ ფოთის პორტის იმჟამინდელ შეფს ხელს არ აძლევდა კონკურენტი პორტის მშენებლობა და იმჟამინდელ პრემიერ-მინისტრ ნოღაიდალთან ერთად სატელეფონო ზარებით ცდილობდა, დაებრკოლებინა ამ იდეის განხორციელება.

შალვა ნათელაშვილმა ერთ-ერთ სატელეფონო გამოცვლაში განაცხადა, რომ ზურაბ შვანიას თავისი ერთ-ერთი პროექტის განხორციელების სურვილს შეენარა. ზურაბ შვანიას გარდაცვალებასთან დაკავშირებით ათასგვარი ვერსია არსებობს, რომელთაგან ერთი ამ პროექტს უკავშირდება.

გეგმას, რომლის მიხედვითაც ფოთის მეორე პორტი „კოლხეთი“ უნდა აშენებულიყო, 1998 წელს ხელს აწერს იმჟამინდელი პრეზიდენტი ედუარდ შევარდნაძე. როგორც გოჩა ამბობს, შევარდნაძემ აღნიშნული პროექტის მეთვალყურეობა სწორედ ზურაბ შვანიას დაავალა. სისრულეში მოყვანა კი ამ პროექტს არსებულ პოლიტიკურ რეჟიმში არც შეეძლო. „ვარდების რევოლუციის“ შემდეგ დღის წესრიგში კვლავ დადგა ახალი პროექტის განხორციელების საკითხი. თუმცა ისევ ინტერესთა კონფლიქტის გამო, 2006 წლამდე შეჩერდა პროექტის განხორციელებაზე საუბარიც კი. ამასობაში კი ზურაბ შვანია გარდაიცვალა და პროექტი სხვა ჩინოვნიკთა ბიზნეს-ინტერესები ჩაერთო.

ზურაბ ნოღაიდალისა და პორტის მამინდელი შეფის — ჯემალ ინაიშვილის ბიზნეს-ინტერესების გამო პროექტი დაიბლოკა, ამბობს გოჩა, რომელიც ამ პროექტის განხორციელებლობის გამო ამჟამად ქვეყნის ფარგლებს გარეთ ცხოვრობს. მისი ოჯახი კი ამ დრომდე საქართველოში იმყოფება.

გოჩა საქართველოში ყოფნისას მაღალ თანამდებობაზე მუშაობდა და უშუალოდ ზურაბ შვანიასთან ერთად კურირებდა ფოთის მეორე პორტის პროექტის განხორციელებას. როგორც წყარო ამბობს, პროექტის განხორციელებაზე პასუხისმგებლობას მას „კოლხეთი“ იღებდა, მეორე პორტის სახელწოდებაც სწორედ „კოლხეთი“ უნდა ყოფილიყო.

ფორმა „კოლხეთის“ სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე შოთა მეგრელიშვილი გახლდათ. როგორც ზემოთ აღვნიშნე, ფოთის მეორე პორტის პროექტი ჯერ კიდევ სააკაშვილის ხელისუფლებაში მოსვლამდე დაიწყო. „საქართველო და მსოფლიო“ გოჩას ტელეფონით ესაუბრა.

— ვარდების რევოლუციის შემდეგ როგორ წარიმართა თქვენი მუშაობა, ახალი ხელისუფლების მოსვლით თქვენს გეგმებში რამე შეიცვალა?
— 2003 წლის ზაფხულიდან პროექტი შეჩერდა. ცხონებული ზურაბ შვანია ცოცხალი რომ ყოფილიყო, ნამდვილად დიდი მხარდაჭერი იქნებოდა.

— არსებობს ვერსია, რომ პოლიტიკურ წრეებში ამ პროექტთან დაკავშირებით აზრი ორად გაიყო...
— შეიძლება — სამადაც. ფაქტია, რომ დიდი ბიზნეს-ინტერესები იყო ჩადებული ამ ყველაფერში.

ინაიშვილა და ნოღაიდალა, რა თქმა უნდა, სააკაშვილის დახმარებით — იმიტომ, რომ ნაკრძალისა და ნაბარათის ბაზაზე, ვინაიდან ჩაუშალეს ამ მასშტაბის პროექტი — შეუშალეს ხელი ან გაიშინა ბანკოციელებას.

— რატომ იყო ზურაბ ნოღაიდალი დანაშაულებული, რომ არ განხორციელებულიყო ეს პროექტი?
— საკუთარი ინტერესები ჰქონდა. მასთან ერთად იყო ჯემალ ინაიშვილი. ერთ ასეთ ფაქტსაც გეტყვით. იმ ადგილის დასათვალისწინებლად ჩამოსულ ინჟინრებს, სადაც პორტი უნდა აშენებულიყო, ზურაბ ნოღაიდალმა დაურეკა და უთხრა, ეს პროექტი არ გვიანტერესებს, სხვა მიმართულებით განვითარებაზე ვფიქრობთ.

— როგორც ჩვენი წყარო ამბობს, თქვენ და ზურაბ ნოღაიდალი იყავით ამ იდეის განხორციელების წინააღმდეგ.
— წყარო ვინ არის? აგენტი 007-ია?
— ამის შემდეგ ინაიშვილმა ტელეფონი გაგვითიშა და, ბუნებრივია, აღარც ჩვენი ზარისთვის უპასუხია. ინაიშვილთან მეორედ დარეკვის შემდეგ კი მან ისევ გვითხრა, რომ არანაირი ბიზნეს-ინტერესები მას არ ჰქონია, და რომ არც ვინმე შოთა მეგრელიშვილს იცნობს.

იაპონია აუზ-სთან საიღებლო გეგმა აღიარა

იაპონიის საგარეო საქმეთა ახალმა მინისტრმა კაცუია ოკადამ აღიარა, რომ არსებობს საიდუმლო პაქტი, რომლის თანახმადაც ამერიკული ბირთვული იარაღის ტრანზიტი იაპონიის გავლით უნდა განხორციელდეს.

ამ პაქტის თანახმად, ამერიკულ საბრძოლო გემებს უფლება აქვთ, იაპონურ პორტებში ბირთვული იარაღით დატვირთული შევიდნენ. მასობრივი განადგურების იარაღის გადამზიდ ამერიკულ თვითმფრინავებს ნებადართული აქვთ, იაპონური აეროპორტები გამოიყენონ. ეს შეთანხმება ეწინააღმდეგება 1968 წელს ტოკიოს მიერ გამოცხადებულ სამ არაბირთვულ პრინციპს: არ იქონიოს, არ აწარმოოს და არ შეიტანოს ბირთვული იარაღი. 1970-იანი წლების ბოლოს იაპონიის ხელისუფლებამ აშშ-ის ზემოქმედების შედეგად ქვეყნის ტერიტორიული წყლები შეავიწროვა. აშშ „თავისუფალი ზღვის“ სივრცის შენარჩუნებით იყო დაინტერესებული, რათა ბირთვული იარაღით დატვირთული ამერიკულ გემებს იაპონიის ტერიტორიაზე შესვლა არ დასჭირვებოდათ.

ჩინელი დეპუტატი ბანკაბაის აკრძალვას ითხოვს

ჩინელმა დეპუტატმა ჩუაო ლინჩონმა წამოაყენა წინადადება, ჩინეთის სისხლის სამართლის კოდექსში შევიდეს მუხლი „საბიუჯეტო სახსრების ფუფუნებისთვის დაუშვებელი გაფლანგვის თაობაზე“.

ამ ინიციატივის მიზეზი სახელმწიფო ხაზინის ხარჯზე გამართული უჩვეულოდ მსუყვე ბანკეტები გახდა. ტრადიციული სადილები და ფურცლები ჩინელებს ყოველწლიურად 30 მილიარდი დოლარი უჯდებათ. ეს იმაზე მეტია, ვიდრე მსოფლიოს უმსხვილესი შიდრულეკტრონიკის მდივანი შენ ხაო-სადგურის „სანსიას“ მშენებლობაზე დაიხარჯა.

ჩინეთის ხელისუფლებამ უკვე გამოსცა უამრავი კანონი, რომლებმაც მსგავსი ლონსიძებების დანახარჯები უნდა შეამციროს. მაგალითად, 2008 წელს კომპარტიის დისციპლინარული კომისიის მოთხოვნით, ჩინელი მაღალჩინოსნები მოკრძალებულად უნდა შეხვედროდნენ. ნომბრის დასაწყისში ჩინეთის კომპარტიის მდივანი შენ ხაო-სადგურის „სანსიას“ მშენებლობაზე დაიხარჯა.

ჩინეთის ხელისუფლებამ უკვე გამოსცა უამრავი კანონი, რომლებმაც მსგავსი ლონსიძებების დანახარჯები უნდა შეამციროს. მაგალითად, 2008 წელს კომპარტიის დისციპლინარული კომისიის მოთხოვნით, ჩინელი მაღალჩინოსნები მოკრძალებულად უნდა შეხვედროდნენ. ნომბრის დასაწყისში ჩინეთის კომპარტიის მდივანი შენ ხაო-სადგურის „სანსიას“ მშენებლობაზე დაიხარჯა.

მუსოლინი აუქციონზე გაიბანეს

პოპულარულ ინტერნეტაუქციონ eBay-ზე ბენიტო მუსოლინის ნეშტის ფრაგმენტები გაიტანეს, მაგრამ ლოტი უსწრაფესად დაიბლოკა. დიქტატორის ტვინისა და სისხლის ნიმუშებს, რომელთა ნამდვილობას შესაბამისი დოკუმენტები ამტკიცებდა, საწყის ფასად 15 ათასი ევრო დაადეს.

მუსოლინის შვილიშვილმა, იტალიის პარლამენტის დეპუტატმა ალესანდრო მუსოლინიმ შეიტყო რა ამის შესახებ, სასწრაფოდ აცნობა კარაბინერების ხელმძღვანელობას და, ამასთანავე, განაცხადა, რომ ნიმუშები შესაძლოა აღებული

ევროკავშირის ორი უხმოი ჩაუღებავ სთავაზუ

ევროკავშირის პირველ პრეზიდენტად ერთხმად აირჩიეს ბელგიის პრემიერ-მინისტრი ჰერმან ვან რომპეი, ვაჭრობის საკითხებში ევროკავშირის კომისარი, ბრიტანელი კეტრინ ეშტონი კი ევროპული დიპლომატიის ხელმძღვანელი გახდა.

ეს ორი თანამდებობა ლი-საბონის ხელშეკრულების თანახმად შეიქმნა და ახლამათ დაიკავებენ ადამიანები, რომლებიც არც ერთი მსხვილი ევროპული ქვეყნის ლიდერს არ მიაყენებენ ჩრდილს. ევროკავშირში ნაკლებად ცნობილ ვან რომპეის ძალზე აქტიურად უჭერდნენ მხარს ანგელა მერკელი და ნიკოლა სარკოზი. ეშტონის არჩევა დიპლომატიურ საკითხებში მისი გამოუცდელი გამოკიდევ უფრო საკვირველი იყო. კრიტიკოსებმა უამრავი მწარე კომენტარი დაახვავეს. ეშტონს ამიერიდან, ლისაბონის ხელშეკრულების თანახმად, ევროკავშირის საგარეო პოლიტიკისა და უსაფრთხოების საკითხები ჩაბარდება.

ვაჟა ბერიძე: **საინტერესოა, ფორუმის ლიდერები თავს გენასიკაბებდ თვლიან თუ არსივებდ?..**

დედაქალაქი მერის არჩევნების სამზადისა და ისტერიაშია. ადგილი, გარემო და პირობები უცვლელია — საქართველო, სააკაშვილის პრეზიდენტობის აუტანელი პირობები, იგივე საარჩევნო კოდექსი, იგივე თარხნიშვილი შეცვლილი გვარ-სახელითა და „ბეგრანდით“... არაფერი შეცვლილა ოპოზიციასშიც. ისინი, როგორც ყოველთვის, ამჯერადაც ვერ თანხმდებიან ერთიან კანდიდატზე, რითაც ნაწილი გაუაზრებლად, ნაწილი კი გააზრებულად თამაშობს ხელისუფლების თამაშს. ხალხი, დღესაც „არქიფო სეთურის გვირგვინს“ და თანამედროვე პარტექნოლოგიებით „შექმნილი“ მითიური გმირების, ზეციური მხსნელებისა და მინიერი კერპების ძიებშია... პოლიტოლოგ ვაჟა ბერიძის აზრით, ქართული საზოგადოება მოკლებულია დამოუკიდებელი სოციოლოგიური კომპანიების ობიექტურ კვლევებს, რომელიც დაადასტურებდა, რომ, როგორც ოპოზიცია უნოდებს სააკაშვილს თვითმარქვია პრეზიდენტს, ისე ბევრი თვითმარქვია ლიდერი ჰყავს თავად ოპოზიციასაც!

— ვიდრე კონკრეტულ პერსონათა რეიტინგსა და შესაძლებლობებზე ვისაუბრებთ, როგორ შეაფასებთ გაერთიანებულ ოპოზიციასა და მის მიერ განვლილ პოლიტიკურ გზას? — ქართული პოლიტიკური არენა, დიდი ხანია, მარიონეტების თეატრად იქცა, სადაც სხვადასხვა პოლიტიკური ფიზიონომიის მქონე ინდივიდებს რეჟისორ რეზო გაბრიაძეზე მეტი ოსტატობით ათამაშებენ და ამოძრავებენ ხან ამერიკელი და ხან რუსი პოლიტიკოლოგები... პრაქტიკულად, საქართველოში დღეს პოლიტიკური პროცესი მკვდარია, ოპოზიციად ნოდებულ პოლიტიკური ძალები-სა და ხელისუფლების ურთიერთობა კი წარმოადგენს „ყრუა დაილოგს ბრემბთან“... თავის დროზე გაერთიანებული ოპოზიციის შექმნა პოლიტიკური პროცესის ერთადერთი პოზიტიური მოვლენა იყო. ეს ყველაზე მეტად ძმები გაჩეჩილაძეების დამსახურებაა და ამ პოლიტიკური გაერთიანების მარცხიც მათმა შეცდომებმა განაპირობა!..

გერმანიის მოსახლეობა 12-17 მილიონით შემცირდება

გერმანიის სტატისტიკის ფედერალურმა სამსახურმა გამოაქვეყნა პროგნოზი, რომლის თანახმადაც 50 წელიწადში ქვეყნის მოსახლეობის რაოდენობა 12-17 მილიონით შემცირდება. ახლა გერმანიაში 82 მილიონი ადამიანი ცხოვრობს.

პროგნოზში საუბარია მოსახლეობის დაბერებაზეც, 2060 წლისთვის გერმანიის ყოველი მესამე მკვიდრი 65 წელს გადაცილებული იქნება. შედარებისთვის, ამჟამად ამ ასაკობრივ ზღვარს გადაცილებული გერმანიაში ყოველი მეხუთე მოქალაქეა. სტატისტიკურ უწყებაში აცხადებენ, რომ ეს საშინელი პროგნოზი შობადობის დაბალი დონითაა განპირობებული. ახლა გერმანიაში რეპროდუქციული ასაკის ერთ ქალზე 1,4 ბავშვი მოდის, არადა უბრალო კვლავანრიებისთვის 2,1 ბავშვია საჭირო. მოსახლეობის რაოდენობის შემცირება ახლა ყველა განვითარებული ქვეყნისთვისაა დამახასიათებელი; მეორე მხრივ, დედამინაზე ადამიანთა საერთო რაოდენობა, ექსპერტების გათვლით, 2050 წლისთვის 6,8 მილიარდიდან 9 მილიარდამდე გაიზრდება. ზრდა განუვითარებელი და განვითარებადი ქვეყნების მოსახლეობის მატების ხარჯზე მოხდება. მაგალითად, ანგოლაში ახლა 65 წელს გადაცილებულია მოსახლეობის მხოლოდ 2,7%; 43,5%-ს კი ჯერ არ შესრულებია 14 წელი.

რუსეთის სხვა სახელმწიფოებს აფხაზეთისა და ე. წ. სამხრეთ ოსეთის აღიარებას

რუსეთის პრეზიდენტის დიმიტრი მედვედევის განცხადებით, კრემლი სხვა სახელმწიფოებს არ სთხოვს აფხაზეთისა და ე. წ. სამხრეთ ოსეთის აღიარებას.

როგორც მედვედევმა ბელორუსს ჟურნალისტებთან შეხვედრისას განაცხადა, რუსეთისთვის კარგი იქნება, თუ შემოხსენებულ რეგიონებს უფრო მეტი სახელმწიფო აღიარებს, რადგან ეს იქ მცხოვრებ ხალხებს ეკონომიკის განვითარებისა და ცხოვრების უკეთესი პირობების შექმნის კარგ საშუალებას მისცემს. მედვედევმა პროვოკაცია უწოდა საუბრებს იმის შესახებ, რომ კრემლი ბელორუსზე ზეწოლას ახდენს და აფხაზეთისა და ე. წ. სამხრეთ ოსეთის აღიარების საკითხით ვაჭრობს. მისი თქმით, რუსეთის სხვა ქვეყნების სამინიროსაქმეებში არ ერევა და საერთაშორისო თანამეგობრობის წევრებმა თავად უნდა გადაწყვიტონ, აღიარებენ თუ არა აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის დამოუკიდებლობას. რუსეთის პრეზიდენტმა ისიც აღნიშნა, რომ სოხუმისა და ცხინვალის აღიარება მოსკოვისთვისაც რთული გადაწყვეტილება იყო, მაგრამ საქართველოს აგრესიამ რუსეთი აიძულა, დაეცვა ზემოხსენებულ რეგიონებში მცხოვრები თავისი მოქალაქეები.

ერთი უს-დ საქართველოს გადასახვა ქვეყნის სუვერენიტეტს დაამთავრებს!

ნაკლებია 2 თვის წინანდელი გამოკითხვის შედეგზე მიზეზი მარტივია — ალასანია უკვე აღარ გამოხატავს ელექტორატის უმრავლესობის ინტერესებს. მან საზოგადოების იმედები გაუცრუა, რასაც „მოლოდინის რეიტინგის“ ვარდნა ბუნებრივად მოჰყვა. ალასანიას მიერ შემოთავაზებული გზა მრავალსაფეხურიანი და ბუნდოვანია. პრაქტიკულად, ქართულმა საზოგადოებამ დღემდე ვერ გაიგო, ამ კაცს რა უნდა, ან რა შეუძლია მარტივ მაგალითს მოგიყვანოთ: ალასანია და მისი „ალიანსი საქართველოსთვის“ 9 აპრილის აქციების შემდეგ ხელისუფლებასთან დიალოგს დასთანხმდა, მაგრამ რეალურად მან საკუთარი მხარდამტყრების უფლებებიც კი ვერ დაიცვა, რომლებიც დღემდე ციხეში რჩებიან. შედეგად, ალასანიამ დაკარგა როგორც რადიკალურად განწყობილი, ასევე დიალოგის მომხრე მხარდამტყრები. — მეორე ადგილს 11,6%-ით შალვა ნათელაშვილი იკავებს, ანუ პოლიტიკოსი, რომელმაც თავის დროზე სააკაშვილს დაუთმო ჯერ თბილისის და შემდგომში ქვეყნის მართვის რეალური პერსპექტივა. რით ხსნი ე. წ. მშრომელთა ლიდერის პოპულარობას ქალაქში, სა-

დაც მშრომლებს პრაქტიკულად შრომის უფლება დაკარგული აქვთ; ხოლო ხელისუფლების სამსახურშია? — შალვა ნათელაშვილი განსაკუთრებული ფენომენია. კაცმა სამჯერ მოიგო არჩევნები. ეს მხოლოდ თბილისში. გაიხსენეთ მისი პარტიდან არჩეული საკრებულოს თავმჯდომარეები ვიქტორ მოსიძე, ლადო კახაძე და ზაზა ბეგაშვილი. ყველამ იცის, რომ მიხეილ სააკაშვილსაც მან დაუთმო საკრებულოს თავმჯდომარის პოსტი, საიდანაც დაიწყო სააკაშვილის პოლიტიკური ზეახლოვება. სხვათაშორის, 2003 წლის 2 ნოემბრის არჩევნებშიც ლეიბორისტებმა მოიგეს. მე მაშინ ვთანამშრომლობდი სოციოლოგიური კვლევების ცენტრთან „რეიტინგი-კავკასია“, რომელმაც ობიექტური გამოკითხვა ჩაატარა ქვეყნის მასშტაბით. ნათელაშვილის ჰქონდა დაახლოებით 21%, მეორე ადგილზე მყოფ ნაციონალებს 19%, მაგრამ მოქალაქეთა კავშირი და შევარდნაძე არწავდნენ ლეიბორისტებთან ალიანსზე, მოუმატეს ხმები „ბურჯანაძე — დემოკრატიებს“, ჩამალეს არჩევნები და მოახდინეს „რევოლუცია“! მეც მიმიცია ხმა ლეიბორისტებისთვის, მაგრამ ნათელაშვილს პირდაპირ მინდა ვუთხრა — მისი საქართველო ამბიციები გადაჭარბებულია და ის ვერასდროს ვერ გახდება საქართველოს პრეზიდენტი!.. მათ შორის, ობიექტური და სამართლიანი არჩევნებისა, გახსნილი საინფორმაციო სივრცის პირობებშიც კი ის 15%-ზე მეტს ვერ აიღებს. — ლევან გაჩეჩილაძე 10,2%-ით მესამე პოზიციანზეა, თუმცა ამ მაჩვენებლით ლიდერობაზე საუბარი ნაკლებად შეიძლება... — გაუთავებელი საიდუმლო სერობები მიხეილ სააკაშვილთან, უმიზნო მოძრაობა და ფუსფუსი, მერყეობა განწყვეტილებების მიღებისას, რა თქმა უნდა, ლევან გაჩეჩილაძის იმიჯს სასიკეთოდ არ ნაადგა. თუ პოლიტიკოსი ხარ, უნდა იარო წინ და გაბედული ნაბიჯები გადადგა. ლევან გაჩეჩილაძეს არ შეუძლია ის, რაც შეეძლოთ ზვიად გამსახურდიას, მერაბ კოსტავას, გააჭანტურის, ედუარდ შევარდნაძეს, რაც შეძლო მიხეილ სააკაშვილმა. ამის გარეშე კი პოლიტიკოსი არ არსებობს, პოლიტიკოსი ბუტაფორიაა. ასეთი ტიპის განცხადებები — მე სისხლს ვერ დავკვრი და ასე შემდეგ, პაციფისტური და არა

...შალვა ნათელაშვილი განსაკუთრებული ფენომენია. კახმა საგარეო მოიგო არჩევნები, ეს მხოლოდ თბილისში. გაიხსენეთ მისი პარტიდან არჩეული საკრებულოს თავმჯდომარეები ვიქტორ მოსიძე, ლადო კახაძე და ზაზა ბეგაშვილი. შალვა ნათელაშვილი დაუთმო ჯერ თბილისის და შემდგომში ქვეყნის მართვის რეალური პერსპექტივა. რით ხსნი ე. წ. მშრომელთა ლიდერის პოპულარობას ქალაქში, სა-

არნო ხიდირბეგიშვილი:

306 არის მტყუნან-მარტალა და 306 — ტვინმარტალა..

ძვირფასო მკითხველებო! 2009 წლის 27 ოქტომბერს რუსეთის ფედერაციის საგარეო საქმეთა მინისტრის მოადგილემ, სტატუს-მდივანმა გრიგორი კარასინმა ოპოზიციური პარტიის „მომხრება სამართლიანი საქართველოსთვის“ ლიდერი ზურაბ ნოლაიდელი მიიღო, რათა, როგორც მედია იუწყებოდა, „ორი ქვეყნის ურთიერთობაში არსებულ სიტუაციაზე ემსჯელოთ“.

საგულისხმოა, რომ ზურაბ ნოლაიდელი განათლებით ფიზიკოსია, თუმცა ამ გარემოებას ხელი არ შეუძლია მისთვის, თავბრუდამხვევი კარიერა გაეკეთებინა და როგორც შევარდნაძის, ისე სააკაშვილის მმართველობის დროს ფინანსთა მინისტრი გახდარიყო. ასევე, ამ უკანასკნელის მმართველობისას, 2005 წლის თებერვალში, დაეკავებინა პრემიერ-მინისტრის საგარეო, რომელიც, მისი მასწავლებლისა და მეგობრის ზურაბ ჟვანიას უცვარი, საიდუმლოებით მოცული სიკვდილის შემდეგ ჯერაც არ გაცხადებულა...

საქართველოს პრემიერ-მინისტრობისას, 2007 წლის ნოემბრამდეც კი, განსვენებული ჟვანიას სენია, საქართველოს კანონმდებლობისა და ფიზიკის კანონების ყოველგვარი დარღვევით, სინდისის ქენჯნის გარეშე, იმავე დროს ბიზნესსაქმიანობას ეწეოდა, რითაც ასობით მილიონი დოლარის კაპიტალი დაგროვა. არცთუ დიდი ხნის წინათ კი, ქობულეთში ბიჭი, ყველა „ძალოვანი“ სტრუქტურის ექს-მინისტრის, ოქრუაშვილისა და პარლამენტის ექს-სპიკერის, ბურჯანაძის კვალდაკვალ, „ოპოზიციონერობს“ და საქართველოს პრეზიდენტის საგარეო ეზომბა, რომლის მოხელეთაც, რუსეთ-საქართველოს „მარყუჟის“ გახსნის დაპირების გარეშე, როგორც თავადვე ხედვით, დღეს ნებისმიერი კანდიდატისთვის არარეალურია!

თუმცა არ გამოვიტყვავ, რომ თბილისსა და მოსკოვს შორის „ხიდი“ გადებისას ის პრეზიდენტ სააკაშვილის უშუალო საიდუმლო დავალებით მოქმედებდა და კრემლს ამ უკანასკნელისთვის, მისი შესაძლო გადადგომის შემთხვევაში, ხელშეუხებლობის გარანტიას, თავისთვის კი ინდულგენციის მიღებაზე ევაჭრებოდა, რათა სააკაშვილის შემდეგ ჯერაც გაუცხადებულ საპრეზიდენტო საგარეო ეზომბა ჩასკუბდეს...

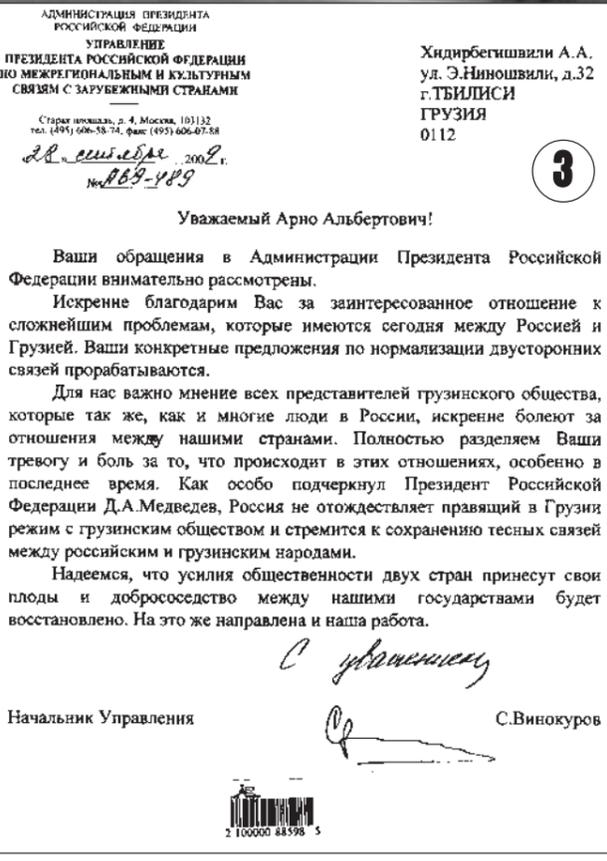
და ეს უფრო მეტად ნაავს სიმართლეს, განსაკუთრებით, თუ გავითვალისწინებთ, რომ ნოლაიდელი, რომელიც შევარდნაძის დროს, პრაქტიკულად, მმართველობის პარტიის — „საქართველოს მოქალაქეთა კავშირის“ მოღვაწე და მისი თავმჯდომარის — ჟვანიას უახლოესი თანამებრძოლი იყო, ამჯერად რუსეთში თავისი უფროსი ბიზნესპარტნიორისა და მეგობრის, ე.წ. საქართველოს ხალხების ასამბლეის პრეზიდენტის, გოჩაძის მინჯევით გაემგზავრა, რომელიც 2008 წლის აგვისტომდე (ჩემი ღრმა რწმენით,

კი — დღემდე!) მიხელო სააკაშვილის მეგობარიც იყო. პარტიში კი ნოლაიდელის „მარჯვენა ხელი“ პეტრე მამრადე, რომელიც, მის მსგავსად, განათლებით ფიზიკოსია და სახელმწიფო კანცელარიის აპარატის უფროსი იყო პრეზიდენტ შევარდნაძისა და პრეზიდენტ სააკაშვილის დროსაც. რამდენიმე წლის წინათ საქართველოს უშიშროების ექს-მინისტრმა იგორ გიორგაძემ ღია ეთერში, სკანდინავიურად ცნობილი ტელეხილისას, მამრადეს პირში მიახალა, КГБ-ს აგენტი ხარო; მამრადე, რომელიც მისი უშუალო ხელმძღვანელობით უშუაობდა, აგენტურული მეტსახელიც შეახსენა...

რასთან დაკავშირებით გაიხსენა? ახლავე მოგახსენებთ: პატივცემული მკითხველო, თქვენ წინაშეა რუსეთის ფედერაციის საგარეო საქმეთა მინისტრის მოადგილის — გრიგორი კარასინის სამუშაო რეზიუმე გვერდი, მისივე ხელით გაკეთებული ჩანაწერი (იხ. ფოტო №1), რომელიც მან 2007 წლის 22 აპრილს (ანუ, სულ რაღაც ორი წლის წინათ, როცა „ქობულეთელი ფენომენი“ სახელმწიფოში ჯერ კიდევ მესამე პირი — საქართველოს პრემიერ-მინისტრი და სააკაშვი-

ლის უახლოესი თანამოაზრე გახლდათ!) გააკეთა. საქმე ისაა, რომ მაშინ მოსკოვში გახლდით რია «НОВОСТИ»-ს მინჯევით და იმ დღეს (2007 წლის 22 აპრილს) რუსეთის საგარეო საქმეთა მინისტროში ბატონ კარასინს შეხვედით (იხ. ფოტო №2). ჩვენს საუბრამდე 15 წუთით ადრე, გრიგორი ბორისის ძემ, მისივე თქმით, თავის სამუშაო რეზიუმეში რამდენიმე შენიშვნა შეიტანა, რომლებიც ქართული მინის იმ შვილთა ჩამონათვალთ იწყება, რომლებმაც სახელი გაითქვეს რუსეთში და სახელი გაუთქვეს რუსეთსა და საქართველოს: „ჯულაშვილი, ბაკრატიონი, ორჯონიკიძე, სვანიძე, ოკუჯავა, დანელია, ანდრონიკოვი, ნერეთელი, გვერდნითელი, კიკაბიძე, ანანიაშვილი, ცისკარიძე, ყავაშვილი, „მონანიების“ რეზინსორი თ. აბულაძე, ტოვსტრონოგოვი, ლ. პოკერია, მ. სტურუა, კ. ლესელიძე, მ. ქანთარია, აფაქიძე (მფრინავი თამარის ნინო), იაკობაშვილი (ვიმ-ბილ-დანი), ბურაკოვსკი, პრიმაკოვი“. შემდეგ კვირითხლოდ, ჩემი აზრით, ძალიან მნიშვნელოვან ფრაზებს: „პატივისცემისა და კამოცილი ნების აუცილებლობა. ამის ბარეა ჩინია და ფუ-

ჭი ემოციები. მიზროლის ბაცურება ბრიყვული სურვილი!“ საუბრის დასასრულს, კარასინის ნებართვით, რამდენიმე ფოტო გადავიღე, რომელთა შორის ერთგან მოხვდა შემომოყვანილ ფრაგმენტებიანი სამუშაო რეზიუმეც. ვიმედოვნებ, რომ გრიგორი ბორისის ძე ამის გამო არ გამინანწყენდება. სურათის სისრულისათვის, ძვირფასო მკითხველო, გთავაზობთ ჩემი მაშინდელი საქმის ტექსტს რუსეთის ფედერაციის საგარეო საქმეთა მინისტრის მოადგილესთან, გრიგორი კარასინთან (უმნიშვნელო შემოკლებით): **სიღირსაპიპიპიპი:** — გრიგორი ბორისის ძე! ამ უწყებას, რომელიც ამჟამად ვიმყოფებით, ხელმძღვანელობდა კაცი, რომელმაც ოდესღაც თქვა: „საქართველოსთვის მზე ჩრდილოეთიდან ამოდის!“ მხედველობაში, რა თქმა უნდა, შევარდნაძე

მყავს. არ დაფიქრებულხართ, რატომ შეიცვალა ასე მკვეთრად საქართველოს პოლიტიკური ვექტორი და მისთვის დღეს მზე ოკეანის გაღმადან ამოდის? აცნობიერებენ თუ არა დღეს რუსეთის ხელმძღვანელობაში, რომ, შესაძლოა, სწორედ რუსეთის ზოგიერთმა ქმედებამ ან უმოქმედობამ აიძულა მიხელო სააკაშვილი, ალტერნატიული მოკავშირე შორეული ამერიკის სახით ექვება? **პარასინი:** — არნო ალტერნატიული სახელისუფლო სტრუქტურებზე ჩამოხვალთ, ეს განხილვების, ძალის გამოყენების სპეციფიკური საკითხია მიზნების მიღწევაზე დადებული ფსონი იქნება! ეს კი, თავის მხრივ, „მშვიდობიანი“ სცენარის ჩარჩოებს სცილდება... თუკი სისხლი და ძალადობა იქნება, კონფლიქტის მშვიდობიანად გადაწყვეტა უნდა დაივიწყოთ! როცა ამგვარ ძალისმიერ

სოვს სოხუმი... მაგრამ, მერნ-მუნეთ, პრობლემები წარმოიქმნა არა რომელიმე მხარის ავი განზრახვით ან ბრალეულობით, არამედ 1991 წელს საბჭოთა კავშირის დრამატული დაშლის შედეგად და ეს პრობლემები დღემდე გადაუჭრელია...

მაშ, როგორ მოვიქცეთ დღეს?! რაღა თქმა უნდა, საჭიროა ისტორიის, მომხდარის მიზეზების შესწავლა. ასევე, აუცილებელია იმ ერების, ხალხების პატივისცემა, რომლებიც ამ ისტორიის ინტერპრეტირებას სხვაგვარად ახდენენ: მათი აზრით ხომ აზრია! და როცა ჩვენ შევძლებთ, ურთიერთპატივისცემით მოვეკიდოთ ამ კონფლიქტურ საკითხებს, ამით ახალი პოლიტიკური კულტურის აუცილებელ ნაწილს შევიქცენებთ. რამდენადაც უფრო მაღლე მოხდება ეს ყველაფერი საქართველოში, უკანონოში, ბელორუსიასა და უზბეკეთში — მით მაღლე და, რაღა თქმა უნდა, კეთილმეზობლურად გადაწყდება ეს პრობლემები. თუ ამას ვერ ვისწავლით, ხალხთა შორის გაღიზიანება და ემოციური ფონი მოიმატებს.

რაც შეეხება აფხაზეთს, თუ თქვენ ეს გქონდათ მხედველობაში — ჩვენ კატეგორიულად წინააღმდეგი ვართ, რომ რუსეთში მხოლოდ ერთ მხარეს განიხილავდნენ დანაშაულებს იმაში, რაც მოხდა და ხდება. ეს ასე არ არის! ჩვენი მშვიდობისმყოფელები უბრალოდ უნარჩუნებენ სიტუაციას სტატუს-კვოს ჯერჯერობით და ურეგულირებელი კონფლიქტების ზონაში (არ მიყვარს სიტყვა „გაყინული“ კონფლიქტი, ეს დაურეგულირებელი კონფლიქტი, სიტყვა „გაყინული“ შეურაცხყოფს როგორც აფხაზებს, ისე ქართველებს, ეს ხომ ადამიანური ტრავმებია და ძალის გამოყენება ამ საკითხთა გადაჭრაში უნდა გამოირიცხოს!).

ეს მნიშვნელოვანი მომენტი გათვალისწინებული უნდა იქნას ახალი ატმოსფეროს შექმნისას, თუმცა, როცა კონფლიქტის ზონაში სპეცრაზმეციები ტარდება, ჩნდება ალტერნატიული სახელისუფლო სტრუქტურები, 150 ძალოვანი, რომელთაგან 50 სპეცრაზმეციები კოდორის ხეობაში და სამხრეთ ოსეთში — მინდა, გკითხოთ: თქვენ, რა, მართლაც მიგანიათ, რომ ეს დაეხმარება აფხაზებს, უკეთ ჩანდნენ ქართული მხარის განზრახვას? თუ ეს ჩვენს ქვეყნებს შორის ნდობის უკანასკნელ ნარჩენებსაც ანადგურებს?! ნუ დაივინებთ — ყველა ეს თავისი ეროვნული სიამაყე გააჩნია და, თუ ფსონს ალტერნატიულ სახელისუფლო სტრუქტურებზე ჩამოხვალთ, ეს განხილვების, ძალის გამოყენების სპეციფიკური საკითხია მიზნების მიღწევაზე დადებული ფსონი იქნება! ეს კი, თავის მხრივ, „მშვიდობიანი“ სცენარის ჩარჩოებს სცილდება... თუკი სისხლი და ძალადობა იქნება, კონფლიქტის მშვიდობიანად გადაწყვეტა უნდა დაივიწყოთ! როცა ამგვარ ძალისმიერ

გუგული მალრამე:

თუ «მანია გრანდიოზით» დაავადებული ადამიანი მაღალი რანგის პოლიტიკოსია, ეს ქვეყნისთვის დასაზარალებელია

საქართველო შესახებ მნიშვნელოვანი სულიერ-ფსიქოლოგიური ხერხების ზეგავლენას განიცდის, რომელიც ტანკებსა და ავიაციის ბევრად ეფექტიანია. მათი იდეოლოგია მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებით იწვევს. ისინი განვითარებულ ქვეყნებს არათანასწორულდებიან ხელშეკრულებებით აძლევენ სესხს, შემდგომ კი ამ ქვეყნებში რეაქციულ, მარიონეტულ რეჟიმებს ქმნიან. თუ ქვეყნის მესვეურებსაც ფსიქოლოგიურად ტიპოლოგიური თავისებურებები ახასიათებთ, ეს მტრის ნისქვილზე ასხამს წყალს. ამის შესახებ გვესაუბრება ფსიქოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, უნივერსიტეტის პროფესორი და ქალთა პარტიის ლიდერი გუგული მალრამე.

— ქალბატონო გუგული, რა როლს თამაშობს ქართველ პოლიტიკოსებში პირველადი მანია ანუ «მანია გრანდიოზი», როგორც ფსიქოლოგები უწოდებენ?
— ამ ფსიქოგანწყობას აქვს თავისი მინუს-პლუსები. დადებითია, როდესაც ადამიანს აქვს პირველობის მოთხოვნილება. ამ დროს ადამიანი უფრო მაღალ მიზანს ისახავს, გაცილებით ქმედითი და მოტივირებულია. მინუსი ისაა, რომ შესაძლოა, ადამიანს პირველობის მოთხოვნილება ჰქონდეს, მაგრამ შესაბამისი რესურსი არ გააჩნდეს. ამ შემთხვევაში სუბიექტი ხდება აგრესიული და აგრესიას ხშირად არამიზნობრივად, ყველასა და ყველაფრისკენ მიმართავს. სახელმწიფოს განვითარების გარკვეულ ეტაპზე ჩვენ გვქონდა პრეტენზია, პირველები გამოვსულიყავით საბჭოთა კავშირიდან. ეს კი უსისხლოდ ვერ დამთავრდა, მაშინ, როდესაც აღმოჩნდა ევროპისა და ბალტიისპირეთის ქვეყნებმა ეს გზა დადებითი ვექტორით გაიარეს.
ამ მანიით შეპყრობილ ხელისუფლებას, ძნელია, ხელი-

დან გამოგლიჯო ძალაუფლება, ამიტომ გაცილებით მეტად ებლაუჭებიან მართვის სადავეებს. მათთვის ადგილების დაკარგვა საშინელებაა, რადგან მათი მეშვეობით იკმაყოფილებენ პატივმოყვარეობას, მოპოვებული აქვთ მატერიალური კეთილდღეობა და პატივისცემა საზოგადოებაში. მანიის მკვებაზე წყარო კი ხალხია. ძალაუფლებისადმი პატივისცემა ვერა და ვერ ამოვიდა ქართველთა მენტალობიდან. პატივი უნდა ვცეთ ადამიანის პიროვნულ და პროფესიონალურ ღირსებებს და არა თანამდებობრივ სტატუსს. როდესაც საზოგადოება არასწორი ღირებულებებით ხელმძღვანელობს, განდიდების მანიით შეპყრობილი განდიდებული უკიდურესობისკენ მიდის — მას ამბობენ. ვერცერთ ხელმძღვანელს ვერ შეიპყრობს განდიდების მანია და ვერ იქნება ავტოკრატი დიქტატორი, თუ მას გარშემო არ ჰყავს მასა, რომელიც აღიარებს, ტაშს უკრავს, მის სახელს სკანდირებს, მის პორტრეტებს მოჰყვანს ქალაქში,

მიუძღვნის ლექსებსა და სიმღერებს.
«მანია გრანდიოზის» ტიპოლოგიურ გამოვლენას საფუძვლად უდევს ჩვენი მენტალობა, უმნიშვნელო მენტალობა, უმნიშვნელო მენტალობა ალზევება, გარე საფრთხეები, რაც შიდა პოლიტიკის გაგრძელებაა. ციხე შიგნიდან ცხდება.
ამ მანიით შეპყრობილი ადამიანი თავს არასოდეს იდანაშაულებს; თავსაც არ უტყდება, რომ რაღაცას ვერ მივალნია. ფსიქოლოგიაში ამ მდგომარეობას ლოკუს-კონტროლს უწოდებენ. ადამიანებს, ვისაც ლოკუს-კონტრო-

ლი შიგნით აქვთ, თვითკრიტიკა გააჩნიათ. განდიდებით დაავადებულებს კი ლოკუს-კონტროლი გარეთ აქვთ. ასეთები ცდილობენ, უკეთესად წარმოაჩინონ თავი და ნიღბებით ცხოვრობენ.
— ქალბატონო გუგული, რას ნიშნავს პრეზიდენტის სლოგანად ქვეყნის გამოთქმები, «პირველად მე», «პირველად საქართველოში» ან «პირველად მსოფლიოში»?
— ეს «პირველად» არის განდიდების მანია, რომ მასთან ერთად იწყება ყველაფერი. იგი გაუნაღებელია და არ იცნობს მსოფლიო ისტო-

რას. «მანია გრანდიოზი» ყალიბდება და იკვებება რეალობით და თავყანისმცემელთა აპლოდისმენტებით. მანიით შეპყრობილი ადამიანი ნორმაშია, სანამ მიმდევრები და ტაშისდამკვრელები ჰყავს. ამიტომ ხელისუფლებაში მყოფი ხალხი ცდილობს, იყიდოს აღიარება! გაყიდული ადამიანები კი ამისგან დიდ მოგებას ნახულობენ ათასჯერ დიდი ხელფასებითა და მთელი რიგი პრივილეგიებით. ხელისუფლება ასეთ ადამიანებზე დგას.
«მანია გრანდიოზი» ეტაპობრივად ვითარდება. თუკი ერთი მშვენიერ დღეს აღმოჩნდება, რომ ადამიანი მარტოა და იძახის, — მე დიდი რეფორმატორი, დიდი პოლიტიკოსი ვარ — ეს უკვე ფსიქიკური დაავადებაა. მას სანყის ეტაპზე აქვს დაკარგული რეალობა, მაგრამ საზოგადოებასთან ინტეგრირებისას საზოგადოებასაც რეალობის არაადეკვატური აღქმა უჩნდება და ქვეყანა ილუზიურ სამყაროში ცხოვრობს. განდიდების მაგივრად, თვალს უნდა გაუსწორო იმას, რომ არაფერს წარმოადგენს ეს ურთულესი პროცესი, რადგან რეალური და მოგონილი «მე» ურთიერთინააღმდეგობაში მოდის, რის გამოც ადამიანები თვითმკვლევლობამდე მიდიან.
პატარა ადამიანებსაც აქვთ ეს ფსიქოლოგიური თავისებურება ანუ განდიდების ჭია, მაგრამ თუ ამ მანიით შეპყრობილი სახელმწიფოს ხელმძღვანელია, ამას შეიძლება უდიდესი კატასტროფები მოჰყვეს. გავისხენოთ ნაპოვანი და პიტლერი. ჩვენთანაა პატარა სახელმწიფოსთვის ეს ტრაგედია.
— ქალბატონო გუგული, არჩევნებამდე რატომ არ მოწინააღმდეგებთ განდიდების ფსიქოლოგიური მდგომარეობა?
— ესაა დემოკრატიული კულტურა, რაც ჩვენში ვერ არა დამკვიდრებულა. ამერიკის მენტალობასა და მათ მოთხოვნებზე უნდა იყოს აგებული. დღეს კი ადამიანების პრობლემები პოლიტიკის მიღმა დარჩა. რად გვინდა გზები, რომელზეც ვერ გაივლი ან ახალი საავადმყოფოები და ინფორმაციის ენა ვერ შევძლებთ. განახლებულ თეატრებსა და კინო-დარბაზებში ვინ ივლის, როდესაც ხალხს არც პროექტები, ამერიკული მოდის უნიჭო ეპიგონები ვართ? ჩემი ქალიშვილი ამერიკულ მოდაზე აყოლიდა და მიმბაძვლობით ემიგრაციიდან ავადმყოფი დამიბრუნდა. იგივე დამართება ჩვენს ქვეყანასაც, თუ როგორ უნდა ღირებულებები არ დავასდებო. მუსრან მჭაჭარია-ნისა არ იყოს, «სხვისი მისაბადი რა გვჭირს, თვარა კი».

რას და კარნახობს რჩეულს.
— ქალბატონო გუგული, რას გვეტყვი ლოგორეას, ანუ სიტყვიერი ფალსაობის შესახებ, როდესაც ქვეყნის პრეზიდენტი აკეთებს 6-საათიან სატელევიზიო გამოსვლას ან საპარლამენტო კამისის თავმჯდომარე 3 საათის განმავლობაში კითხულობს კომისიის დასკვნის ტექსტს?
— ხალხს მოსწონს ქარიზმა. თავიდან ხიბლავთ ასეთი ლიდერები, მათი ენერჯია, ტემპერამენტი, სიტყვამრავლობა. მერე კი შედეგებზე ორიენტირებენ და აღარ მოსწონთ ვრცელი დაპირებები. მოლაწარედინისა არ იყოს «რაც არ უნდა თქვა ჰალვა-ჰალვა, თუ პირში არ ჩაიდებ, სიტკობ არ გექნება». ცარიელი სიტყვით მოსახლეობას თუ ვერ დააპურებ, ვეღარც გააბრიყვებ. ლოგორეაც ფსიქოლოგიური თვისებებისას საზოგადოებასაც რეალობის არაადეკვატური აღქმა უჩნდება და ქვეყანა ილუზიურ სამყაროში ცხოვრობს. განდიდების მაგივრად, თვალს უნდა გაუსწორო იმას, რომ არაფერს წარმოადგენს ეს ურთულესი პროცესი, რადგან რეალური და მოგონილი «მე» ურთიერთინააღმდეგობაში მოდის, რის გამოც ადამიანები თვითმკვლევლობამდე მიდიან.
პატარა ადამიანებსაც აქვთ ეს ფსიქოლოგიური თავისებურება ანუ განდიდების ჭია, მაგრამ თუ ამ მანიით შეპყრობილი სახელმწიფოს ხელმძღვანელია, ამას შეიძლება უდიდესი კატასტროფები მოჰყვეს. გავისხენოთ ნაპოვანი და პიტლერი. ჩვენთანაა პატარა სახელმწიფოსთვის ეს ტრაგედია.
— ქალბატონო გუგული, არჩევნებამდე რატომ არ მოწინააღმდეგებთ განდიდების ფსიქოლოგიური მდგომარეობა?
— ესაა დემოკრატიული კულტურა, რაც ჩვენში ვერ არა დამკვიდრებულა. ამერიკის მენტალობასა და მათ მოთხოვნებზე უნდა იყოს აგებული. დღეს კი ადამიანების პრობლემები პოლიტიკის მიღმა დარჩა. რად გვინდა გზები, რომელზეც ვერ გაივლი ან ახალი საავადმყოფოები და ინფორმაციის ენა ვერ შევძლებთ. განახლებულ თეატრებსა და კინო-დარბაზებში ვინ ივლის, როდესაც ხალხს არც პროექტები, ამერიკული მოდის უნიჭო ეპიგონები ვართ? ჩემი ქალიშვილი ამერიკულ მოდაზე აყოლიდა და მიმბაძვლობით ემიგრაციიდან ავადმყოფი დამიბრუნდა. იგივე დამართება ჩვენს ქვეყანასაც, თუ როგორ უნდა ღირებულებები არ დავასდებო. მუსრან მჭაჭარია-ნისა არ იყოს, «სხვისი მისაბადი რა გვჭირს, თვარა კი».

ავადმყოფი ადამიანები

მითხრა, გოგოები ეჭვობენ, თორემ ხელფასი მომიბატნეს, გამოფენები მზადდება, საქმე თვკარგავ და დროს აღარ ვეკარგავ გზაში სიარულში.
იმ დროს, როდესაც ეს ჭორი გავიგე, ნატას დედა და მინარა, კომპიუტერში გოგოების გამოგზავნილი სურათები რომ ეჩვენებინა. მან დამათვალა რეზინა ნატას გამოგზავნილი ფულით გარემონტებული ბინა, ახალი შექმნილი ნივთები, მაჩვენა კომპიუტერი, რომელიც ნატამ თავის პატარა ძმას საშობაოდ უყიდა... ლიკა იმ სურათებში დაუფერებლად ლაპაბი იყო, დახვეწილი და მდიდრულად შემოსილი, მაგრამ სევდიანი. ერთ სურათში კი თითქმის შიშველი იყო, ტანზე დაუდევრად შემოხვეული ჰქონდა პეროვანი და გამჭვირვალე ქსოვილი. ერთგან კი ავიზიზიზებულ ცეცხლოვანი თვალებით, ოდნავ გაპოზირებული, ჩაშავებული თვალითა უპეებით მომეჩვენა თითქოს მეცხდა: «დედა, მიშველი!» ეს უსიამო გრძობა დღემდე მომიყვება. ჩემს მესხურებას შემორჩა, აგრეთვე, მის გვერდით მდგომი აილეტი,

კუშტი, მაგრამ დენდვით გაკონტროლებილი. დღესაც ვფიქრობ და ვეჭვობ, რომ ლიკამ ციხარი ცხოვრების გზა აირჩია, მაგრამ ფაქტები არც მაშინ მქონდა და არც დღეს მაქვს. ამერიკით გატაცებულ მარტო მისი საყმაწვილო სენი არ აღმოჩნდა, მისი სულიერი ავადმყოფობის მიზეზიც გახდა.
4 წლის წინათ მასთან მცხოვრებმა გოგოებმა დამირეკეს, ლიკა ავადაა, მთელი დღეები წევს, არ ჭამს, არც გველაპარაკება. ექიმმა გავითხრა, ეს პოსტტრანსლენგული რეაქციაა, დარღვეული აქვს გარემოში ორიენტირება, ძილ-ბურანშია და გარემოს ვერ აღიქვამსო. მის კლინიკაში გადაყვანასა და მკურნალობას ვერ შევძლებთ; გადავწყვიტეთ მისი სამშობლოში დაბრუნება, ერთი ქართველი ემიგრანტი უპატრონებს გზაში, თქვენ კი მანდ დახვდითო.
აეროპორტი ვნახე სულმთლად გაჭალარებული ლიკა, მოტეხილი, დაავადებული, ჩამქრალი. როგორც ექიმები ამბობენ, დაკარგული აქვს ემოციური რეაგირების უნარი, თავის განცდებშია ჩაფლული. მიიჩნევს, რაც შე-

იძლება ნაკლებად ეკონტაქტოს ადამიანებს, მყავდეს სახლში და მოეუარო. ერთხელ თვალში უცბად აეგოცრემლით, სახეზე შიში და ბოროტება გამოეხატა. მკურნალ ექიმს დაურეკე, მითხრა: «ნუ გეშინიათ, გადატანელი ფსიქოტრამისის შემდეგ ასეთი რამ მოსალოდნელია».
რა პირობებში მოხდა იმ დანაშაული ამერიკაში ჩემი გოგო, რა სულიერი კატასტროფა გადაიტანა ან სად — სახლში თუ სამსახურში, იქნება გზაში, ის ხომ არაღლეგალი იყო, შეძლება პოლიციის გამოძახებას ან თავის შევტაცია, ძილ-ბურანშია და გარემოს ვერ აღიქვამსო. მის მოვუვლი, მერე?.. ამას იმიტომ გიყვებით, რომ ლიკას ამბავი სხვებისთვის მაინც იქცეს ცხოვრებისეულ გაკვეთილად.
— ქალბატონო თინა, ამ პირად ტრაგედიაში სახელმწიფო პოლიტიკის კვალს თუ ხედავთ?
— ლიკას უბედურება გარკვეულწილად ქვეყნის აკარგანობიდან მომდინარეობს. ჩემი გოგონა დროისა და ეპოქის შვილიც იყო, მის გადარევას ხელი არსებულმა სიტუა-

ციამაც შეუწყო იმით, რომ დანგრეული ქვეყნის შვილი პირად ბედსვიანობასა და გამართლებას უცხოეთში ეძებდა. პოლიტიკა ქვეყანაში მენტალობასა და მათ მოთხოვნებზე უნდა იყოს აგებული. დღეს კი ადამიანების პრობლემები პოლიტიკის მიღმა დარჩა. რად გვინდა გზები, რომელზეც ვერ გაივლი ან ახალი საავადმყოფოები და ინფორმაციის ენა ვერ შევძლებთ. განახლებულ თეატრებსა და კინო-დარბაზებში ვინ ივლის, როდესაც ხალხს არც პროექტები, ამერიკული მოდის უნიჭო ეპიგონები ვართ? ჩემი ქალიშვილი ამერიკულ მოდაზე აყოლიდა და მიმბაძვლობით ემიგრაციიდან ავადმყოფი დამიბრუნდა. იგივე დამართება ჩვენს ქვეყანასაც, თუ როგორ უნდა ღირებულებები არ დავასდებო. მუსრან მჭაჭარია-ნისა არ იყოს, «სხვისი მისაბადი რა გვჭირს, თვარა კი».

რას და კარნახობს რჩეულს.
— ქალბატონო გუგული, რას გვეტყვი ლოგორეას, ანუ სიტყვიერი ფალსაობის შესახებ, როდესაც ქვეყნის პრეზიდენტი აკეთებს 6-საათიან სატელევიზიო გამოსვლას ან საპარლამენტო კამისის თავმჯდომარე 3 საათის განმავლობაში კითხულობს კომისიის დასკვნის ტექსტს?
— ხალხს მოსწონს ქარიზმა. თავიდან ხიბლავთ ასეთი ლიდერები, მათი ენერჯია, ტემპერამენტი, სიტყვამრავლობა. მერე კი შედეგებზე ორიენტირებენ და აღარ მოსწონთ ვრცელი დაპირებები. მოლაწარედინისა არ იყოს «რაც არ უნდა თქვა ჰალვა-ჰალვა, თუ პირში არ ჩაიდებ, სიტკობ არ გექნება». ცარიელი სიტყვით მოსახლეობას თუ ვერ დააპურებ, ვეღარც გააბრიყვებ. ლოგორეაც ფსიქოლოგიური თვისებებისას საზოგადოებასაც რეალობის არაადეკვატური აღქმა უჩნდება და ქვეყანა ილუზიურ სამყაროში ცხოვრობს. განდიდების მაგივრად, თვალს უნდა გაუსწორო იმას, რომ არაფერს წარმოადგენს ეს ურთულესი პროცესი, რადგან რეალური და მოგონილი «მე» ურთიერთინააღმდეგობაში მოდის, რის გამოც ადამიანები თვითმკვლევლობამდე მიდიან.
პატარა ადამიანებსაც აქვთ ეს ფსიქოლოგიური თავისებურება ანუ განდიდების ჭია, მაგრამ თუ ამ მანიით შეპყრობილი სახელმწიფოს ხელმძღვანელია, ამას შეიძლება უდიდესი კატასტროფები მოჰყვეს. გავისხენოთ ნაპოვანი და პიტლერი. ჩვენთანაა პატარა სახელმწიფოსთვის ეს ტრაგედია.
— ქალბატონო გუგული, არჩევნებამდე რატომ არ მოწინააღმდეგებთ განდიდების ფსიქოლოგიური მდგომარეობა?
— ესაა დემოკრატიული კულტურა, რაც ჩვენში ვერ არა დამკვიდრებულა. ამერიკის მენტალობასა და მათ მოთხოვნებზე უნდა იყოს აგებული. დღეს კი ადამიანების პრობლემები პოლიტიკის მიღმა დარჩა. რად გვინდა გზები, რომელზეც ვერ გაივლი ან ახალი საავადმყოფოები და ინფორმაციის ენა ვერ შევძლებთ. განახლებულ თეატრებსა და კინო-დარბაზებში ვინ ივლის, როდესაც ხალხს არც პროექტები, ამერიკული მოდის უნიჭო ეპიგონები ვართ? ჩემი ქალიშვილი ამერიკულ მოდაზე აყოლიდა და მიმბაძვლობით ემიგრაციიდან ავადმყოფი დამიბრუნდა. იგივე დამართება ჩვენს ქვეყანასაც, თუ როგორ უნდა ღირებულებები არ დავასდებო. მუსრან მჭაჭარია-ნისა არ იყოს, «სხვისი მისაბადი რა გვჭირს, თვარა კი».

ბუჟინსკი აღმოსავლეთ ევროპა დატუქსა მულო, შენ ბუჟინსკიან, რქალო, შენ გაიგონო

„რუსეთი ამერიკის შეერთებული შტატების მონინალმდევე არ არის“ ჩვენი ხელისუფლებისა და ოპოზიციის წარმომადგენლები ხშირ-ხშირად რომ დარბიან ვაშინგტონში ერთმანეთზე საჩივრულად და ორ ხმაში — რუსეთზე, ეს ამერიკას აშკარად ალიზიანებს. ისევე, როგორც პატარა ბავშვების სრულტუნითა და ცრემლნარევი ხმით უფროსებთან გამუდმებული ენაბანობა.

რა დასკვნები უნდა გაიგონოს საქართველო ბუჟინსკის განცხადებიდან?

ახლახან ეს გაამჟღავნა პრეზიდენტ ჯიმი კარტერის ყოფილმა თანაშემწემ ეროვნული უსაფრთხოების საკითხებში, ცნობილი პოლიტოლოგმა ზბიგნეჟ ბუჟინსკიმ ჩეხეთის ტელევიზიისთვის მიცემულ ინტერვიუში. პირდაპირ არ უთქვამს, საქართველო არ დაუსახლებია, აღმოსავლეთ ევროპულ დიქტოშილარაჟა, მაგრამ რადიდი მიხვედრა სჭირდება იმას, რომ ამ საქმეში ღრმად ჩახედული ადამიანის დასკვნები ჩვენც გვეხება, სრულად და მთლიანად თუ არა, პრინციპულად მაინც: სხვის გასაგონად კოკას რომ ეუბნებოდნენ, თუნდაც იქიდან გამომდინარე.

ამას ამბობს ბუჟინსკი, ოლონდ ჩეხეთის მაგალითზე. ჩეხეთს, საქართველოსავით, რუსეთის პრობლემა უდგას საფუძვლიანი, რადგან რუსეთი ცდილობს თავისი გავლენის აღდგენას ორივე ქვეყანაზე. განსხვავება მეთოდებშია. ჩეხეთთან წინა პლანზე ეკონომიკური პრობლემებია გამოტანილი, მაგალითად, ენერგომომარაგების სისტემის სტრატეგიული კომპანიებზე კონტროლის დაწესება. საქართველოში — ტერიტორიული მთლიანობისა და სამხედრო ძალის ერთობლიობა.

ბუჟინსკი ჩეხებს ეუბნება, რომ საქართველოში პრობლემის დრამატიზება, რომ პრობლემაში გარკვევად დამისი მოგვარება, ძირითადად, მათვე მოუწევთ. იმ ცოტასაც ვაპყენლავს იმ საყვედურების გამო, რომლებიც აღმოსავლეთ ევროპის ყოფილმა დისიდენტებმა დასაყვედურებია აშშ-ს პრეზიდენტისადმი გაგზავნილი წერილები. მართალია, ბუჟინსკი ამ წერილს არ ახსენებს, მაგრამ სწორედ მასზე მიუთითებს, როცა შენიშნავს: იმაზე ლაპარაკი, რომ აშშ-ის პოზიცია ჩე-

„ორივე მხარესი, კერძოდ, აშშ-ში შემორჩენილია დაძველებული მემკვიდრეობა 60-წლიან პერიოდში რუსეთთან არსებული წინააღმდეგობების თაობაზე. ახლახან ვმონაწილეობდი განხილვაში, სადაც ერთი ჯგუფი ამტკიცებდა, რომ რუსეთი ყოველთვის ერთნაირად იქცევა და ერთნაირად უნდა ვიყოთ. მართალია, იგივე ჰქვინი კიმეც მიმანია, რომ ფრთხილად უნდა ვიყოთ, მაგრამ უნდა შევიგნოთ, რომ მსოფლიოში იდეოლოგიური მონინალმდევე არ არის, ჩვენ გაცილებით ნაკლები გვაქვს დაპირისპირებული ეროვნული ინტერესები და ბევრი — საერთო ინტერესი... ვფიქრობ, რომ პროგრესი ჩვენს ურთიერთობებში გაგრძელდება.“

მაშასადამე, გარღვევა არის, მაშასადამე, ურთიერთობა უმჯობესდება. რატომ უნდა შეწყვიტოს ეს პროგრესული ტენდენცია ან ერთმა ან მეორე მხარემ? მაშასადამე, არ უნდა შეწყვიტონ. უთუოდ ასე, იქნება, რაგინდ ხმამაღლა ვუყვიროთ რუსეთს კავკასიის ქედის გადმოღმოდან. მართალია, იგივე ჰქვინი კისინჯერის მიხედვით, „ქვეყნის საგარეო პოლიტიკა განიცდის ამ ქვეყნის ისტორიის გავლენას“, რაც ასე დამახასიათებელია დღევანდელი ქართველი პოლიტიკოს-პოლიტოლოგებისთვის, მაგრამ ამავე დროს, ობიექტური სიტუაცია და სხვა სახელმწიფოების პოზიცია, ასევე, მნიშვნელოვანი გავლენის მომხდენია.

მთავარი დასკვნა, რომელიც პოლიტოლოგებს ამ საპროგრამო ინტერვიუდან გამოაქვთ, უმრავლესადაა: აშშ-ს არ ცალბა შემოპისთვის, მისი ყურადღება გადატანილია წყნარი ოკეანის რეგიონზე. ბუჟინსკი აღიარებს, რომ დასავლეთის პირველობა მსოფლიოში მთავრდება, მაგრამ არა იმიტომ, რომ დასავლეთი სასიცოცხლო ძალას კარგავს, არამედ იმიტომ, რომ აზია ძლიერდება.

მართალია, ბუჟინსკი ამ წერილს არ ახსენებს, მაგრამ სწორედ მასზე მიუთითებს, როცა შენიშნავს: იმაზე ლაპარაკი, რომ აშშ-ის პოზიცია ჩე-

ჰენრი კისინჯერი: „ქვეყნის საგარეო პოლიტიკა განიცდის ამ ქვეყნის ისტორიის გავლენას“

ასეთ ვითარებაში, როგორც ჩანს, ჩვენი ხელისუფლების პირველობა პირებმა ცოტა უნდა დაუწიონ პატრუქს და ტელეპროპაგანდისტულ სიტყვაუხვობას იმის თაობაზე, რომ საქართველო აშშ-ს თავისი საგარეო პოლიტიკის ცენტრში ჰყავს მოქცეული. არ არის ასე.

ხეთისა და პოლონეთის მიმართ „ანტირაკეტული ფარის“ ერთობლივ მშენებლობაზე დამოკიდებული, უაზრობაა. და ამასთანავე: „შობაქედლების შექმნა, რომ ეს „ფარი“ რუსეთის წინააღმდეგაა მიმართული კონტროლქტიულია.“ რატომაა აშშ ასეთი ლოიალური რუსეთის მიმართ? იმიტომ, რომ მსოფლიოში შექმნილი ვითარება „ცივი ომის“ პერიოდთან შედარებით მნიშვნელოვნადაა შეცვლილი. სსრ კავშირთან დაპი-

ყანას მტრული ურთიერთობა უყალიბდება ზესახელმწიფოსთან და სულ სხვაა, როცა თანამშრომლობს ზესახელმწიფოსთან, მიუხედავად იმისა, რომ მისი სამხინაო პოლიტიკა არ მოსწონს. ასეთ ვითარებაში აშშ-ს უაზრობად მიანია დემონსტრაციული სიმბოლური ნაბიჯების გადადგმა, რომლებიც ვერ გააუმჯობესებს ადამიანის უფლებებს მოცემულ სახელმწიფოში, სამაგიეროდ გააზრავს ჩინელებს თუ რუსებს და უარყოფითად იმოქმედებს თანამშ-

სწორედ ამგვარი ბავშვური ჩვეულების უაზრობაზე მიუთითა ზბიგნეჟ ბუჟინსკიმ აღმოსავლეთ ევროპის ლიდერებს. ჩვენც ხომ „მაშასადამე ევროპელები“ ვართ? ან, იქნებ, „უკვე ამერიკელობაში“ გადავიცვლეთ? მით უფრო უნდა მოვიფხანოთ კეფა, როცა ამერიკის პოლიტიკის მეორე ვეშაპი, ყოფილი სახელმწიფო მდივანი ჰენრი ალფრედ კისინჯერი იგივეს ამბობს აშშ-რუსეთის დღევანდელ ურთიერთობაზე.

ეს არის ციტატა კისინჯერის ინტერვიუდან, რომელიც მან 19 ნოემბერს რუსეთის „RT“-ის კორესპონდენტს დინა გუსოვსკის მისცა. ადრე ფიქრობს კისინჯერი. ჩვენებს კი რატომღაც ჰგონია, რომ აშშ იყო და რჩება რუსეთის დაუძინებელი მტერი და მათი დაპირისპირების წინა ხაზზე პრობლა საქართველოს ეროვნულ ინტერესებს შეესაბამება.

ქართული საგარეო პოლიტიკის დღევანდელ ვარიანტს თუ დაუუკვირდებით, უთუოდ შევამჩნევთ, რომ მას არც რომელიმე ფარვატერში ჩადგომა აურჩევია, არც დამოუკიდებელი ნავიგაციის უნარი გამოუმუშავებია.

ბუჟინსკი, როგორც ამერიკელ პოლიტოლოგთა უმრავლესობა, სრულად იზიარებს ჯინ შარპის თეორიულ პოსტულატს, რომ არაფექტიანი და მცდარია „დაჩაგრული დემოკრატიის“ პოლიტიკური კრედო, რომელიც დიქტატურისგან გათავისუფლების შესაძლებლობას უცხოელი მხსნელის მოვლინებაზე აგებს. მაგნეა, უპირველეს ყოვლისა, იმიტომ, რომ დემოკრატიული ოპოზიციის მოდუნებას იწვევს. მაგნეა იმიტომაც, რომ საზღვარგარეთიდან მოვლენილი „მხსნელი“ თავისი საკუთარი მიზნებისა და მისწრაფებების განხორციელებას შეეცდება „მოიმედეთა ქვეყანაში“.

დემოკრატიისთვის ბრძოლის ასპარეზი „სასწაულების მინდორი“ არ არის და ყველა, ვინც პოლიტიკურ სასწაულებზე ამყარებს იმედს, რისკავს, რომ აღმოჩნდება „სულებლების მინდორზე“.

სწორედ ამგვარი ბავშვური ჩვეულების უაზრობაზე მიუთითა ზბიგნეჟ ბუჟინსკიმ აღმოსავლეთ ევროპის ლიდერებს. ჩვენც ხომ „მაშასადამე ევროპელები“ ვართ? ან, იქნებ, „უკვე ამერიკელობაში“ გადავიცვლეთ? მით უფრო უნდა მოვიფხანოთ კეფა, როცა ამერიკის პოლიტიკის მეორე ვეშაპი, ყოფილი სახელმწიფო მდივანი ჰენრი ალფრედ კისინჯერი იგივეს ამბობს აშშ-რუსეთის დღევანდელ ურთიერთობაზე.

ქართული საგარეო პოლიტიკის დღევანდელ ვარიანტს თუ დაუუკვირდებით, უთუოდ შევამჩნევთ, რომ მას არც რომელიმე ფარვატერში ჩადგომა აურჩევია, არც დამოუკიდებელი ნავიგაციის უნარი გამოუმუშავებია.

კისინჯერის იმ ინტერვიუში, რომელიც ზემოთ ვახსენეთ, კორესპონდენტის შეკითხვაზე, რას ურჩევდა იგი ბარაკ ობამას ავღანეთში დამატებითი ძალების გაგზავნა-არგავზავნის თაობაზე, აშშ-ის საგარეო პოლიტიკის პატიარქი უპასუხებს: „ერთხელ ვილაცამ თქვა, რომ საგარეო პოლიტიკაში გამბედაობა წარმატების აუცილებელი პირობაა. მე მას ვურჩევდი, გააკეთოს ის, რასაც გული ეუბნება და არ დაეყრდნოს ურიცხვ გაანგარიშებას“.

ობამას გულში რა ჩაგვახედებს, სამაგიეროდ, სააკაშვილის გულში ჩახედვა სულაც არ არის აუცილებელი: სანამ ობამა ფიქრობს, როგორი კონტიგენტი გაავზავნოს, რა ოდენობის და გაავზავნოს თუ არა საერთოდ დამატებითი ჯარის ნაწილები ავღანეთში, მიხეილ სააკაშვილმა ქართული ასეული ორი კვირის წინათ მიაგვლინა ქაბულში. ეტყობა, ძალიან ვაბედულები ვართ სხვის ხარჯზე. არაფა სანებლია

ზოგადიდან კონკრეტულზე რომ გადავიდეთ, ეს ნიშნავს, რომ ამერიკა რუსეთთან გაუმჯობესებული ურთიერთობის ნორმალის ზედას საქართველოს გამო არ გაიფუჭებს.

P.S. „დაეპატრონენ მახლობელ და შორეულ სამეფოებს და ყველას, ვინც მათ სახელს გაიგონებდა, შიში იპყრობდა. ბის შენვენასაც და გამეფებასაც მოისურვებენ, ამეფებენ; თუ მოისურვებენ, გადააყენებენ. დიდად აღზევებული არიან“. (1 მაკაბ., 8, 12-13).

სელისუფლავის არასაკლადობრივი დაბსოვის 198 სერსი

გიგა ბოკერიას სწავლული სხელმძღვანელი

Джин Шарп,
от диктатуры
к демократии

ჯინ შარპი
ლიტატურიან
დაეოკრატიისკან

გაგზიარება.
დასაწყისი №38

თავისუფლება ქალაქის გზით?

როგორ უნდა მოვიქცეთ ასეთ ვითარებაში? კონსტიტუციური და საკანონმდებლო ბარიერები, სასამართლოს გადაწყვეტილებანი და საზოგადოებრივი აზრი, ჩვეულებრივ, იგნორირებულია დიქტატორების მიერ.

ჩვეულებრივ, ტანჯვა-წამების, ადამიანების გაქრობისა და მკვლელობის საპასუხო ქმედებად, დიქტატურის აღსაკვეთად ძალადობას მიიჩნევენ. გააფთრებულ მსხვერპლთა ბრძოლა დიქტატურის წინააღმდეგ, რომლის დროსაც გამოიყენებდნენ ძალადობისა და ომის ნებისმიერ საშუალებას, ზოგჯერ მნიშვნელოვანი შედეგით მთავრდებოდა, მაგრამ იშვიათად მოიპოვებდნენ თავისუფლებას. უმძაფრეს აჯანყებებს შეიძლება დაუნდობელი რეპრესიები მოჰყვეს, რაც უნიდელზე უფრო ასუსტებს მოსახლეობას.

როგორც გინდა იყოს ძალადობის მეთოდების ღირსება, ერთი რამ ცხადია: ადამიანები ირჩევენ ბრძოლის ისეთ ტიპს, რომელსაც მზავრელები თითქმის ყოველთვის უკეთ ფლობენ. ძალის გამოსაყენებლად დიქტატორები შესანიშნავად არიან მომზადებული. დემოკრატიის ასეთ მომხრეთა მოქმედების ხანგრძლივობის მიუხედავად, მკაცრი და დაუნდობელი სამხედრო რეალობა გარდუვალი ხდება. დიქტატორები თითქმის ყოველთვის ფლობენ უპირატესობას სამხედრო ტექნიკაში, შეიარაღებაში, ტრანსპორტსა და შეიარაღებულ ძალებში.

სიმამაცის მიუხედავად, დემოკრატები დიქტატორს (თითქმის ყოველთვის) ვერაფერს უპირისპირებენ.

როცა სამხედრო აჯანყებას არარეალურად მიიჩნევენ, დისიდენტები პარტიზანულ ბრძოლას ამჯობინებენ. მაგრამ პარტიზანულ ბრძოლას იშვიათად ან საერთოდ არავითარი სიკეთე არ მოაქვს ჩაგრული მოსახლეობისთვის და ვერ უზრუნველყოფს დემოკრატიას.

პარტიზანული მოძრაობა უტყუარი გადაწყვეტილება არ არის, რადგან საკუთარი მოსახლეობის უდიდესი დანაკარგების უძლიერესი ტენდენციის შემცველია. ასეთი მიდგომა, შესაბამისი თეორიული და სტრატეგიული ანალიზისა და ზოგჯერ საერთაშორისო დახმარების მიღების მიუხედავად, დამარცხების თავიდან არიდების გარანტიას არ იძლევა. პარტიზანული ბრძოლა ხშირად ძალიან დიდხანს გრძელდება. მმართველი წრეები არცთუ იშვიათად გადაასახლებენ ხოლმე ადგილობრივ მოსახლეობას უდი-

ახალი სროვა უნიდელზე უფრო დაუნდობელი და უფრო პატივმოყვარე შეიძლება აღმოჩნდეს.

დესი ტანჯვისა და სოციალური წგრების საფასურად.

გამარჯვების შემთხვევაშიც კი პარტიზანულ ბრძოლას ხანგრძლივი და მნიშვნელოვანი უარყოფითი შედეგები მოსდევს. რეჟიმი, რომელსაც შეუტყვენ, წინააღმდეგობის განხორციელების ღონისძიებებს წყალობით, დაუყოვნებლივ უფრო დიქტატორული ხდება. თუ პარტიზანები ბოლოს და ბოლოს გაიმარჯვებენ, ახალი რეჟიმი ხშირად უნიდელზე უფრო დიქტატორულად ყალიბდება. ამის მიზეზი, როგორც წესი, გაფართოებული სამხედრო ძალების ცენტრალიზებული გავლენა და ბრძოლის დროს საზოგადოების ინსტიტუტების წგრება და დასუსტებაა, იმ ორგანიზებისა, რომლებიც დემოკრატიული საზოგადოების შექმნისა და მხარდაჭერისთვის სასიცოცხლოდ აუცილებელია.

ბადატრიალება, არჩივება, მხსნელაპი უცხოეთიდან?

სამხედრო გადატრიალება შეიძლება უფრო იოლი და სწრაფი საშუალება მოგვეჩვენოს განსაკუთრებით საზიზღარი რეჟიმის მოსაცილებლად, მაგრამ ამ საშუალებას სერიოზული ნაკლოვანებანი გააჩნია. უმთავრესი კი ისაა, რომ იგი ხელუხლებელს ტოვებს ძალაუფლების განა-

ნილებას მოსახლეობასა და რეჟიმის შორის, რომელიც მართავს მთავრობასა და შეიარაღებულ ძალებს. გარკვეულ პიროვნებათა და ხროვათა მოცილება მმართველობის პოზიციებიდან საშუალებას აძლევს სხვა ჯგუფს, დაიკავოს მათი ადგილი. თეორიულად ასეთი ჯგუფი შეიძლება აღმოჩნდეს უფრო შემწყნარებელი და გასწილი შეზღუდული დემოკრატიული რეფორმებისთვის, მაგრამ შეიძლება, საწინააღმდეგოც მოხდეს.

საკუთარი მდგომარეობის გამყარების შემდეგ, ახალი სროვა უნიდელზე უფრო დაუნდობელი და უფრო პატივმოყვარე შეიძლება აღმოჩნდეს. შესაბამისად, ახალმა ხროვამ, რომლის იმედიც აქვთ, შეიძლება განახორციელოს ნეებისმიერი ღონისძიება ისე, რომ სულაც არ დაფიქრდეს დემოკრატიასა და ადამიანის უფლებებზე. ეს არ არის დიქტატურის პრობლემის გადაჭრის მისაღები გადაწყვეტილება.

დიქტატურის პირობებში არჩევნები არ გამოდგება მნიშვნელოვან პოლიტიკურ ცვლილებათა ეფექტიან იარაღად.

ზოგიერთი დიქტატორული რეჟიმი, მაგალითად, საბჭოთა კავშირის ბატონობის ქვეშ მყოფი აღმოსავლეთის ქვეყნების ბლოკის ქვეყნებში, უფლებას რთავდა კანდიდატების დასახელებლად, რათა დემოკრატიულად, მაგრამ ამ საშუალებას სერიოზული ნაკლოვანებანი გააჩნია. უმთავრესი კი ისაა, რომ იგი ხელუხლებელს ტოვებს ძალაუფლების განა-

რების მიერ წინასწარ შერჩეული კანდიდატების სახალხო მონიშნებას უზრუნველყოფდა.

ზემოქმედების პირობებში დიქტატორები შეიძლება და- თანხმდნენ ახალ არჩევნებს, მაგრამ სხვადასხვა მანიპული- რებით სამოქალაქო მარიონეტებს მთავრობის კანდიდატებში სვავენ. თუ ოპოზიციის კანდი- დატებს საშუალება მიეცემათ, მონაწილეობა მიიღონ არჩე- ვებში და გაიმარჯვონ, როგორც ეს 1990 წელს ბირმაში და 1993 წელს ნიგერიაში მოხდა, შედე- გებს არავითარ მნიშვნელობას არ მიანიჭებენ და გამარჯვებუ- ლებს მუქარა, დაპატიმრება და წამებაც კი არასცდებათ. დიქტა- ტორები ძალაუფლებას ხელთ იმიტომ არ იგდებენ, რომ ნება დართონ, გაიმართოს ისეთი არ- ჩევნები, რომლებიც მათ ტახტი- დან ჩამოაგდებს (ავტორი, ამ გეგმვაში, ზედმეტად კატე- გორიულია, რაც მისი ტენდენ- ციურობის მაჩვენებელია, რადგან პინოჩეტის მაგალითი ჩილში და ფრანკოს მაგალი- თი ესპანეთში აბსოლუტურად საწინააღმდეგო ამტკიცებს.

— რედ.)

ბევრ ადამიანს, ვინც დღეს სასტიკი დიქტატურის გამო იტანჯება ან ანგარიშსწორებას განერიდა და უყოფნებლივ სხვა ქვეყანაში გახიზნვით, არ სჯერა, რომ ჩაგრულებს და მოუკიდებლად გათავისუფლების ძალა შესწევთ. მიარეალოტიურობის შთაბეჭდილება შეექმნა. მაგრამ ასეთი არჩევნები, ფაქტობრივად, მკაცრად კონტროლირებადი პლებისციტი იყო, რომელიც დიქტატო-

ლოდ საერთაშორისო დახმარება შეიძლება აღმოჩნდეს საკმარისად ძლიერი დიქტატორის დასამხობად.

მოსაზრება, რომ ჩაგრულებს ეფექტიანი მოქმედება არ შეუძლიათ, მხოლოდ დროის გარკვეულ მონაკვეთშია სწორი. ჩაგრულ ხალხს ხშირად არ სურს და დროებით ბრძოლის უნარსა მოკლებულია, რადგან არ სჯერა თავისი ძალისა, დაუნდობელ დიქტატურას წინ რომ აღუდგეს; არცის, სად ეძიოს გადარჩენის გზები, ამიტომ გასაგებია, რომ ბევრნი თავის გადარჩენის იმედს სხვებზე ამყარებენ. ასეთი გარემოება შეიძლება იყოს „საზოგადოებრივი აზრი“, გაერთიანებული ერების ორგანიზაცია, გარკვეული ქვეყანა ანდა ეკონომიკური და პოლიტიკური სანქციები.

ასეთი სცენარი ხელსაყრელი შეიძლება მოგვეჩვენოს, მაგრამ გარეშე მსმენლის იმედად ყოფნა სერიოზულ პრობლემებს შეიცავს. ასეთი იმედი შეიძლება მთლიანად გაუცუდდეს. ჩვეულებრივ, უცხოელი მხსნელი არ გამოჩნდება ხოლმე, მაგრამ, თუ რომელიმე სახელმწიფო ჩაერევა, მას, როგორც წესი, არ უნდა ვენდოთ.

აქ უპრინაია, ხაზი გავუსვათ რადენიმე არასასიამოვნო მომენტს, რომლებიც უცხოეთის ჩარევაზე ფსონის დადებასთანა დაკავშირებულია:

— უცხოეთის სახელმწიფოები, ჩვეულებრივ, ეგუებრივად დიქტატურას ან ექსპრესიან კიდევ მას საკუთარი ეკონომიკური ან პოლიტიკური მიზნების დასაკმაყოფილებლად.

— უცხოეთის სახელმწიფოები, ასევე, შეუძლიათ, ულალატონ დაჩაგრულ ხალხს და არ შეასრულონ მისი გათავისუფლების საქმეში დახმარების აღმოსაჩენად ალბათი ვალდებულებანი...

— უცხოეთის ზოგიერთი სახელმწიფო განახორციელებს დიქტატურის საწინააღმდეგო ღონისძიებებს, რათა დაამყაროს თავისი ეკონომიკური, პოლიტიკური ან სამხედრო კონტროლი მოცემულ ქვეყანაზე.

— უცხოეთის ქვეყნები პოლიტიკური მიზნით შეიძლება აქტიურად ჩაერიონ მხოლოდ მაშინ, როცა და თუ წინააღმდეგობის შიდა მოძრაობამ უკვე დაიწყო დიქტატურის შერყევა და საერთაშორისო საზოგადოებრიობის ყურადღება რეჟიმის სასტიკ ბუნებას მიაპყრო.

დიქტატურა, ძირითადად, ქვეყნის შიგნით ძალაუფლების განაწილების წყალობით წარმოიქმნება. მოსახლეობა და საზოგადოებრიობა მეტისმეტად სუსტია საიმისოდ, დიქტატურას სერიოზული პრობლემები რომ შეუქმნას, რადგან სიმდიდრე და ძალაუფლება ერთი მუჭა ადამიანების ხელშია თავმოყრილი. დიქტატურის შეუძლია თავის სასარგებლოდ გამოიყენოს საერთაშორისო თანამეგობრობის ძალისხმევა ან დასუსტდეს კიდევ მისი მოქმედებით, მაგრამ მისი დამხობა, ძირითადად,

შიდა ფაქტორებზეა დამოკიდებული.

საერთაშორისო თანამეგობრობის ზემოქმედება შეიძლება ფრიად სასარგებლოც აღმოჩნდეს, როცა იგი მხარს დაუჭერს ძლიერი წინააღმდეგობის მოძრაობას ქვეყნის შიგნით. ამ შემთხვევაში, მაგალითად, საერთაშორისო ბოიკოტი, ემბარგო, დიპლომატიური ურთიერთობების განწყვეტა, საერთაშორისო ორგანიზაციებიდან გარიცხვა, გაეროს ორგანიზების მიერ გაკაცხვა და ა.შ. შეიძლება დიდად დაეხმაროს დემოკრატიულ ძალებს. მიუხედავად ამისა, წინააღმდეგობის ძლიერი შინაგანი მოძრაობის გარეშე ასეთი მოქმედება, საეჭვოა, განხორციელდეს.

ულოკალი ქვეყნარტაპის წინაშე

დასკვნის გაკეთება ადვილი არ არის. დიქტატურის ეფექტიანი დამხობა მინიმალური დანაკარგებით, ოთხი პირველი რიგის ამოცანის გადაწყვეტას საჭიროებს:

— აუცილებელია ჩაგრული მოსახლეობის გამბედაობის, საკუთარ თავში დარწმუნებისა და წინააღმდეგობის განხრევის ჩვეულების განმტკიცება;

— აუცილებელია ჩაგრული ხალხის, დამოუკიდებელი სოციალური ჯგუფებისა და ინსტიტუტების განმტკიცება;

— აუცილებელია მძლავრი წინააღმდეგობის შექმნა;

— აუცილებელია, შემუშავდეს გათავისუფლების გეგმიური, სტრატეგიული გეგმა და შესტად შესრულდეს იგი.

გათავისუფლებისთვის ბრძოლა მოითხოვს საკუთარი ძალების იმედად ყოფნას და ქვეყნის შიგნით მეტროლი ჯგუფის აძლიერებას...

ოპოზიციის დამოუკიდებელი ძალის წინაშე, ბრძოლი სტრატეგიის, დისკოპლინებისა და გაბედული მოქმედებისა და რეალური ძალის პირობებში, დიქტატურა ბოლოს და ბოლოს დაემხობა. მაგრამ ამისთვის ოთხი მითითებული მოთხოვნის შესრულება აუცილებელია.

როგორც ზემოთ თქმულიდან ჩანს, დიქტატურის განათავისუფლება დამოკიდებულია ხალხის უნარზე, გათავისუფლდეს საკუთარი ძალებით. პოლიტიკური დაუმორჩილებლობის წარმატებული მაგალითები, ანუ პოლიტიკური მიზნების მისაღწევად არაძალადობრივი ბრძოლის მაგალითები, რომლებიც ზემოთ იყო დასახელებული, გვიჩვენებს, რომ მოსახლეობისთვის არსებობს საკუთარი ძალებით თავისუფლების მოპოვების საშუალებანი, მაგრამ ასეთი საშუალებანი სათანადოდ არ არის დამუშავებული. ამ საშუალებებს მომდევნო თავებში განვიხილავთ. ახლა კი ვისაუბრებთ მოლაპარაკების საკითხზე, როგორც დიქტატურის შერყევის ერთ-ერთ ხერხზე.

გაგზიარება
შემაგნ ნომერი

მორწმუნე აღაიანის ლოცვა უვიდ წინა და სამ მომავალ თაობას სწავლება

სამწუხაროდ, თანამედროვე ადამიანები სულ განკითხვაში ვართ და გვიჭირს ერთმანეთის პატიება, თუმცა ქვეყნის მორწმუნე არ უნდა ითხოვოს ღმერთისგან ვინმესთვის ის, რასაც საკუთარ თავს არ უსურვებს. ქრისტიანი იმით განსხვავდება სხვებისგან, რომ გაჭირვებულზე ლოცულობს, რადგანაც ყველაზე დიდი ვაჟკაცობაა, თუ მტრობას მტრობით არ უპასუხებთ. რატომ არ უნდა განვიკითხოთ მოყვასი?.. სწორედ ამ თემაზე გვესაუბრება დეკანოზი ამირან ამირანაშვილი, თბილისის სიონის ყოვლადწმიდა ღვთისმშობლის მიძინების სახელობის ტაძრის მოძღვარი.

ნატრელები რომ ჰქონდა. შევეცდები, ავიხსნათ, რატომ ხდება ასე... საერთოდ, მარხვა უფლისადმი ერთგულების გამოხატვაა. რამდენჯერაც დავეცემით, იმდენჯერ უნდა ნამოვდგეთ და გზა გავაგრძელოთ. ზოგჯერ ადამიანი მარხვას სინუნის გამო არღვევს, რითაც ამჟღავნებს ამქვეყნიურ სიამეთა სიყვარულს, მაგრამ ამან ხელი არ უნდა ჩაგვაქნევინოს. ტალახში თუ ჩავვარდით, არ ავდგებით და ნუმეში წოლას გავაგრძელებთ? რა თქმა უნდა, არა! მარხვის დარღვევის დროსაც ასე უნდა მოვიქცეთ. უფალმა მონანიების შესაძლებლობა მოგვცა, რაც ყველაფრის თავიდან დაწყების შანსია. ნაწიკვით? უნდა ნამოვდგეთ! ისევ ნაწიკვით? ისევ უნდა ნამოვდგეთ და ასე გავაგრძელოთ, სანამ ფეხზე მყარად არ დავდგებით.

— მაშაო, რატომ განვიკითხავთ ადამიანები ერთმანეთს?

— უხილავის ჭვრეტის უნარი არ გვაქვს. ისეთი დაბრმავებულები ვართ შინაგანის დანახვაში, რომ ხშირად ადამიანს განვსჯით გარეგნულად იმის მიხედვით, თუ როგორ უჭირავს თავი, როგორი ხმა აქვს, რანაირად მეტყველებს და არ ვფიქრობთ, რამხელა უფსკრულია ყოველივე ამის მიღმა. ადამიანის გარეგნობის მიღმა მთელი მისი ცხოვრება, ტანჯვა, ოცნება, გაცრუებული იმედები, გაბოროტება, სხვათა სისასტიკითა და გულგრილობით გამომწვეული.

— როგორ დამოკიდებულა უნდა გვექონდეს მოყვასთან?

— ამაზე ყველა ქრისტიანი უნდა დაფიქრდეს... რა დამოკიდებულება გვაქვს მათ მიმართ, ვინც უცხოა და არ გვიყვარს, შესაძლოა, გვძულს კიდევ... უმიზეზოდ ან, იქნებ, რაიმე ქცევებითა თუ ნათქვამის გამო. მოდი დავეკითხოთ საკუთარ თავს, რატომ გვიყვარს ის, ვინც გვიყვარს?.. იქნებ, იმიტომ, რომ გვეპირებოდა ან, იქნებ, იმიტომ, რომ მასთან თავისუფლად ვართ, ანდა გულუბრყვილოა და ადვილად ვაჭყუებთ, თავს იმავე ვარჩევებთ, ვისი დანახვაც სურს ჩვენში?..

— რისკენ უნდა ისწრაფვოდეს ნამდვილი ქრისტიანი?

— ზაქეს იგავს შეგახსენებთ!.. მან დიდების მოყვარეობაზე გაიმარჯვა. არად ჩააგდო ადამიანი და ციხე, გააკიცხა, რადგანაც ქრისტეს დანახვა სჭირდებოდა. ზაქე სხვა რამე არ ეძებდა, არაფერზე ოცნებობდა. რა გააკეთა მან, როცა ქრისტემ უხმო? წარსული ცხოვრების გამო მხოლოდ სიტყვიერ მოხიბვლა რომი დასჯრდა, თავი ვალდებულია ცნოს, ოთხმაგად დაებრუნებინა ყველასთვის, შეცდომები გამოესწორებინა, საფუძვლამდე დაერღვია ცხოვრებამინადენილი ყოველი უსამართლობა, რათა მომავალში აღარავინ გამხდარიყო მისი მსხვერპლი.

— როდის გვაპატიობს ღმერთი ცოდვებს?

— გამოსწორების შემთხვევაში... სამწუხაროდ, იშვიათია პრობლემის გამოსწორება

ბის სურვილი ადამიანებში, სინანულისა და აღსარების შემდეგაც კი. მონანიება არ არის საკმარისი, ვალი უნდა გადავიხადოთ ზაქესავით.

— განა სინანული არ არის საკმარისი?

— აღსარება, ღვთის წინაშე სინანული, მოძღვართან სირცხვილის გამოხატვა, ყოველივე სიცრუეა, თუ არ გამოვსწორდებით, თუ არ ვუმკურნალებთ სულს, რომელსაც ვატყინეთ. უნდა გამოვასწოროთ სხვათა მიმართ ჩადენილი ბოროტება, ნებ-სით თუ უნებლიეთ, ჩვენი სიბრძნავით, სხვათა ბედისა და საკუთარი სინდისისადმი გულგრილობით. სამწუხაროდ, იმ მცნებებსაც არ ვიცავთ, ზეპირად რომ ვიცით. შევდივართ ტაძარში, დაუდევრად ვისახავთ პირფარს, აქეთ-იქით ვიყურებით და ვერ ვგრძობთ, რომ ღვთის სახლში ვართ, იმ ადგილას, სადაც ანგელოზები კრძალვით დგანან ღვთის წინაშე, ჩვენ კი ყველაფრის „უფლებად გვაქვს“, რასაც ეკლესია გვთავაზობს...

— რას გულისხმობს?

— „უფლება გვაქვს“ მივიღოთ ცოდვათა შენობა, რომელთა გამოსწორებასაც არ ვაპირებთ, ვეზიაროთ წმიდა საიდუმლოს, რადგანაც შევიწინააღმდეგეთ არასრულყოფილებს. რომელი ჩვენგანი ჰგავს მეზვერეს, რომელიც ღვთის სახლში შესვლას ვერ ღვდავს? დიახ, ის მეზვერე იყო, მაგრამ ცოცხალი სინდისი ჰქონდა. იცოდა, ვინ არის ღმერთი.

— სინანული არაფერს ნიშნავს?

— ბევრს ჰგონია, რომ საკმარისია სინანულის გამოხატვა და ღმერთი მოგვითევებს. ტყუილია, უსასყიდლოდ ვერავინ მიიღებს ცოდვათა შენობას. ღმერთი გვაპატიებს, მაგრამ რა მნიშვნელობა ექნება ამას, თუ ჩვენი ცხოვრება არაფრით შეიცვლება? თუ საკუთარი თავი შეიცანით, როგორ შეგიძლიათ, არ აპატიოთ სხვას, თქვენსავით უმწუხარ საკუთარი ვნებებისა და ბოროტების წინაშე? განა შეგიძლიათ მასთან, ვისზეც ყველაზე მეტად ხართ გაბოროტებული, ან ვინც სხვებზე ძალიან განწყინათ და პატიება სთხოვთ იმ გრძნობისთვის, რაც მის მიმართ გაქვთ. ილოცეთ,

რომ თქვენთვის საძულველმა ადამიანმა შესთხოვოს ღმერთს, მოგანიჭოთ მიტევების უნარი.

— წყნის დავინყება იოლი არ არის...

— ლოთობისა და მრუშობისთვის თავის დანებებაზე ძნელია იმ წყნის დავინყება, რაც სხვისგან მოყენებული შეურაცხყოფით სახლდება ჩვენში. ქრისტიანობა მოგვიწოდებს, არ ჩავიდეთ წყენა გულში, სიძულვილით არ განვიმსჯელოთ. როცა კაცი შინაგანად ვერ პატიობს სხვას, მის ქრისტიანობაზე ლაპარაკი კი ზედმეტია. თუ ადამიანს რწმენა აქვს, მან ისიც იცის, რა საშინელებაა ჯოჯოხეთი და იქ გასაგზავნად ვერავინ გაიმეტებს. ადამიანი ხომ სწორედ ცოდვათა მიუტევებლობით ხდება ჯოჯოხეთში. სახარებაში ვკითხულობთ: „თუ არ მიუტევებთ ერთმანეთს შეცოდებებს, არც მე მოგიტევებთ მათ“, — ბრძანებს უფალი. სამწუხაროდ, იმის ნაცვლად, რომ სხვისი მდგომარეობა გავიზიაროთ, განკითხვას ვიწყებთ. ამასთან დაკავშირებით გამახსენდება... ერთხელ მოხსატერში სტუმრად მისულმა ბერმა იმდენი ჭამა, რომ განკითხვაში ჩააგდო ბერები. მიხედა ამას და გულახდილად აღიარა, ექვსი დღეა, არაფერი მიჭამაო. თითქოსდა უმნიშვნელო ამბავია, მაგრამ — ბევრის მთქმელი. ამიტომ თავი უნდა შევიკავოთ განკითხვისგან, მოთმინება და დაფიქრება გვმართებს, სანამ რამეს ვიტყვი. ადამიანის შინაგანი მდგომარეობა უნდა გავიზიაროთ და ვუთანაგრძნობოთ.

— როცა ადამიანი ტაძარში შეუფერებლად ჩაცმული შემოდის ან მარხვას არ იწავს, მაშინაც არ მივცით შენიშვნა?

— გოგონა, რომელიც ტაძარში შარვლით შემოვიდა და მკაცრადც განვიკითხეთ ამისთვის, შეიძლება მონასტერში წავიდეს და მონაზვნად აღიკვეცოს. დღეს თუ არ იცის, რომ ტაძარში შარვლით შესვლა არ შეიძლება, ეს იმას არ ნიშნავს, რომ თავს უფლებამოვით, მკაცრად მოვეპყრათ. რაც შეეძლება მარხვას, ზოგს არ შეუძლია შენახვა, არც ეს უნდა გახდეს განკითხვის საბაბი, რადგანაც არ ვიცით პროვინციის შინაგანი მდგომარეობა. გარეგნულად,

შეიძლება, ძლიერი ჩანდეს, მაგრამ მზად არ იყოს ეშმაკთან საბრძოლველად, ამიტომ წურავის განიკითხავთ.

— ზოგიერთები მარხვას იმიტომ არ იწავნიან, რომ ჰგონიათ, უჭმელობით დაავადდებიან...

— მარხვა ზოგიერთი საკვებისგან თავის შეკავებასა და, საერთოდ, საკუთარ ვნებებთან ბრძოლას ნიშნავს. ვისაც ჰგონია, რომ უჭმელობით დაავადდება, ძალიან ცდება. მათ გასაგონად, მინდა, ვთქვა: ყოველგვარი სენი ღვთისგან მოდის და არა — საკვების შეზღუდვისგან. არ უნდა დავიფიქროთ, რომ ადამიანი ღმერთს მხოლოდ მარხვის და ლოცვის დროს შეიგრძნობს.

— მაშაო, თქვენ თვითონ აღნიშნეთ, რომ წყნის დავინყება ძალიან ძნელია, როგორ მოვახერხოთ პატიება?

— ამასთან დაკავშირებით ერთ ამბავს გავიხსენებ... მორწმუნე ქალს მეძავობა დასწამეს, რამაც ძალიან გაამწარა და ღმერთს მთელი ღამე თანასოფელელთა დასჯას ევედრებოდა. დილით გაერთ გამოვიდა და რას გედავს, სოფელი მინასთანაა გასწორებული. აი, მაშინ მიხვდა, რაც გააკეთა და საშინლად ინანა.

— რით გამოისყიდა დანაშაული?

— სინანული ჩავარდნილმა დარჩენილი ცხოვრება ლოცვა-ვედრებაში გაატარა. იგი ღმერთს სთხოვდა, შეენდო მისი თანასოფელელებისთვის ცოდვა და სასუფეველეთი დაემკვიდრებინა ისინი. მორწმუნე ადამიანს ღმერთი უსმენს, მაგრამ ეს იმას არ ნიშნავს, სხვისი დაღუპვა ვითხოვოთ, იმ ქვეყნად მისი სულისთვის ჩვენ მოვთხოვენ პასუხს. ამიტომ, როცა ვიდაც სცოდავს, კი ნუ დანწყევლით, არამედ პირიქით, ილოცეთ, რომ ღმერთმა შეუნდოს. მერწმუნეთ, ეს უფრო მეტია ღვთის წინაშე, ვიდრე მხილება.

— მარხვის დროს ბევრ წინააღმდეგობას აწყდება ხოლმე ადამიანი. რატომ ხდება ასე?

— ადამიანი მარხვას რომ შეუდგება, ხან ეჩხუბებიან, ხან ტყუილად უხირდებიან, მაინცდამაინც მაშინ შესთავაზებენ ისეთ კერძებს, სა-

— მარხვის დროს ლოცვაშიც ხშირად ეშლება ხელი ადამიანს...

— ნუ გაგიკვირდებათ, თუ მარხვის დანწყებისთანავე განსაცდელს განსაცდელი მოჰყვება თქვენს ოჯახში, ანუ ისეთი გარემო შეიქმნას, რომ ლოცვაში ხელი შეეშალოს.

— რა არის ამის მიზეზი?

— ამგვარ ობიექტს ბოროტი ანგოხს. მარხვა რომ დაიწყეთ, რა. უფლისკენ მიიხედეთ, ეიცე ეშმაკის დაგმობას ნიშნავს, უწმინდურს ხელიდან ეცლებით და ისიც ცდილობს, დაბრკოლებები შეგიქმნათ და ძველ ცხოვრებაში დაგაბრუნოთ, განწმენდაზე უარი გათქმევენოთ. სწორედ ის აგზავნის სხვადასხვა ადამიანს თქვენს გასალიზიანებალად. ერთი რამ იცოდეთ: ნამდვილად არ იცინა, რომ მათ ეშმაკი იარაღად იყენებს, ვერ გრძნობენ, თუ ვინმე აკეთებინებს. ამიტომ მტრულად ნუ განწყობით და ლოცვა გააძლიერეთ, არ დათმოთ.

— ზოგჯერ რატომ ვერ უდებს ხოლმე ლოცვას გულს ადამიანი?

— ზოგჯერ ლოცვის დროს კაცი უცებ გრძნობს, რომ ღმერთთან დაევიწყა, ღრუბლები გააპო, გული გაუთბა, მასში სიხარული შევიდა, თუმცა პირიქითაც ხდება — ლოცვას გულს ვერ უდებს, გალიზიანებულია, რაღაც ხელს უშლის.

— კერძოდ, რა?

— მართალია, ადამიანი ვერ ხედავს, მაგრამ, როცა კარგად ლოცულობს, მის გარემო ანგელოზები არიან და ბოროტს არ უშვებენ, რათა ლოცვის ძალა იგრძნოს. როცა გაძლიერდება, ხანდახან მასთან ეშმაკს უშვებენ, რომ თავისით მოერიოს. ანგელოზების მფარველობის ქვეშ ლოცვა ადვილია. როცა გაგვეცლებიან, ვმძიმდებით, მაგრამ ეს აუცილებელია სულიერი გამწმინდობისთვის.

— ბევრისგან გამოიწვია ხასიათზე არ ვარ და თავს ლოცვას ვერ დავაძლებო...

— ადამიანები ხშირად ასე იმართლებენ თავს, მაგრამ ხასიათზე მაშინ არიან, როცა მათთან ანგელოზია, ეს პირადი ღვანლით კი არა, ანგელოზის შემწეობით ხდება. პირადი ღვანლია, როცა საკუთარ

თავს მოერევა და ლოცვას აიძულებს.

— რა ვქნათ, როცა ჩვენი ლოცვა ახლობლებსაც აღიზიანებთ და თავს გვესხმიან?

— მოთმინებითა და რუდუნებით თანდათანობით უნდა მოვაქციოთ ჩვენი ახლობლები. ყველაფერს დრო სჭირდება. ილოცეთ, რომ გონს მოგვონ. სამწუხაროდ, ადამიანები, ნაცვლად იმისა, რომ ილოცონ ერთმანეთისთვის, ახლობლების მხილვას იწყებენ და ამით კიდევ უფრო აღიზიანებენ მათ. მთვრალი რომ მოვაკაცი სახლში და ჭკუის დარიგებას დაუწყებთ, როგორ ფიქრობთ, რამეს გააგებინებთ? ყველაფრის თქმას ტაქტი უნდა. შემწეობა სთხოვთ ღვთისმშობელს, წმიდა ნიკოლოზსა და სხვა წმიდანებს, ისინი უთუოდ დაგეხმარებიან. მორწმუნე ადამიანის ლოცვა შეიძლება და სამ მომავალ თაობას სწავლება.

— ნამდვილად ძნელი წარმოსადგენია...

— ბევრს აინტერესებს, ამდენს როგორ სწავდებო... გიპასუხებთ: როგორ და სინდისით. მლოცველი ადამიანის შთამომავლობა სინდისზე რეაგირებს და, როცა ცუდის გაკეთება სურს, შინაგანი ხმა — სინდისი თავს ახსენებს და აჩერებს. თუ კაცს არ ჰყავს ასეთი მლოცველი, ნამუსი იკარგება, ამიტომ, მეძღვრებინა დაგვარად ყველაზე უნდა ვილოცოთ, არავინ იცის, ვის როგორი აღსასრული ექნება. ამბობენ, სასუფეველში მოხვედრილ ადამიანს, პირველ რიგში, გაკვირვება იპყრობს.

— რა აკვირებხარ?

— იქ ვერ დანახავს მას, ვისაც ელოდება და ნახავს, ვისაც არ ელისო... ღმერთს ცოდვილი ადამიანი ეცოდება, ხოლო მართალი უყვარს და ისმენს მის ვედრებას, ამიტომ არასოდეს უნდა ითხოვოს სხვისთვის ის, რასაც საკუთარი თავისთვის არ ისურვებდა. ქრისტიანი გაჭირვებულზე ლოცულობს, ამით არის გამოჩენილი. ყველაზე დიდი ვაჟკაცობაა, თუ მტრობას მტრობით არ უპასუხებთ, ლოცვით შეავედრეთ ღმერთს ერთმანეთი, რათა ეშმაკი დაითრგუნოს და მართლმადიდებლობამ იხილოს.

— სამწუხაროდ, ადამიანები დღეს სულ ერთმანეთის განკითხვაში ვართ...

— ერთ ამბავს მოგიყვებით... მონასტერში მსმელი ბერი გარდაიცვალა და ყველამ ჩათვალა, რომ ჯოჯოხეთში მოხვდა. ძმებმა დაინყეს მისთვის პანაშვილების გადახდა. ერთხელ მონასტრის წინამძღვარმა უფალს შესთხოვა, ეჩვენებინა მისთვის, თუ სად მოხვდა მსმელი ბერი. ღამით სიზმარში იხილა თეთრებში ჩაცმული გარდაცვლილი ძმა, სასუფეველში გაბრწყინებული და ჰკითხა, აქ როგორ მოხვდით. იცით, რა უპასუხა? — ჩემს ცხოვრებაში არავინ განმიკითხავს და ღმერთმა არც მე განმიკითხაო.

ესაუბრა
ნიკო პოპიაშვილი

საქართველო

გზის, გაზიარებით თქვენი მოსაზრებები? დაგვიკავშირდით: 38-41-97, ან მოგვწერეთ: info@geworld.net

რატომ ითვლება სიზარმაცე სოფლად

სიზარმაცე უქმად ყოფნა, რაც ქრისტიანისთვის დაუშვებელია. ადამიანი მონოდებულია შრომისთვის, მან უნდა იღვანოს და სიკეთე აკეთოს. სიზარმაცე კაცს აკნინებს.

შეგახსენებთ უფლის მიერ ნათქვამ იგავს: ბატონმა თავის მონებს სხვადასხვა რაოდენობის ტალანტი (ფულის ერთეული) დაურიგა. ორმა მათგანმა, გარკვეული დროის მერე, ბოძებული თანხა ორმაგად დაუბრუნა პატრონს, რითაც მისი კეთილგანწყობა და ქება დაიმსახურა.

მესამე მინაში ჩაფლავდა ტალანტი, რის გამოც ბატონი განურისხვდა. ყველასთვის გასაგებია ამ იგავის აზრი — ღმერთი სხვადასხვა ნიჭს აძლევს თითოეულ ჩვენგანს და მოითხოვს, გავამდიდროთ სა-

კუთარი შრომითა და ძალისხმევით, ვიღვანოთ სათნოებით, დავეშუროთ საღმრთო მოქალაქეობას, რაც გრიგოლ ნოსელის სიტყვებით ასე გამოითქმის: „მარადის საკუთარ თავზე მალა“.

ეს ნუთისოფელი ჩვენთვის ერთგვარი ასპარეზი და ღვთისმოსიებით უნდა ვიღვანოთ. წმიდა ილია მართალი გვასწავლის, რომ ღვთისა და მამულის მსახურება, სიკეთის აღსრულება ადამიანის

ღირსების საქმეა. მაცხოვარი გვიჩვენებს, ზეცაში მოვარგოვით საუნჯე და არა ამქვეყნად. ამ საუნჯის მოგოვება შესაძლებელია მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როცა კაცი ნუთისოფელში ეძლევა ღვანს, რომელიც სიკეთით, სათნოებითა და პატიოსანი შრომით უნდა აღასრულოს. სიზარმაცეს ინვესტაციები ნაყოფიერება, სასონარკვეთილება და ამპარტავენება.

სულითვის სასარგებლო ჩივილი

- უფალი მცირე კეთილ საქმესაც არ დატოვებს უსასყიდლოდ.
- თუ სწავლება შეგეყარა, ეცადე, სარგებლობა მოგიტანოს, ავადმყოფობით შეიძლება, ბევრი დანაშაული გეპატიოს. ცოდვას გადახდა უნდა. ღმერთს სურს, თავისი მონაწილეობით, აღსარებისა და ზიარების მერე სწავლებითაც გაზღვევის და ნაშაული. ამიტომ იყვი მომთმენი და ღვთის მადლიერი. რაც არ უნდა მძიმე სენი გჭირდეს, ჯოჯოხეთის ტანჯვასთან შედარებით მაინც არაფრად ჩაითვლება.
- თუ ნაცნობს შეხვდები, ნუ დაელოდები, როდის მოგესალმება, რათა უპასუხო. ეს სიამაყისა და უგუნურების ნიშანია. მოყვარესაც და არაკეთილმოსურნესაც მუდამ პირველი მიესალმე.
- იცოდეთ, სულიწმიდას ისე არაფერი გვაშორებს, როგორც ამაო საუბრები.
- ბოროტი გულისთვის სულის ცხოვნებაში დაგვეხმარება, თუ მათ ბიზნისურებას გავაცნობიერებთ, შევენიანადმდეგებით და საქმედ არ ვაქცევთ.
- კაცის ბედნიერება მხოლოდ ის არ არის, სრულიად განთავისუფლდეს ცოდვისგან და თავისი კეთილი სურვილი შეისრულოს. ის განსაცდელი აღარ ჩაითვლება განსაცდელად, როცა ჭირს ღვთისგან მოვლენილ სიკეთედ მიიღებ.
- სხვისი ნაკულოვანება თუ იცი, შენთანვე დაშვებ, ნურავისთან იტყვი. თუ მისი მოქცევა გინდა, განმარტოვებით ელაპარაკე ტკბილად, კეთილი განზრახვებით.

წმიდა მარინა ლეიკაიით დაავადებული ბავშვი გადსარჩინა

ჭეშმარიტი მორწმუნისთვის, ვინც წმინდანების მეხვეობით ღმერთს შეწევნას ევედრება, მინიერ და ზეციურ ეკლესიებს შორის უშუალო კავშირი ჩვეულებრივი მოვლენაა. ამ ორიოდ წლის წინათ ვასილიუსების ოჯახი კვიპროსიდან მძიმე განსაცდელის წინაშე აღმოჩნდა. მათ ლეიკოზით დაავადებული მცირეწლოვანი ანდრეასის ზურგის ტვინის გადასარჩენად დონორი ესაჭიროებოდათ. ინფორმაცია ტელევიზიით გადაცდა, დონორიც გამოჩნდა და ოჯახი აშშ-ში გასამგზავრებლად მოემზადა, რადგან სწორედ იქ უნდა გაეკეთებინათ ბავშვისთვის ურთულესი ოპერაცია.

უთხრა მათ ქირურგმა და დაამატა: „თუმცა, ვერ გამიგია, რატომ მომმართეთ მე, თუკი ასეთი ექიმი გყავდათ?“. გაოცებულმა მშობლებმა თქვეს, რომ არავითარი ექიმი არ ჩამოჰყოლიათ და ასეთ ვინმეს არც კი იცნობენ. მაშინ ქირურგმა ურჩია, ცოტაც მოეთმინათ, ვიდრე უცნობი ექიმი სხვებთან ერთად საოპერაციოდ დაეგეგმებინათ... ამოვლ უცდიდნენ და ეძებდნენ ყველგან უცნობი ექიმ ქალს, იგი გაუჩინარდა. პატარა ანდრეას მშობლებმა ბოლოს ივარაუდეს, ალბათ, რომელიმე ექიმი საბერძნეთიდან ან

კვიპროსიდან მათი თანადგომისთვის ოპერაციაზე დასასრებად აშშ-ში ჩამოვიდა. ისინი მდივანთან მივიდნენ, რათა უცნობი ექიმის მისამართი მაინც გაეგოთ და მადლობა გადაეხადათ. ყველასთვის გასაოცრად, უცნობი ექიმ ქალს ურჩნაღმის თავისი სახელი — მარინე ანდროსიდან ჩაენერა. ბავშვის მშობლები საკუთარ თავს არ უჯერებდნენ, კარგა ხანს იდგნენ გაოგნებულნი. მათი თავლები სიხარულისა და წმიდა მარინესადმი მადლიერების ცრემლებით აივსო. მაშინ გაიხსენეს მონასტრის ილუმენის სიტყვები: „წმიდა ამერიკაში, დაე, წმიდა მარინე გყავდეთ შემენ საოპერაციამო“.

უსაზღვრო სიხარულითა და მადლიერებით აუწყა ვასილიუსთა ოჯახსა საინფორმაციო სამუშაოებს პატარა ანდრეასს გამოჯანმრთელებისა და ნამდვილი სასწაულის შესახებ. ამ ამბის შემდეგ ოჯახმა აღიქვა დადო, რომ კუნძულ ანდროსზე, წმიდა მარინეს მონასტერში, ყოველწლიურად დასწრებოდნენ ამ სასწაულმოქმედ დიდმოწამის დღესასწაულს.

ღვთის მადლით, მართლმადიდებლურ ეკლესიაში ყოველთვის მრავლად აღესრულება წმინდანთა სასწაულები, რომელთა მეშვეობით, ყოველდღიურად უფალი იესო ქრისტე, თითოეულ ჩვენგანს რწმენაში განმტკიცებას ცდილობს.

როგორ გულმხურვალედ ევედრებოდნენ უფალ იესო ქრისტეს შვილის გადასარჩენად მშობლები, სატელევიზიო სიუჟეტიდანაც ჩანდა. გამგზავრებამდე მათ წმიდა მარინეს სასწაულების შესახებ შეიტყვეს და გადაწყვიტეს, მისი სახელობის მონასტრიდან ლოცვა-კურთხევა აეღოთ. ისინი კუნძულ ანდროსზე მდებარე წმ. მარინეს სახელობის მონასტრის ილუმენს — არქიმანდრიტ კვიპრიანეს ტელეფონით ესაუბრნენ, რომელიც შეპირდა, თქვენითვის ვილოცებოდა და უსურვებდა, რომ ოპერაციის დროს წმიდა მარინე ყოფილიყო ბავშვის შემწე. მართლაც, მამა კვიპრიანეს ლოცვითა და წმიდა მარინესადმი უსაზღვრო რწმენით მშობლები პატარა ანდრეასთან ერთად აშშ-ში გაემგზავრნენ.

პატარა პაციენტის პირადი ექიმი ვარ და ოპერაციაზე დასწრება მსურსო. საუბარში ქალმა ისეთი სამედიცინო ცოდნა გამოამჟღავნა, რომ ქირურგს მასში ეჭვიც არ შეჰპარვია, თუმცა აუხსნა, რომ ასეთ რთულ ოპერაციაზე უცხო ექიმის დასწრება დაუშვებელია და მათ პრაქტიკაში მსგავსი არაფერი მომხდარა. თუმცა ქალის დაჟინებულმა თხოვნამ ქირურგს აზრი შეაცვლია. ოპერაციაზე შესვლამდე მან ქალი მდივანთან გაგზავნა, სადაც თავისი მონაცემები უნდა ჩაენერა.

უცნობი ექიმი ქალი არა მარტო დაესწრო, არამედ ენერგიულად ჩაერთო პატარა ანდრეას ოპერაციის მსვლელობაში და მას რამდენჯერმე ძალზე მნიშვნელოვანი მიმართულება მისცა. ყველაფერმა კარგად ჩაიარა, ქირურგმა უცნობი ექიმ ქალს მადლობა გადაუხადა და საოპერაციოდან გამოვიდა. პატარა ანდრეას მშობლები, როგორც კი ქირურგი დაინახეს, შედეგის გასაგებად მისცივიდნენ: „ყველაფერმა კარგად ჩაიარა“, —

უთხრა მათ ქირურგმა და დაამატა: „თუმცა, ვერ გამიგია, რატომ მომმართეთ მე, თუკი ასეთი ექიმი გყავდათ?“. გაოცებულმა მშობლებმა თქვეს, რომ არავითარი ექიმი არ ჩამოჰყოლიათ და ასეთ ვინმეს არც კი იცნობენ. მაშინ ქირურგმა ურჩია, ცოტაც მოეთმინათ, ვიდრე უცნობი ექიმი სხვებთან ერთად საოპერაციოდ დაეგეგმებინათ... ამოვლ უცდიდნენ და ეძებდნენ ყველგან უცნობი ექიმ ქალს, იგი გაუჩინარდა. პატარა ანდრეას მშობლებმა ბოლოს ივარაუდეს, ალბათ, რომელიმე ექიმი საბერძნეთიდან ან

ქრისტე ღმერთია ჩვენი, შენ კი ანგელოზი ხარ ჩვენი!..

სოფიკო (დოდო) კობიაშვილი-ზინისთავის განხილვა

ბატონ გია ციხისთავს სიკვდილმა უდროოდ წაართვა უსათნოესი მეუღლე, ერთგული მეგობარი და კეთილშობილებით გამოჩენილი პიროვნება — ქალბატონი დოდო (სოფიკო). მის ცხოვრებაში გაჩნდა სიცარიელე, რომელსაც ვერაფერი და ვერაფერი ავსებდა. მეუღლის გარდაცვალების შემდეგ ბატონმა გიამ მის არქივში შემთხვევით იპოვა მისი და მისი მეუღლის წერილები, ერთმანეთისთვის სხვადასხვა დროს მიწერილი, რომლებსაც თურმე ქალბატონი დოდო ინახავდა.

იმედი, ყოველთვის ვერ გედექი მხარში ისე, როგორც ეს შენ გჭირდებაოდა, მაგრამ იცოდეს, რომ მიყვარდი და ყოველთვის განვიციდი ამას, განსაკუთრებით ბოლო წლებში. შევეწოდით ერთმანეთს, შეგვიწოდოს უფალმა! ჩემი საყრდენი, სიამაყე და იმედი იყავი მუდამ, ოჯახის მძიმე ტვირთის მზიდველი, რომელსაც დღე-

ნიდავ მიმსუბუქებდი, რისთვისაც დიდად მადლობელი და მადლიერი ვარ. ღმერთმა გაგამარჯვებინოს შენი ვაჟუცუხრი, უფალათ ბუნებით. უფალმა დაიფაროს ჩვენი ოჯახი ყოველივე ავისგან და ერთი ნუთითაც ნუ მაცოცხლოს უმელოდ“.

ქალბატონი დოდო ხშირად ავადმყოფობდა და 1991 წლის ალდგომასაც საავადმყოფოში შეხვდა. აი, რა იმსწერა ბატონმა გიამ ძვირფას მისუღლეს: „გილოცავ ქრისტეს ალდგომის დღეს, ამ უდიდეს დღესასწაულს. ქრისტე ღმერთია ჩვენი, შენ კი ანგელოზი ხარ ჩვენი! გკოცნი ღვთიური სიყვარულით. ქრისტე აღსდგა!“ ქალბატონმა დოდომ, მართლაც, ანგელოზივით იცხოვრა, ყველას გაჭირვება მიჰქონდა გულთან, მუდამ მზად იყო, დახმარებოდა მოყვასს, ხშირად შეუძლებელს აკეთებდა მათთვის, დასწრებულიც სხვებზე ზრუნავდა სიცოცხლის ბოლომდე... ღმერთმა ნათელში ამყოფოს მისი უკვდავი სული!

ახლა მას ამ გაყვითლებულ ფურცლებზე შემორჩენილი სტრიქონები ეფერება მეუღლის ნაცვლად, ეჩურჩულება სიყვარულით გამთბარ სიტყვებს: „ღმერთს ვთხოვ, ხანგრძლივი, ჯანმრთელი, ლამაზი სიცოცხლე გაიუქოს. კარგად მეყოლე, ჩემო ციხე და გალავანო, გკოცნი შენი ერთგული მეუღლე“... ეს არის ნაწყვეტი ბარათიდან, რომლითაც დოდო ქმარს დაბადების დღეს ულოცავს. ბატონმა გიამ არქივში თავისი წერილიც იპოვა. აი, რას ევედრება იგი ავადმყოფ მეუღლეს: „ჩემო სიცოცხლე, კიდევ ერთხელ და საბოლოოდ დავრ-

წმუნდი, რომ უმელოდ სიცოცხლე არ შემიძლია. გთხოვ, რაც შეიძლება მალე გამოჯანმრთელდე და მხარი დამიმშენო“.

უცრემლოდ ვერ კითხულობს ქორწინების 25 წლისთავზე დოდოს ხელით დაწერილ ბარათს: „25 წელიწადი ერთად გავგიტარებთ, ერთმანეთის ღირსება და ნაკლები შეგვიცნია. სიხარულიც ყოფილი ჩვენს ცხოვრებაში და გულისტკივილიც, გაჭირვებაც და დაღლინებაც, მაგრამ ყველაფერს ერთად მოვერით: შენ — უკეთესად, მე — როგორც შემეძლოს, ოჯახს გავუძეხებით, შევიღებ ალგზარდეთ. მაპატიე, თუ ამ წლების მანძილზე ვერ გავიმართლე ყველა

კითხვა-პასუხი

რა სასაქონლო უნდა ჩააბაროს მოქალაქის ბავშვმა აღსარება და რომორ მოვეხებით მოზარდს გარდატანის პერიოდში?

— ბავშვი აღსარებას 7 წლამდე არ აბარებს მოძღვარს, იმიტომ კი არა, რომ სრულიად უცოდველია, არამედ იმიტომ, რომ საკუთარი ცოდვების გაცნობიერება და მათთან შებრძოლება არ ძალუძს, რის გამოც არ ეკისრება პასუხისმგებლობა ჩადენილ ცოდვებზე. ჩვილობა შედარებით უსაფრთხოა აღზრდის თვალსაზრისით, რადგანაც ახალშობილი მაინც უმანკოების ხატია, მისთვის უცნობია ცოდვის უსამართლობა. რაც შეეხება გარდატანის ასაკს, მოზარდი ცდილობს თვითდამკვიდრებას, განსაკუთრებით — ოჯახში, ჯიუტობს, მშობლებს ეწინააღმდეგება. ამ დროს დედ-მამას დიდი მოთმინება მართებთ, შვილების უხეშობას მათ სიყვარული უნდა დაუპირისპირონ. წმიდა იოანე ოქროპირი წერს: „როგორები იქნებიან ბავშვები გარდატანის ასაკის შემდეგ, კარგები თუ ცუდები, არავინ იცის ღმერთის გარდა. ეს ყველაზე ძნელი ასაკია ადამიანისთვის“.

ავგოვან, საიძიოვი ყველა 33 წლისა იმწავაო. მართალია?

— ითვლება, რომ ჯანმრთელობისა და ცხოვრების ნორმალური პირობების შემთხვევაში ადამიანის ხორციელი ბუნება ოპტიმალურ მდგომარეობას 33 წლის ასაკში აღწევს. ეს პერიოდი ქრისტეს ასაკად იწოდება, რადგანაც მაცხოვარი 33 წლისა აღესრულა ჯვარზე. გარდაცვალებისას ადამიანური ბუნების გახლეჩა სულად და ხორცად დროებითი მოვლენაა. ადამიანი მარადისობას სრული ბუნებით იმკვიდრებს, სულითაც და ხორცილითაც. თუმცა შეუძლებელია, ითქვას, თუ როგორი იქნება მკვდრეთით აღმდგარი ადამიანის ხორციელი ბუნება, რამეთუ ამის გამოცდილება არ გავაჩნია, ამიტომ გამოთქმა „ვიქნებით 33 წლისანი“, უფრო სრულყოფილების, ქრისტესთან მიმსგავსების მაჩვენებელია. შენიშვნის სახით დავძენ, რომ აქ საუბარია გადარჩენილ, ანუ ცხონებულ ადამიანებზე.

რატომ არ შეიძლება ჯვრისწერა მაისში?

— რა თქმა უნდა, შეიძლება, მაგრამ არსებობს ცრურწმენა, თანაც, რუსული, თითქოს მაისში ჯვრისწერა არ შეიძლება. სამწუხაროა, რომ ხალხი აყოლილია ამ ცრურწმენას.

13 წლის ბოგონა მამამ დააფხვნიდა!

რამდენიმე დღის წინათ თბილისის ერთ-ერთი უბნის მცხოვრებლებმა ამაზრუნე ამაზრუნე შეიტყვეს. მათ მეზობლად მცხოვრებმა მამაკაცმა საკუთარი, 13 წლის ქალიშვილი გააუპატიურა, თანაც — არაერთგზის. გაუპატიურება თავისთავად შემზარავი ფაქტია, მაგრამ ამ ისტორიაში კიდევ უფრო შემზარავია ის ფაქტი, რომ გოგონა საკუთარი მამისგან დაფხვნიდა(!). იგი 5 თვის ორსულია.

13 წლის მ. გ.-ს (ეთიკური მოსაზრების გამო მოქმედ პირთა გვარს არ ვასახელებთ) მამა — რ. გ. სამართალდამაცემმა 20 ნოემბერს, დაახლოებით საღამოს 8 საათზე სამსახურში დააკავს, მაგრამ იგი თავს დამამავედ არ ცნობს.

რ. გ. თავიდან ყველაფერს უარყოფდა და ამბობდა, რომ მისი ქალიშვილი „უზომო ჭამისგან ღორივით გასჭაქდა და მუცელიც ამიტომ გამოუბერა“, თუმცა ბოლოს მაინც აღიარა.

რ. გ.-ს მიმართ ერთდროულად რამდენიმე მუხლით არის სისხლის სამართლის საქმე აღძრული — სექსობრივი კავშირი ან სექსუალური ხასიათის სხვაგვარი მოქმედება თექვსმეტი წლის ასაკს მიუღწეველთან და სექსუალური ხასიათის ძალმომრეობითი მოქმედება. პირველი სამ წლამდე თავისუფლების აღკვეთით ან 1-დან 3 წლამდე თავისუფლების შეზღუდვით ისჯება, ხოლო მეორე 4-დან 6 წლამდე თავისუფლების აღკვეთას ითვალისწინებს.

ამ ოჯახში დატრიალებული უბედურება დაკავებულის მეუღლისთვის მას შემდეგ გახდა ცნობილი, რაც დედამ შვილს ცვლილებები შეამჩნია — ბავშვს მუცელი გამოუბერა, გასუქდა.

დედა მიხვდა, რომ მისი შვილი ფეხშიძმედ იყო და მხოლოდ იმის გაგებას ცდილობდა, თუ ვისგან დაფხვნიდა მისი 13 წლის გოგონა. როდესაც ბავშვმა სიმართლეს თქვა, ალბათ, ძნელი წარმოსადგენი არ არის დედის რეაქცია. ამის გამოგონებდა ბიძა (დედის ძმა) სიძის მოსაკლავად გარეთ გავარდა. მართალია, სიძის სამსახურის ზუსტი მისამართი მისთვის უცნობი იყო, მაგრამ დაახლოებით იცოდა, სად მდებარეობდა.

ამასობაში, მომხდარის შესახებ მეზობლებმა შეიტყვეს, რადგან გამწარებულმა დედამ სიმართლას კვირით მთელი საღამაზო შეძრა. ბუნებრივია, ხმაურზე მეზობლები გამოვიდნენ. როდესაც შეიტყვეს, რომ გოგონას ბიძა მამისის მოსაკლავად გაქცეულიყო, მაშინვე პოლიცია გამოიძახეს.

სამართალდამცავებმა ბავშვის ბიძას ადგილზე მის-

ვლა დაასწრეს და რ. გ. დააკავეს.

მან შეილთან სექსუალური კავშირის თაობაზე თქვა, რომ ეს პირველად რამდენიმე თვის წინათ მოხდა, შემდეგ კი სისტემატიური ხასიათი მიიღო. პირველი შემთხვევა მან ასე აღწერა: „სახლში მარტო ვიყავით, მე დივანზე წამოწოლილი ტელევიზორს ვუყურებდი. მ.-ს ვუთხარი, რომ საჭმელი გამოეტანა. მას „ელასტიკი“ ეცვა, როცა პურის ასაღებად დაიხარა, გავლიზიანდი და მასთან სექსობრივი კავშირი დავამყარე.“ — ამბობს მოძალადე მამა.

თუმცა ის სულაც არ თვლის, რომ მოძალადეა, რადგან, როგორც განაცხადა, ეს პირველი შემთხვევა იყო ძალმომრეობითი, თორემ სხვა დროს შეილთან სექსუალური კავშირი ნებაყოფლობით ხდებოდა. მას თავხედობა ეყო და გამოძიებას ისიც კი უთხრა, რომ მისი გოგონა ქალიშვილი არ აღმოჩნდა.

იგი ამბობს, რომ თავს დამამავედ არ თვლის, რადგან მასსა და მის ქალიშვილს შორის ყველაფერი ნებაყოფლობით ხდებოდა.

რაც შეეხება თავად გოგონას, იგი ამბობს, რომ მამა მას მოკვლით ემუქრებოდა, თუ ვინმეს სიმართლეს უამბობდა. ამიტომ ის ძიულებული იყო, მამის ნება-სურვილი შეესრულებინა. იგი უკვე 5 თვის ორსულია.

აღსანიშნავია, რომ ეს ოჯახი თბილისში რაიონიდან რამდენიმე წლის წინათ ჩამოვიდა. საგულისხმოა, რომ ორი შვილი — 18-19 წლის ბიჭები — რაიონში გადავიდნენ საცხოვრებლად. მართალია, ვერსიებზე საუბარი ჯერ ნაადრევია, რადგან გამოძიება ახლახან დაიწყო, მაგრამ ერთ-ერთი ვერსიით, გამოძიება არ გამოიცივავს, რომ მესაძლოა მამას თავის ბიჭებთანაც „იაღლიში“ მოსვლიდა. ამას გამოიძიება დაადგენს, ხოლო მოძალადე მამას ფსიქიატრიულ ექსპერტიზასაც დაუნიშნავენ.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიამ რ. გ.-ს ორთვიანი წინასწარი პატიმრობა უკვე შეუფარდა. აღსანიშნავია, რომ როგორც ოჯახმა, ასევე დაკავებულის ნაცნობებმა, ნათესავებმა მისთვის ადვოკატის აყვანაზე უარი განაცხადეს. მეტიც, აღმკვეთი პროცესი დახურეს, რადგან იქ მისულ ხალხს ბრალდებული არ ჩაეკოლა.

ამ შემზარავი ისტორიის დეტალებს ნათელი ორი თვის შემდეგ მოეფინება, როცა საქმეზე წინასწარი გამოძიება დასრულდება და სასამართლოში საქმის არსებითი განხილვა დაიწყება. თუ როგორ განვითარდება მოვლენები საქმის გარემო, ამის შესახებ ინფორმაციას ჩვენს მკითხველს მომავალში მივანვით.

ნანა არაქვამი

საგადასახადო ოფისები მხიკა მენარქების დასაჯარიმებლად მანანალა ბავშვებს იყენებენ

ბიუჯეტში თანხების მობილიზება სერიოზულად ჭირს. მართალია, ხელისუფლება ამ ფაქტს არ აღიარებს, მაგრამ ამის დასტურია თუნდაც პარლამენტში მიხეილ სააკაშვილის ბოლო გამოსვლა. ბატონმა პრეზიდენტმა საკანონმდებლო ორგანოს ეკონომიკური თავისუფლების აქტი წარუდგინა და მთავრობის მიერ ქაძრების კიდევ უფრო შემოჭრის აუცილებლობაზე გააკეთა აქცენტი. სხვათაშორის, 2010 წლის ბიუჯეტის პროექტში ხარჯვითი ნაწილი საკმაოდ შემცირებულია.

ხელისუფლება ერთგვარი დილემის წინაშე დგას, როგორ შეასრულოს საკუთარი მოსახლეობისთვის მიცემული დაპირებები, როგორ გაისტუმროს სახელფასო, საპენსიო და სოციალური ვალდებულებები და როგორ დაეხმაროს სტიქიური უბედურებებით დაზარალებულთ. მითუმეტეს მაშინ, როცა სულ რაღაც ექვს თვეში ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნები ტარდება. მოსახლეობამ თბილისის მერი პირდაპირი არჩევნების გზით უნდა აირჩიოს. ქვეყანაში კი წინასართმევ-ნასაგლეჯი და გასაყიდ-გასახვისებელი თითქმის აღარაფერი დარჩა, რითაც ხელისუფლება საკუთარი კანდიდატის წინასაარჩევნო კამპანიას დააფხვანსებს და მოსახლეობაც შეძლებისდაგვარად კმაყოფილი ეყოლება. სახელისუფლებო ტერიორსა და ეკონომიკურ კრიზისის შეზღუდვები ბიზნესს ალარესწევს ძალა, ხელისუფლებას ხარკი უხადოს.

ბიუჯეტში თანხების მობილიზებისთვის მმართველი გუნდი აქტიურად იყენებს საერთაშორისო დახმარებებს, საბანკო სექტორიდან შიდავლი აიღოს და პარალელურად ადმინისტრაციული მექანიზმებზე გაამკაცრო. მაშინ, როცა მიხეილ სააკაშვილი ეკონომიკური თავისუფლების აქტით, რომლის ძირითადი პრინციპები თავისუფლება, შესაძლებლობა, თანასწორობა და ღირსება, საკანონმდებლო ორგანოს წინაშე თავს იჩინებდა, პრეზიდენტის „ამბიციური დოკუმენტით“ აღფრთოვანებული საპარლამენტო უმრავლესობა კი ტაშის დაკვრით ხელისუფლებას იტყავებდა, მცირე ბიზნესს კალიასავით შეეუღლა საგადასახადო ინსპექცია ატერორებდა. ქალაქში თითქმის არ დარჩა მენარქი, რომელიც ერთხელ მაინც არ დაჯარიმებული იყავდა და დაჯარიმების ეტაპობრივად დაფარვა, ახალი „ინსტრუქციით“ საჯარიმო უწყების მოსვლიდან უმოკლეს ვადაში დაიწყო უნდა გადახადოს თანხა. წინააღმდეგ შემთხვევაში, გამოიცივხული არ არის, ობიექტი დაუღუპონ და ფინანსურმა პოლიციამ მისი სამენარქო საქმიანობის შესწავლა დაიწყო. საგადასახადო ოფიცრები მენარქებს ადმინისტრაციული მექანიზმების გამკაცრების მიზეზს

შემდეგანაირად განუმარტავენ: „მინისტრად ნაყალიდობამ ნახევარი საქართველო დააზარალა. ხალხს დახმარება სჭირდება. ბიუჯეტში ფული არ არის და დროულად უნდა გადაიხადოს. მთავრობამაც რა ქნას“...

საგადასახადო ინსპექცია ჩასაფრებულია, ამ სიტყვის პირდაპირი გაგებით, როგორმე დააჯარიმოს მენარქი. მიზნის მისაღწევად მანანალა ბავშვებსაც კი იყენებს. „ერთი ბავშვი, რომელიც ხშირად მინახავს, ქუჩაში მოწყალეებს როგორ თანვლობდა, მთელი კვირის განმავლობაში თითქმის ყოველდღე შემოდიოდა მალაზიაში.“ — აღნიშნა ჩვენთან საუბრისას ერთერთმა რუსთაველმა მენარქმა, — ხან ჯოხიან კანფეტს ყიდულობდა, ხან — კეკს, ბოლოს 20-თვერიანი სასთებულა იყიდა. ჩეკს ყოველთვის ვუწერდი, მაგრამ იმ დღეს ძალიან ბევრი კლიენტი მეხვია გარს და სიჩქარეში ჩეკის გამოსწავლა დამავინწყდა. თითქოს მიწიდან ამოძვრენო, მაშინვე ორი ზორბა კაცი დამადგა თავს. ოქმი შეადგინეს და 600 ლარით დამაჯარიმეს. ვერ წარმოვიდგენდი, რომ ერთი კვირის განმავლობაში მანანალა ბავშვს მივზავინდენ, როგორმე რომ დავეჯარიმებინე“.

არა ერთი და ორი ფაქტია, როცა მენარქების „გამოსაჭერად“ მოზარდებს იყენებენ. ან კი რა გასაკვირია, ყველანაირი მეთოდით შეეცადონ, რაც შეიძლება მეტი მენარქი დააჯარიმონ, მაშინ, როცა, როგორც ამბობენ, თითოეულ შედგენილ საჯარიმო ოქმზე ფულად პრემიებით გახლისებენ და ერთგვარი აკემაც კი აქვთ, დღის განმავლობაში რამდენი ოქმი უნდა შეადგინონ.

ბიუჯეტში თანხების მობილიზება რომ ჭირს და ხელისუფლება ყველანაირ ადმინისტრაციულ მეთოდს იყენებს ხაზინის შესავსებად, ექსპერტი ეკონომიკის საკითხში, ბატონი ღაზით ნარმანიაც ადასტურებს და თვლის, რომ გამკაცრებული ადმინისტრაციული მექანიზმების გამკაცრების მიზეზს

მეტი ბიზნესსექტორში შექმნილი პრობლემების მხოლოდ ერთი მხარეა, ხელისუფლების მიერ წარდგენილი ეკონომიკური თავისუფლების აქტი კი ზოგადი დოკუმენტია, რომელზეც კომენტარის გაკეთება შეუძლებელია მანამ, სანამ ის კონკრეტულად განერილი გეგმის სახეს არ მიიღებს.

ღაზით ნარმანია: „ხშირად კანონმდებლობა ურთიერთსწინააღმდეგო დებულებებს მოიცავს და მას სხვადასხვანაირად აღიქვამენ სახელმწიფო ორგანოებისა და ბიზნესის წარმომადგენლები. ეს განსაკუთრებით საგადასახადო კოდექსს ეხება და დღესდღეობით ქართული ეკონომიკის ყველაზე სერიოზული პრობლემაა. პრობლემას წარმოადგენს ბიზნესის მარეგულირებელი კანონმდებლობაც, რომელსაც ცალკეული ცვლილება კი არ სჭირდება, როგორც ამას ხელისუფლება გვთავაზობს, არამედ სერიოზული სამართლებრივი და ეკონომიკური ექსპერტიზა. მისაღებია ბევრი ახალი კანონი, რის შემდეგაც შეიძლება ვილაპარაკოთ მოწესრიგებულ სისტემაზე და ისეთ ბიზნესგარემოზე, რომელშიც ნაკლებად ჩაერთვება სახელმწიფო“.

ბატონო დავით, ეკონომიკური თავისუფლების აქტის საუბარი არ არის ანტი-მონოპოლიური სამსახურის შექმნაზე. როგორც ექსპერტი, როგორ ფიქრობთ, აღნიშნული სამსახურის აღდგენა გააუმჯობესებს ბიზნესგარემოს?

— ხელისუფლება შეგნებულად არიდებს თავს ამ საკითხზე საუბარს, რადგან რეალურად ქმედითი ანტიმონოპოლიური სამსახური რომ შეიქმნას, ბევრი ისეთი ფაქტი გამოვლინდება ბაზარზე, რაც ბოლო პერიოდში ჰქონდა ადგილი და რასაც ხელისუფლების წარმომადგენლები ან სახელისუფლებო წრეებთან დაახლოებული პირები ლობობდნენ. აქედან გამომდინარე, ვფიქრობ, ანტიმონოპოლიური სამსახურის შექმნა ხელისუფლებას ხელს არ აძ-

ლევს. როგორც ნესი, დაინტერესებული უნდა იყოს ამგვარი ცვლილების განხორციელებით, რადგან გარკვეული კატეგორიის საქონლის მოსაწოდებელი ფასი აღარ გაიზრდება. ამავ დროს, ბაზარზე შენარჩუნდება შედარებით სტაბილური მდგომარეობა და საზოგადოებაც მეტად კმაყოფილი იქნება.

ზემოაღნიშნული ლობირების კონკრეტულ ფაქტს თუ დაასახელებთ?

— ასეთი ფაქტები არც თუ იშვიათია ბაზარზე, როცა რიგითი მოქალაქე წამოიწყებს კონკრეტული ბიზნესს, მოძებნის ინვესტორს, მაგრამ მასთან მიღაც გარკვეული პირობა და აფრთხილებენ, რომ ხელისუფლებიდან ესა და ეს პირი ლობირებს ამ ბიზნესს. აჯობებს, მსგავსი შემთხვევები თავად ხელისუფლებამ მოიძიოს, სად რა ხდება, ვინ რა ბიზნესს კურირებს და მერე ისაუბროს ეკონომიკის რეორგანიზაციასზე.

ბოლო დროს საგადასახადო ინსპექცია ჩასაფრებულის პოზიციიდან უყურებს მცირე ბიზნესს. ხშირია მანანალა ბავშვების გამოყენების ფაქტები საჯარიმო ობიექტებში დარღვევების გამოსავლენად. როგორ ფიქრობთ, ასეთ რაიკალურ ხერხს რატომ მიმართავს ხელისუფლება?

— ბიუჯეტში სერიოზულად ჭირს შემოსავლების მობილიზება და ხელისუფლება ყველანაირი ადმინისტრაციული მეთოდის გამოყენებას ცდილობს, რადგან, წინააღმდეგ შემთხვევაში, ხალხისთვის მიცემულ დაპირებებს ვერ შეასრულებს. მომდევნო წელს კი ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნებია, შემდეგ — საპარლამენტო, საპრეზიდენტო და თუკი ხელისუფლება მოსახლეობის წინაშე აღებულ ვალდებულებებს თავს ვერ გაართმევს, შესაძლოა, არჩევნებში კოვზი ნაცარში ჩაუვარდეს.

ნათია ქალაიფილი

ევროპარლამენტზე მეოცნება დეპუტატები ევროკალენდრით ხელმძღვანელობენ, ქვეყანაში კი ქართული პრობლემა გროვდება

კადრი ფილიძე „მიმინო“

ცხოვრება მშვენიერია, თუკი ყველა იმ სიკეთით სარგებლობ, რაც 2003 წლის 23 ნოემბრის ავანტიურამ „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ საერთაშორისო მდივანს, იმხანად ჯერ კიდევ 30 წლის მრავალპროფესიონალს მოუტანა. მის ცხოვრებაში სრულიად ახალი ერა დაიწყო, რომელიც რადიკალურად განსხვავდებოდა ოზურგეთელი ახალგაზრდა ყმაწვილის წარსულისგან. ამჟამად ბატონი ირაკლი ყველა ჯარისკაცისთვის, შესაძლოა, გენერლობაზე ოცნებობს, მაგრამ თუ „ოპლას“ იზამდა და ერთი ნახტომით პირდაპირ პარლამენტის სხდომათა დარბაზში აღმოჩნდებოდა, ადრე ამასაც ვერ წარმოიდგენდა.

პარლამენტში ნაუცბადე-ვად მოხვედრილი ირაკლი ქავთარაძე ისე მიეჩვენა საკანონმდებლო ორგანოს თბილ და კომფორტულ გარემოს, რომ თავდაცვისა და უშიშროების კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილის რანგში გატარებული ოთხი წელი ეცოტავა და კანონმდებლობითი საქმიანობა მთელი ვადით საგარეო ურთიერთობათა კომიტეტის თავმჯდომარის პირველი მოადგილის თანამდებობაზე განაგრძო. პარალელურად ევროპასთან ინტეგრაციის კომიტეტის წევრად და ნატოს საპარლამენტო ასამბლეაში მუდმივმოქმედი საპარლამენტო დელეგაციის საპარლამენტო მდივანად დაინიშნა.

კომიტეტისა და სხდომაზე განხილული კანონ-პროექტების ნაცვლად დაიჯესტი იყო წარმოდგენილი, სახელწოდებით „ევროპის დროით“. აღნიშნულ დაიჯესტში შრიფტის გარდა არაფერი იყო ქართულად. ვერ გეტყვით რა განსხვავებაა ქართულ და ევროპულ კალენდრებს შორის, მაგრამ როგორც დავით დარჩიანი იტყვით, გვარწმუნებს, სიტყვა „ომბუდსმენი“ განმარტებას ევროლექსიკონით მოითხოვს. ასე უფრო დავუახლოვდებით თავისუფალ ერთ-ერთ ევროპულ ოჯახს.

ვარდების რევოლუციის შემდეგ ჩამოყალიბებულ ევროპასთან ინტეგრაციის კომიტეტის ძირითადი მიზანი კომიტეტის ხელმძღვანელის, დავით დარჩიანის აზრით, საქართველოში ევროპული ორიენტაციისა და თავისუფალ ერთა ევროპულ ოჯახთან დასახლოებლად საჭირო რეფორმების განხორციელების ხელშეწყობაა. ამ საქმეში რამდენადაა ჩართული და როგორ ახერხებს საქართველო-ევროპის დაახლოებას დეპუტატი ირაკლი ქავთარაძე, მწელი წარმოსადგენია, რადგან წლის მანძილზე მან პარლამენტში ინტეგრირებას კი ვერ მოახერხა. იგი იმ დეპუტატთა თანრიგის განეკუთვნება, რომლებიც ქართული ხალხური ანდაზის ქვეშაბრტყელს ამტკიცებენ: „დღეში ოქრო არჩეულ“ და დროის დიდ ნაწილს მდუმარებაში ატარებენ.

მკითხველი ვერ გაიხსენებს, პარლამენტის სესიებზე ქვეყნისთვის უმნიშვნელოვანესი საკითხების განხილვისას ირაკლი ქავთარაძის მიერ თუნდაც ერთხელ ნათქვამ სიტყვას, როგორ ურთიერთობათა კომიტეტის სამი ოქმი ედო საიტზე, რომელშიც ირაკლი ქავთარაძე საერთოდ არ იყო ნახსენები. შესაბამისად, ჩვენთვის უცნობი დარჩა, კომიტეტის სხდომებზე მოვალეობის მოხდის მიზნით მანც თუ დაალოდა ბატონი ირაკლი ან რეალურად თუ იყო ჩართული ამა თუ იმ კანონის შექმნაში. რაც შეეხება ევროპასთან ინტეგრაციის კომიტეტს, მის ვებგვერდზე კომიტეტის სხდომების

წე ვაგახიშვით სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკონომიკური გეოგრაფიის ფაკულტეტი დაამთავრა; შემდგომ სწავლა განაგრძო საქართველოს საზოგადოებრივ საქმეთა ინსტიტუტში სახელმწიფო მართვის სპეციალობაზე და მიიღო სახელმწიფო მართვის მაგისტრის კვალიფიკაცია.

სახელმწიფო მართვის მაგისტრის შრომითი საქმიანობაც სწორედ რომ შესაფერისი აქვს. ის 1996-1997 წლებში შპს „იბერია-პრაიმ ჯგუფში“ პროგრამების ანალიტიკოსად მუშაობდა; 1997-1999 წლებში უცხოური ინვესტიციების ხელშეწყობის ცენტრში — ფინანსურ ანალიტიკოსად; 1999-2000 წლებში მომავალი დეპუტატი ნავთობგადამამუშავებელ ქარხანა „ველში“ ფინანსური დირექტორია; 2001-2002 წლებში — გაეროს განვითარების პროგრამის ანალიტიკოსი; 2002 წლიდან დღემდე კი „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ საერთაშორისო მდივანია.

მიუხედავად იმისა, რომ ბატონ ირაკლის საზოგადოების დიდი ნაწილი თითქმის არ იცნობს, ის სანიშნოდ დეპუტატია, სესიები და კომიტეტის სხდომებში არასაპატიო მიზეზით ერთხელაც არ გაუცდენია. აქედან გამომდინარე, შეიძლება ვივარაუდოთ, რომ ის პულტზე თითის დაჭერაში კარგადაა განაწყო და ამ ფრიად საპასუხისმგებლო საქმეზე თვალდახრებულად არტყობს თავს. ნამდვილად იმსახურებს პრეზიდენტისგან წახალისებას, მაგრამ ამ დრომდე მას არც ერთი ჯილდო არ მიუღია, რაც ძალზე „სამწუხაროა“.

მისთვის ყველაზე სასურველი ესპანეთის, იაპონიის, სლოვაკეთისა და შვედეთის პარლამენტებთან დამკვირვებლობაა. ალბათ, მიხედვით, ის ამ ქვეყნების პარლამენტებთან მკვირვებლობის ჯგუფის წევრია (სხვათაშორის, ამერიკის შემდეგ ქართველი დეპუტატების საოცნებო ქვეყანა იაპონიაა).

მოდით ვიკითხოთ, ვინ იცნობს მას საქართველოში: **ნუნუ ბაბუნიანი, კომპოზიტორი**

ქალბატონო ნუნუ, იცით თუ არა, ვინ არის ირაკლი ქავთარაძე?
— ირაკლი ქავთარაძე... ელჩი ხომ არ არის?

ბატონი ირაკლი, ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ სით არჩეული დეპუტატია. უნდა ცნობდეს თუ არა საზოგადოება მის მიერ არჩეულ დეპუტატებს?
— საზოგადოებამ უნდა იცოდეს, რა გაუკეთებიათ ამ ადამიანებს საქართველოსთვის და, საერთოდ, საიდან მო-

ვიდნენ. ეს კითხვა ძალიან ხშირად მიჩნდება.

როგორ უნდა გაცეს ამ კითხვას საზოგადოებამ პასუხი, რაშია დღევანდელი პარლამენტის პრობლემა?

— პრობლემას წარმოადგენს ის ფაქტი, რომ, როგორც „ნაციონალური მოძრაობაში“, ასევე ოპოზიციურ პარტიებში, აწევრებენ ყველა იმ პიროვნებას, ვისაც ამის სურვილი გაუჩნდება. ადამიანს, რომელსაც აქვს ნიჭი, დაკავებულია თავისი საყვარელი საქმიანობით, არასოდეს მოინდომებს პარტიაში განეწვევას იმ მიზნით, რომ შემდეგ პარლამენტში მოხვდეს და უკეთესი ცხოვრება შეიქმნას. ვფიქრობ, პარტიის ლიდერები ისეთ პოლიტიკოსებს უნდა იყენებდნენ გვერდით, რომლებიც საქართველოს წაადგებიან თავიანთი განათლებით, ნიჭითა და პროფესიონალიზმით. დღეს არაპროფესიონალიზმმა მიგვიყვანა იმ მდგომარეობამდე, რომ ქვეყანა ფეხზე ვეღარ დამდგარა.

პარლამენტარი ცნობადი სახე უნდა იყოს?

— აუცილებლად, როგორ შეიძლება, არ ვიცი დეპუტატს უნდა ვინ არის. დეპუტატს ქვეყნისთვის უნდა ჰქონდეს განვითარების სამსახური და არა სოფელსა თუ ქალაქში არჩევნების წინ ადგილობრივი მოსახლეობა მომადლიერებული. მერე კი ისინი ვიღას ახსოვს, რომ მოკალათდებიან პარლამენტში.

ამავე კითხვით მსახიობი ბიბა ბურჯანაძისა? მივმართებ. როგორც მოსალოდნელი იყო, მასაც წარმოადგენა არ აქვს, ვინაა ირაკლი ქავთარაძე და ამზე კომენტარის გასაკეთებლად დროც ვერ გაიმეტა.

ნანა პაპაშვილი, ყოფილი პოლიტპატიმარი და მინისტრის უფლებებისთვის“ ორგანიზაციის თავმჯდომარე

ქალბატონო ნანა, თუ იცით, ვინ არის ირაკლი ქავთარაძე?
— არა.

ის „ნაციონალური მოძრაობის“ სით არჩეული დეპუტატია. თქვენი აზრით, რატომ არ იცნობს მას საზოგადოება?

— დეპუტატს, რომელიც ხელფასს იღებს და არაფერს აკეთებს, როგორ უნდა იცნობდნენ? ამასთან, არჩევნების დროს იმდენად სერიოზულ გაყალბებას ჰქონდა ადგილი, რომ ნაციონალურმა მოძრაობამ ხმების 85 პროცენტით აიღო, რაც თავის თავად ანომალიაა. ბუნებრივია, საკანონმდებლო ორგანოში აღმოჩნდნენ ადამიანები, რომლებსაც არც პოლიტიკასთან აქვთ არანაირი შეხება და არც ხალხთან. აქედან გამომდინარე, მათ არავინ იცნობს. პარლამენტში კი ხალხის ფულით ჭამის მეტს არაფერს აკეთებენ.

პრობლემაა, როცა პარლამენტარი არ იცნობს საზოგადოება?

— რა თქმა უნდა, პრობლემაა, მითუმეტეს ისეთ პატარა ქვეყანაში, როგორც საქართველოა. ჩვენთან როცა ყველა ყველას იცნობს, წარმოიდგინეთ როგორი უნდა იყოს დეპუტატი, რომელსაც არ იცნობენ.

ნათია ქალაპიშვილი

კრიზისის პერიოდში ინდოეთში მილიარდერთა რაოდენობა 27-დან 52-მდე გაიზარდა. ეს კრიზისის შემდგომ ეროვნული ეკონომიკის აღდგენისა და საფონდო ბირჟაზე დიდი ზრდის ხარჯზე მოხდა. ამრიგად, 2008 წელს 54 მილიარდერის განახევრების შემდეგ მათი რაოდენობრივი მაჩვენებელი თითქმის აღდგენილია.

უკანასკნელი 12 თვის განმავლობაში ინდოეთში მილიარდერთა რაოდენობა 27-დან 52-მდე გაიზარდა. ეს კრიზისის შემდგომ ეროვნული ეკონომიკის აღდგენისა და საფონდო ბირჟაზე დიდი ზრდის ხარჯზე მოხდა. ამრიგად, 2008 წელს 54 მილიარდერის განახევრების შემდეგ მათი რაოდენობრივი მაჩვენებელი თითქმის აღდგენილია.

სიის ლიდერი კვლავაც ქვეყნის უმსხვილესი კომპანიის „Reliance“-ს ხელმძღვანელი მუკეშ ამბანი. მისი ქონება 32 მილიარდ დოლარადაა შეფასებული. სამეუღლეა მისი მამა ანილი, რომლის ქონებაც 17,5 მილიარდს უტოლდება.

ალსანიშნავია, რომ ინდოელი მილიარდერები აზიის მთლიანი შიდა პროდუქტის მოცულობით სამჯერ აღემატება ინდოეთის მილიარდი დოლარის მფლობელია, 100 უმდიდრესი მილიარდი დოლარის მფლობელია, 100 უმდიდრესი მილიარდი დოლარის მფლობელია.

2009 წელს საფონდო ბირჟის ინდექსი 76 პროცენტით გაიზარდა. აქციების ღირებულების ზრდის შედეგად ინდოეთის მდიდრებს შანსი მიეცათ, მნიშვნელოვნად გაზარდონ საკუთარი ქონება.

100 უმდიდრესი ინდოელი მილიარდი დოლარის მფლობელია, 100 უმდიდრესი მილიარდი დოლარის მფლობელია, 100 უმდიდრესი მილიარდი დოლარის მფლობელია.

უბო ჩავსი «სულ ბიჭებს» იხაპს

ვენესუელის პრეზიდენტი საფრანგეთის ციხეში დაპატიმრებულ საერთაშორისო ტერორისტ კარლოს შაკალას იცავს და მას პალესტინელი ხალხის სიმართლისათვის მებრძოლ რევოლუციონერს უწოდებს. „მე მას ვიცავ და მნიშვნელობა არ აქვს, რას იტყვიან ევროპაში ამაზე, — განაცხადა სახელმწიფო მეთაურმა.

ამასთანავე, მან განაცხადა, რომ მზადაა, დაიცვას რამდენიმე მშვიდობიანი ლიდერი, რომლებსაც „უსამართლოდ თვლიან ცუდ ბიჭებად“ და დააკონკრეტა, რომ ზიმიბავესა და ირანის ახლანდელ პრეზიდენტებს გულისხმობს.

ბუკის პრეზიდენტ ჯორჯ ბუკის „პოლიტიკურ გავს“, „ტერორისტს“, „მატყურების ხელმწიფესა“ და „მისტერ საფრანგებს“ უწოდებდა. „მე თუ მომკლავებ, პლანეტაზე ყველაზე დიდი დამნაშავე პრეზიდენტი ჯორჯ ბუკი იქნება და თუ უწინდელადაა უფრო ჩავსი ყოველთვის ცნობილი იყო თავისი ექსტრავაგანტულობით, სარკაზმითა და სწორად დასმული მახვილებით. თავის დროზე ის ამე-

პერუს პოლიციამ დააკავა დამნაშავეები, რომლებმაც, სულ მცირე, 60 მკვლელობა ჩაიდინეს. აღნიშნული ოთხი დაკავებული, სავარაუდოდ, იმ დაჯგუფების წევრია, რომელიც ადამიანებს მკვლავობდა და პერუში ან ეგვიპტეში კოსმოსური საშუალებების მწარმოებელი კომპანიებისთვის მიყიდა.

აღაიანის ქონით მოვაჭრაები დააკავეს

ამჯერად პოლიცია დაჯგუფების დანარჩენ წევრებს ეძებს. ყველაფერი იმით დაიწყო, რომ ნოემბერში პოლიციამ ორი ადამიანი დააკავა. მათ ხელში პალესტინელები გადებულნი იყვნენ. როგორც გაირკვა, ეს სექტემბერში მოკლულნი აბელ მატოს არანდას სხეულიდან გამოცილილი ქონი იყო. პოლიციის აზრით, დაკავებულები ცნობილი დაჯგუფების „Pishtacos“-ის წევრები არიან.

ისინი ქუჩაში თავს ესხმოდნენ ადამიანებს, კლავენ, ხორცს ჭამენ, ქონს კი ყიდიან. გამოძიებულა მტკიცებით, ამ „ნედლოების“ 375 მილიონიტრში ევროპელები 15 ათას დოლარს იხდინენ.

გზურთ, გაგზიაროთ თქვენი მოსაზრებები? დაგზიარეთ: 38-41-97, ან მოგზიარეთ: info@geworld.net

საქართველო

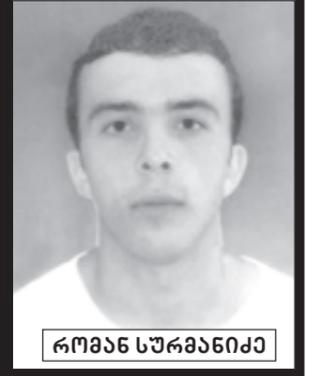
სამი ახალგაზრდა ნარკოპეუსრეალდ ჩასხრილს

მურად გორბაჩია

მარად ართემიაევი

რომან სურმანიძე

ვარდების რევოლუციის შემდეგ ერთ-ერთი ყველაზე სისხლიანი სპეცოპერაცია სამგორში, ნავთლულის ბაზრის შორიხლო განხორციელდა. 2006 წლის 13 იანვარს მეტროსადგურ „სამგორთან“ ჩატარებული სპეცოპერაციის შედეგად 3 კრიმინალის ლიკვიდაცია მოხდა. საინფორმაციო საშუალებებმა ეს ინფორმაცია იმავე დღეს გაავრცელეს.

მურად გორბაჩია, რომან სურმანიძე და მარად ართემიაევი შინაგან საქმეთა სამინისტროს კონსტიტუციური უსაფრთხოების დეპარტამენტის (კუდე) თანამშრომლებმა თბილისში სპეცოპერაციის დროს მოკლეს. **თითოეულ მათგანს რვა და მეტი ტყვეა ჰქონდა მოხვედრილი.** პოლიციელების მიერ დამნაშავეთა შეპყრობისთვის აუცილებელი ზომების გადაცილებით მკვლელობის ფაქტზე ძიება თბილისის პროკურატურამ დაიწყო, თუმცა საქმე ბოლომდე არ მისულა. 2007 წლის 25 ივნისს პროკურატურის საგამოძიებო ნაწილის პროკურორმა მაჭარაშვილმა ძიება შეწყვიტა.

მავდა ამ დანებებულებზე შეიარაღებულ თავდასხმას. ამ პირების დადგენა-დაკავება კუდის აქტიურ ღონისძიებებთან სამსახურის სპეციალური დანიშნულების რაზმს დაევალა. ოპერატიული ინფორმაციით, ამ ჯგუფის წევრების შეხვედრა უნდა შემდგარიყო ნავთლულის ავტოსადგურის ტერიტორიაზე 2006 წლის 12 იანვარს, დაახლოებით 20-21 საათისთვის.

მართს ხნავსო“. ამჯერადაც ასე მოხდა. ადვოკატი ლამა ჭინჭარაული მარად ართემიაევის და რომან სურმანიძის ინტერესებს იცავდა. მისი თქმით, საქმეში ძალიან ბევრი უზუსტობაა; მაგალითად, შემთხვევის ადგილიდან ამოღებული იარაღიდან გასროლა არ მომხდარა. ბრალდების მიხედვით, დალუპებულები, რომლებსაც უბრალო ჟილეტები ეცვათ, ავტომატებით იყენებდნენ შვირაღებულნი: „**ჟილეტის შიგნით ავტომატი როგორ მოთავსდა ან სამი ავტომატიანი პიროვნება როგორ დასაქმდა ხალხმრავალ ადგილას, გაუგებარია.** სპეცრაზმის წევრები გამოძიებამ მას შემდეგ დაკითხა, რაც ექსპერტიზის დასკვნა დაიდო — ისინი დააკვირდნენ, რა როგორ უნდა ეთქვათ და წელიწად-ნახევრის შემდეგ მიაცემინეს ჩვენება.

«ვიხვალაბულის ტანსაცმელის კი არ გვაღირსს»

ერთ-ერთ მათგანს ახლოდან ესროლეს, ორს კი — თავში დამიზნებია. ახლო მანძილიდან სროლა დახვერტას ნიშნავს. ისინი დაცხრილულნი იყვნენ — თითოეულს 7-მ ტყვეაზე მეტი ჰქონდა მოხვედრილი“ — დასძენს ადვოკატი.

საინტერესოა, დახვერტილი ახალგაზრდები რა დენად საშინელი იყვნენ საზოგადოებისთვის, სინამდვილეში ჰქონდათ თუ არა რამე კავშირი ციხის ბუნტთან და რამდენად სამართლიანია, დაუზუსტებელი ინფორმაციაზე დაყრდნობით, ახალგაზრდების ასე გამეტება **ან დაჩოქილი და ხელანულო ბიჭების აყვანა რატომ უნდა გასჭირვებოდა შინაგან საქმეთა სამინისტროს სპეცრაზმს?** რომან სურმანიძის დის, ნანას განცხადებით ახალგაზრდები შინაგან საქმეთა სამინისტრომ ტყუილუბრალოდ განიარაღა. ისინი დამნაშავეები არ ყოფილან. ოჯახისთვის დღემდე არაფერია აუხსნია. „2006 წლის 13 იანვარს ტელევიზიით შევიტყვეთეს ტრაგედია, — ამბობს ნანა სურმანიძე, — რომანი მეგობრებთან ერთად ნალკაში იყო წასული და სახლში 13 იანვარს უნდა დაბრუნებულიყო. მამამ მოვიდა და მითხრა, — რომანს ველოდებოდი, არ ჩამოვიდა, ვერც ტელეფონით ვუკავშირდებოდი და ძალიან ნერვიუვლობდა. შემდეგ ნაშუადღევ მასმედის საშუალებით გავიგეთ, რომ სამგორში, ნავთლულის სადგურთან სპეცოპერაცია ჩატარდა და სამი ახალგაზრდა ჩაცხრილეს. საღამოს ჩემი მუხლი და მამა წავიდნენ თბილისში ცხედრების მორგში ამოსაცნობად. ეს იყო შემზარავი ფაქტი. უდანაშაულო ბიჭები ჩაცხრილეს და

რაც შეეხება გამოძიებას, მეტად უცნაური რამ მოხდა. სახლში მოგვივიდა უწყება გამოძიების შეწყვეტის თაობაზე, სადაც ენერა, რომ შინაგან საქმეთა სამინისტრომ სპეცოპერაცია სამართლიანად ჩაატარა და გამოძიება ამის საფუძველზე შეწყდა. საქმეში იყო ადვოკატი ლამა ჭინჭარაული. მან თქვა: შინაგან საქმეთა სამინისტროში შევიდა ზარი, რომ ეს სამი ახალგაზრდა ციხეზე თავდასხმას აპირებდა და ამის ნიადაგზე მოხდა მათი ლიკვიდაცია. სულ ეგ ვიცით. მამა შვილმკვდარი მამების ორგანიზაციაში „გადაარჩინე სიცოცხლე“ განევრდა. ვიცით, დალუპებულებს არაფერი ეშველება და ვერც სამართალს ვიპოვით, მაგრამ ამ ძალადობას მაინც შევანერებთ.

თავითხილვებში მითხრეს, რომ სამივე მუხლებზე დაჩოქილი და თავზე ხელბეჭდვით შემოღებულ ეხვეწებოდა პოლიციელებს, არ გვესროლოთო. ეს მონემები ჩვენების მიცემას ერიდებიან — უსაფრთხოების გარანტიებს ითხოვენ, რასაც მე ვერ მივცემ. მუხლები ნასროლი ტყვეა ფეხის გულში ჰქონდა გასული. ეს იმის დასტურია, რომ დაჩოქილი იყო.

დალუპებულების ინტერესების დამცველი არასამთავრობო ორგანიზაციის „კონსტიტუციის 42-ე მუხლი“ წევრებია, ადვოკატმა ლამა ჭინჭარაულიმ ძიების შეწყვეტა საქართველოში მოქმედ სამივე ინსტანციის სასამართლოში გაასაჩივრა, რასაც შედეგი დღემდე არ მოჰყოლია.

სპეცრაზმის ისინი ალყაში მოაქცია და იარაღის დაყრა მოსთხოვა. თანხმობის მიღების შემდეგ სპეცრაზმის წევრი, რომელსაც მომარჯველები ჰქონდა ავტომატური ცეცხლსასროლი იარაღი, სწრაფად გაემართა ჯგუფისკენ. როდესაც იგი დამნაშავეებს დაახლოებით ერთ მეტრში მიუახლოვდა, მოულოდნელად მათი მხრიდან გაისმა იარაღის გადატყევის ხმა, რასაც გასროლა მოჰყვა.

ერთ-ერთ მათგანს ახლოდან ესროლეს, ორს კი — თავში დამიზნებია. ახლო მანძილიდან სროლა დახვერტას ნიშნავს. ისინი დაცხრილულნი იყვნენ — თითოეულს 7-მ ტყვეაზე მეტი ჰქონდა მოხვედრილი“ — დასძენს ადვოკატი.

„საქართველო და მსოფლიო“ დალუპებული ბიჭების ოჯახებს დაუკავშირდა. ისინი დღემდე სამართლეს ეძებენ. დაზოგადებულად ცდილობენ, საზოგადოებას თავიანთი შეილების უდანაშაულობა დაუმტკიცონ, თუმცა, რამდენად მოახერხებენ ამას, ძნელი სათქმელია. ფაქტია: მეტროსთან დაჩოქილი სამი ახალგაზრდა ნარკოპეუსრეალდ ჩაცხრილეს. მათი ლიკვიდაციისთვის შინაგან საქმეთა სამინისტროში შემოსული სპეცოპერაციის საკმარისი აღმოჩნდა.

სამართალდამცველები იძულებული გახდნენ, საპასუხო ცეცხლი გაეხსნათ. **ლიკვიდირებულ იქნენ მურად გორბაჩია და მისი თანმხლები პირები: რომან სურმანიძე და მარად ართემიაევი.** მათ აღმოაჩნდათ სამი ავტომატური ცეცხლსასროლი იარაღი მჭიდრებითა და ვაზნებით.“ ნარკოპეუსრეალდ, მაგრამ ფაქტია,

სამართალდამცველები იძულებული გახდნენ, საპასუხო ცეცხლი გაეხსნათ. **ლიკვიდირებულ იქნენ მურად გორბაჩია და მისი თანმხლები პირები: რომან სურმანიძე და მარად ართემიაევი.** მათ აღმოაჩნდათ სამი ავტომატური ცეცხლსასროლი იარაღი მჭიდრებითა და ვაზნებით.“ ნარკოპეუსრეალდ, მაგრამ ფაქტია,

ჩვენთვის მომხდარზე არაფერია აუხსნია. ჩემი ძმა სტუდენტი იყო. ბათუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტში, სტომატოლოგიურ ფაკულტეტზე დაუსწრებლად დასდეს ბრალი. რომანი კრიმინალი რომ ყოფილიყო, ფიქრობდა იმუშავებდა? ის არააბიარ სამუშაოს არ თავიანთად და საკუთარი შრომით იხდიდა სწავლის ქირასაც. **მოვიტხოვთ, აუხსნათ, რატომ და რისთვის დაცხრილეს ეს ახალგაზრდები, რა მოხდა სინამდვილეში, მაგრამ — ამაოდ. ამ ამბიდან რამდენიმე ხანში მოხდა ციხეზე თავდასხმა და ისინი ბუნტის ორგანიზატორებად შერაცხეს.** სურმანიძის ოჯახის წევრები მომხდართან დაკავშირებით დღესაც ცდილობენ დეტალების დადგენას. მათი განცხადებით, გამოძიება მეტად უცნაურად წარიმართა. ოჯახს არაფერს ეუბნებოდნენ. ერთ მშვენიერ დღეს კი, მიიღეს უწყება, სადაც გამოძიების შეწყვეტა ატყობინებდნენ. ოჯახს არც გარდაცვლილის ტანისამოსის გადაცემა აღირსეს. „სასამართლოს იმედი არ გვექონდა. მამა საკუთარი ძალებით ცდილობდა, სიმართლე დაედგინა, მაგრამ ამ ყველაფერს ჯერჯერობით აზრი არ აქვს. ეს ხელისუფლება არასოდეს აღიარებს თავის დანაშაულს. რისი იმედი უნდა გვექონდეს, მიცვალებულის ტანსაცმელიც კი არ გვაღირსებს. ჯერ თქვეს, გამოძიებას სჭირდება. შემდგომ მამა დაიბარეს და უთხრეს, თუ როდის გამოატანდნენ, მაგრამ ესეც ტყუილი აღმოჩნდა.

„სამივე მუხლებზე დაჩოქილი და თავზე ხელბეჭდვით შემოღებულ ეხვეწებოდა პოლიციელებს, არ გვესროლოთო. ეს მონემები ჩვენების მიცემას ერიდებიან — უსაფრთხოების გარანტიებს ითხოვენ, რასაც მე ვერ მივცემ. მუხლები ნასროლი ტყვეა ფეხის გულში ჰქონდა გასული. ეს იმის დასტურია, რომ დაჩოქილი იყო.“

ჩემი შვილი ტერორისტად გამოაცხადეს. თუ ასეა, რატომ არ დანიტერესდა გამოძიება — სახლი ხომ მაინც უნდა გაეჩხრიკათ?! იქნებ, მეც სამივე ვარ საზოგადოებისთვის. გორგაძის ძმის ციხეში ყოფნა დამთხვევია. საინტერესოა, თუ რუსთავის ციხეზე გვემდებარებოდა თავდასხმას, სამგორში რა უნდოდა?! დარწმუნებული ვარ, ამ ბიჭების მოკვლა ახალაიებს დასჭირდათ.“

მკითხველს ვთავაზობთ თბილისის პროკურატურის პროკურორის ოფიციალური დადგენილების ძირითად ნაწილს, თუ რის საფუძველზე შეწყდა წინასწარი გამოძიება. მისი ობიექტურობის განსჯაც თქვენთვის მოგვიწევს. აღნიშნულ საქმესთან დაკავშირებით მაჭარაშვილმა დაადგინა: „2006 წლის 12 იანვარს კუდეში შემოვიდა საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს წერილი, რომლის მიხედვითაც რუსთავის №1 საერთო რევიმის დანებებულებში მყოფი მსჯავრდებულის, გაიგორგაძის ძმა მურად გორბაჩია, პატიმართა მასობრივი გაქცევის ორგანიზების მიზნით, ჯგუფთან ერთად გვე-

მკითხველს ვთავაზობთ თბილისის პროკურატურის პროკურორის ოფიციალური დადგენილების ძირითად ნაწილს, თუ რის საფუძველზე შეწყდა წინასწარი გამოძიება. მისი ობიექტურობის განსჯაც თქვენთვის მოგვიწევს. აღნიშნულ საქმესთან დაკავშირებით მაჭარაშვილმა დაადგინა: „2006 წლის 12 იანვარს კუდეში შემოვიდა საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს წერილი, რომლის მიხედვითაც რუსთავის №1 საერთო რევიმის დანებებულებში მყოფი მსჯავრდებულის, გაიგორგაძის ძმა მურად გორბაჩია, პატიმართა მასობრივი გაქცევის ორგანიზების მიზნით, ჯგუფთან ერთად გვე-

მკითხველს ვთავაზობთ თბილისის პროკურატურის პროკურორის ოფიციალური დადგენილების ძირითად ნაწილს, თუ რის საფუძველზე შეწყდა წინასწარი გამოძიება. მისი ობიექტურობის განსჯაც თქვენთვის მოგვიწევს. აღნიშნულ საქმესთან დაკავშირებით მაჭარაშვილმა დაადგინა: „2006 წლის 12 იანვარს კუდეში შემოვიდა საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს წერილი, რომლის მიხედვითაც რუსთავის №1 საერთო რევიმის დანებებულებში მყოფი მსჯავრდებულის, გაიგორგაძის ძმა მურად გორბაჩია, პატიმართა მასობრივი გაქცევის ორგანიზების მიზნით, ჯგუფთან ერთად გვე-

ჩემი შვილი ტერორისტად გამოაცხადეს. თუ ასეა, რატომ არ დანიტერესდა გამოძიება — სახლი ხომ მაინც უნდა გაეჩხრიკათ?! იქნებ, მეც სამივე ვარ საზოგადოებისთვის. გორგაძის ძმის ციხეში ყოფნა დამთხვევია. საინტერესოა, თუ რუსთავის ციხეზე გვემდებარებოდა თავდასხმას, სამგორში რა უნდოდა?! დარწმუნებული ვარ, ამ ბიჭების მოკვლა ახალაიებს დასჭირდათ.“

ჩემი შვილი ტერორისტად გამოაცხადეს. თუ ასეა, რატომ არ დანიტერესდა გამოძიება — სახლი ხომ მაინც უნდა გაეჩხრიკათ?! იქნებ, მეც სამივე ვარ საზოგადოებისთვის. გორგაძის ძმის ციხეში ყოფნა დამთხვევია. საინტერესოა, თუ რუსთავის ციხეზე გვემდებარებოდა თავდასხმას, სამგორში რა უნდოდა?! დარწმუნებული ვარ, ამ ბიჭების მოკვლა ახალაიებს დასჭირდათ.“

ჩემი შვილი ტერორისტად გამოაცხადეს. თუ ასეა, რატომ არ დანიტერესდა გამოძიება — სახლი ხომ მაინც უნდა გაეჩხრიკათ?! იქნებ, მეც სამივე ვარ საზოგადოებისთვის. გორგაძის ძმის ციხეში ყოფნა დამთხვევია. საინტერესოა, თუ რუსთავის ციხეზე გვემდებარებოდა თავდასხმას, სამგორში რა უნდოდა?! დარწმუნებული ვარ, ამ ბიჭების მოკვლა ახალაიებს დასჭირდათ.“

როდესაც პერაბიუვილი, სააკაშვილი და ახალაიები ამ მთავრობას მოუპოვებენ, სიბარტლეს გააუბინებენ გაპოიტანთ!

ირმა ჩიტაია

თაღლით ქაღალდს სასაბარტოლო უმკაცრესი განაჩენი გამოუტანა

თაღლითობის ბრალდებით დაკავებულს სასჯელის აღსრულების დეპარტამენტის ყოფილ თანამშრომელსა და ყოფილ გამომძიებელს გასულ კვირას თბილისის საქალაქო სასამართლომ მკაცრი განაჩენი გამოუტანა. პატიმრების ახლობლებისგან თაღლითური გზით ფულის გამოძალისთვის 58 წლის სვეტლანა მაისურაძეს 26 წლით თავისუფლების აღკვეთა და 20 500 ლარის გადახდა დააკისრა, ხოლო 42 წლის ნინო ჯარიაშვილს — 30 წლით თავისუფლების აღკვეთა და 13 500 ლარის გადახდა.

ერთი სასჯელსრულავის ყოფილი თანამშრომელი, მეორე კი — უსაინისტროს ყოფილი გამომძიებელი

ცესო შეთანხმებას სთავაზობდნენ. ასე მოხდა ჯანაშვილისა და კობეშვილის შემთხვევაშიც.

„როგორც მასსოვს, ჯერ ჯანაშვილის ოჯახს დაუკავშირდნენ, შემდეგ კი — კობეშვილის. ჯარიაშვილმა კობეშვილს საპროცესო შეთანხმება შესთავაზა, სანაცვლოდ კი 50 ათასი დოლარი უნდა გადაეხადა. როგორც ვიცი, კობეშვილმა 48 ათასი დოლარი გადაიხადა. ფული აიღეს, მაგრამ პირობა არ შეასრულეს. ისინი პატიმრების ოჯახს საპროცესო შეთანხმებას, ან შეწყვეტებას, ან ვადამდე ადრე გათავისუფლებას, ჰპირდებოდნენ; ყველას — სხვადასხვანაირად.“ — აცხადებს საუბარში ნასარი.

მისივე თქმით, პირობის შეუსრულებლობის შემდეგ დაზარალებულმა სამართალდამცველებს მიმართეს. ისინი ჯერ მონის სახით დაკითხეს, შემდეგ კი, როცა ზიანის რაოდენობა დაზუსტდა, — დაზარალებულების სტატუსით, და სს საქმეც აღიძრა.

„რაც შეეხება ჯანაშვილს, მამამისთან ჯარიაშვილი მივიდა და უთხრა, რომ მის შვილს შეწყალებით გამოიყენება, რადგან პროცესი უკვე დამთავრებული იყო და საპროცესო შეთანხმება არ გაუკეთებდნენ.“ — ამბობს ნასარი. მისივე თქმით, ახლა, როცა განაჩენი გამო-

ტანილია, თაღლითური გზით მითვისებული თანხების უკან დაბრუნებაზე იზრუნებენ. თანხის დასაბრუნებლად დაზარალებულები სამოქალაქო დავასთან დაკავშირებით სასამართლოში სარჩელს შეიტანენ.

სვეტლანა მაისურაძის ადვოკატი ამტკიცებს, რომ მის კლიენტს დანაშაული არ ჩაუდგინია.

„ის უფროს ფინანსისტად მუშაობდა, როგორ შეეძლო ფინანსისტს შეწყალებები ეკეთებინა? მაისურაძემ სასამართლოს ვრცელი ჩვენება მიიტანა. თავიდან ის დუმის, ან ვადამდე ადრე გათავისუფლებას, ჰპირდებოდნენ; ყველას — სხვადასხვანაირად.“ — აცხადებს საუბარში ნასარი.

მისივე თქმით, პირობის შეუსრულებლობის შემდეგ დაზარალებულმა სამართალდამცველებს მიმართეს. ისინი ჯერ მონის სახით დაკითხეს, შემდეგ კი, როცა ზიანის რაოდენობა დაზუსტდა, — დაზარალებულების სტატუსით, და სს საქმეც აღიძრა.

მსჯავრდებულების ადვოკატები განაჩენის გასაჩივრებას აპირებენ. დაკავებულები ისე გაასამართლეს, რომ მათ წარდგენილ ბრალდებაში თავი დამნაშავედ არ უცნიათ. განსასჯელი ნინო ჯარიაშვილი სასამართლო პროცესებს ბოლომდე არ დასრულებია, რადგან ერთ-ერთ დაზარალებულთან შელაპარაკება მოუვიდა. მან პროცესზე უცენზურო სიტყვებით მიმართა ბრალდების მხარეს და სასამართლოს გათვალისწინებული მითხრობა, ჯალიაშვილი განაგრძობდა შეურაცხყოფელი სიტყვებით საუბარს, რის გამოც იგი დაიბრუნდა გააძევეს. მოგვიანებით კი სხვა სხდომებზე დასწრებაზე თავად განაცხადა უარი.

დაკავებული ნინო ჯარიაშვილი ყოფილი გამომძიებელია. წარსულში იგი უსაინისტროს თანამშრომელი იყო, დაკავებამდე კი ადვოკატად მუშაობდა. მერვე დაკავებული, სვეტლანა მაისურაძე სასჯელის აღსრულების დეპარტამენტში უფროს ფინანსისტად მუშაობდა. დაკავებამდე რამდენიმე წლით ადრე იგი შტატის შემცირების გამო უმუშევარი დარჩა. მაისურა-

ძის ადვოკატის, ვლადიმერ ტაბალუას თქმით, მის კლიენტს ადმინისტრაციულ სასამართლოში სამსახურში აღდგენის თაობაზე საჩივარი ჰქონდა შეტანილი.

საქმის მასალების მიხედვით, ჯარიაშვილი და მაისურაძე პატიმრების ახლობლებს უკავშირდებოდნენ ან თავად პატიმრებს აკავშირებდნენ ოჯახის წევრებთან და საპროცესო გარიგებით ან შეწყალებით გათავისუფლებას ჰპირდებოდნენ. სანაცვლოდ მაისურაძე და ჯარიაშვილი პატიმრების ახლობლებისგან ათეულათასობით დოლარს იღებდნენ. საერთო ჯამში თაღლითობის გზით 127 ათასი დოლარი მიითვისეს. თუმცა, როგორც ზემოთ აღვნიშნეთ, არც ერთი დაკავებული დანაშაულს არ აღიარებს.

ნინო ჯარიაშვილი და სვეტლანა მაისურაძე ახლობლები იყვნენ. „მაისურაძე ეროვნებით ბერძენია, იგი ქმრის გვარს ატარებს. როცა საბერძნეთში ნათესავებთან მიდიოდა, გზაში ჯარიაშვილი გაიცნო, რომელმაც უთხრა, რომ ყოფილი გამომძიებელია, ახლა კი ადვოკატობს; მაღალ ეშელონებში ნათესავები ჰყავს და საპროცესო შეთანხმებებს აკეთებს.“ — განაცხადა მაისურაძის ადვოკატმა ვლადიმერ ტაბალუამ.

როცესო შეთანხმებებს აკეთებს.“ — განაცხადა მაისურაძის ადვოკატმა ვლადიმერ ტაბალუამ.

მისივე თქმით, საქართველოში დაბრუნების შემდეგ მაისურაძემ ოთხი თვისი თანამშრომელი გააცნო ჯარიაშვილს, რომლებსაც პატიმარი ახლობლები ჰყავდათ და მათ გათავისუფლებას დაჰპირდა.

„ოთხი პიროვნება მაისურაძემ გააცნო, ორი კი ჯარიაშვილმა თვითონ მოძებნა. ჯერ ეუბნებოდა, რომ დამოუკიდებლობის დღესთან დაკავშირებით შეწყალების სიები დგინდება, როცა დანაპირები ვერ შეასრულა, 23 ნოემბრისთვის იქნება, მეორე — სახალხლოდ და ასე აცხადებდა ამ ხალხს.“ — ამბობს ტაბალუა.

საქმეში ექვსი დაზარალებულია: ელენორა დომენცევა, ოსებ ნოსიტაშვილი, ბესიკ ხმალაძე, აკაკი კობეშვილი, გიორგი ტუხიაშვილი და თბილისში ცნობილი მენამლე მისივე ჯანაშვილი, იგივე „ჩაშკა“, რომლის ქალიშვილი,

სათუნა ჯანაშვილი ნარკოტიკებისთვის არის დაკავებული.

ერთ-ერთი დაზარალებული კობეშვიდი ამბობს, მას ციხიდან დედა დაუკავშირდა და უთხრა, რომ დაკავშირებოდა ნინო ჯარიაშვილს, რომელიც 50 ათას დოლარად საპროცესო შეთანხმებას ჰპირდებოდა.

ამის შემდეგ კობეშვიდი მიხეილ ჯანაშვილს, იგივე „ჩაშკას“ დაუკავშირდა, რომლის ქალიშვილსაც, ასევე, ჰპირდებოდნენ საპროცესო შეთანხმებას (ცნობისთვის, კობეშვიდის დედა და ჯანაშვილის ქალიშვილი ერთად იხდიან სასჯელს).

კობეშვიდის ადვოკატის, თემურაზ ნასარიას თქმით, მაისურაძემ და ჯარიაშვილმა თაღლითური გზით პატიმართა ახლობლების ზოგს 50 ათასი, ზოგს 20 ათასი, ზოგს კი 6 ათასი დოლარი გამოსძალეს.

ნასარიას თქმით, მსჯავრდებულები პატიმრების ოჯახის წევრებს უკავშირდებოდნენ და საკმაოდ სოლიდური თანხის სანაცვლოდ საპრო-

ცესო შეთანხმებას სთავაზობდნენ. ასე მოხდა ჯანაშვილისა და კობეშვილის შემთხვევაშიც.

„როგორც მასსოვს, ჯერ ჯანაშვილის ოჯახს დაუკავშირდნენ, შემდეგ კი — კობეშვილის. ჯარიაშვილმა კობეშვილს საპროცესო შეთანხმება შესთავაზა, სანაცვლოდ კი 50 ათასი დოლარი უნდა გადაეხადა. როგორც ვიცი, კობეშვილმა 48 ათასი დოლარი გადაიხადა. ფული აიღეს, მაგრამ პირობა არ შეასრულეს. ისინი პატიმრების ოჯახს საპროცესო შეთანხმებას, ან შეწყვეტებას, ან ვადამდე ადრე გათავისუფლებას, ჰპირდებოდნენ; ყველას — სხვადასხვანაირად.“ — აცხადებს საუბარში ნასარი.

მისივე თქმით, პირობის შეუსრულებლობის შემდეგ დაზარალებულმა სამართალდამცველებს მიმართეს. ისინი ჯერ მონის სახით დაკითხეს, შემდეგ კი, როცა ზიანის რაოდენობა დაზუსტდა, — დაზარალებულების სტატუსით, და სს საქმეც აღიძრა.

„რაც შეეხება ჯანაშვილს, მამამისთან ჯარიაშვილი მივიდა და უთხრა, რომ მის შვილს შეწყალებით გამოიყენება, რადგან პროცესი უკვე დამთავრებული იყო და საპროცესო შეთანხმება არ გაუკეთებდნენ.“ — ამბობს ნასარი. მისივე თქმით, ახლა, როცა განაჩენი გამო-

ტანილია, თაღლითური გზით მითვისებული თანხების უკან დაბრუნებაზე იზრუნებენ. თანხის დასაბრუნებლად დაზარალებულები სამოქალაქო დავასთან დაკავშირებით სასამართლოში სარჩელს შეიტანენ.

სვეტლანა მაისურაძის ადვოკატი ამტკიცებს, რომ მის კლიენტს დანაშაული არ ჩაუდგინია.

„ის უფროს ფინანსისტად მუშაობდა, როგორ შეეძლო ფინანსისტს შეწყალებები ეკეთებინა? მაისურაძემ სასამართლოს ვრცელი ჩვენება მიიტანა. თავიდან ის დუმის, ან ვადამდე ადრე გათავისუფლებას, ჰპირდებოდნენ; ყველას — სხვადასხვანაირად.“ — აცხადებს საუბარში ნასარი.

მისივე თქმით, პირობის შეუსრულებლობის შემდეგ დაზარალებულმა სამართალდამცველებს მიმართეს. ისინი ჯერ მონის სახით დაკითხეს, შემდეგ კი, როცა ზიანის რაოდენობა დაზუსტდა, — დაზარალებულების სტატუსით, და სს საქმეც აღიძრა.

15 წლის მოზარდი საკუთარ დაბადების დღეზე მოკლას

გვკლავს, სპარაკოდ, გოგონებთან ერთად ახერხაში იმყოფება

15 წლის ერეკლე გოგბერაშვილის მკვლელობისთვის თბილისის საქალაქო სასამართლოში 17 წლის ზურაბ კიკაბიძე დაუსწრებლად გაასამართლეს. მოსამართლე ლელა შკუბულიანიმ მას 10 წლით პატიმრობა მიუსჯა. მან მეგობარი მის დაბადების დღეზე სასიკვდილოდ გაიმეტა და შემთხვევის ადგილიდან მიიმალა. პოლიციამ მას დღემდე უშედეგოდ ეძებს.

სს საქმე ზურაბ კიკაბიძის მიმართ 109-მუხლის „დ“ ქვეპუნქტით იყო აღძრული — განზრახ მკვლელობისთვის დამამძიმებელ გარემოებებში. როგორც პროკურორი ნინო ფლენტი საბრალდებო დასკვნაში აღწერს, შელაპარაკების ნიადაგზე კიკაბიძემ გოგბერაშვილს გულმკერდის არეში რამდენჯერმე დაარტყა დანა.

„2006 წლის 4 თებერვალს გოგბერაშვილი დაბადების დღეს მისი მეგობრის, ირაკლი ბლიაძის სახლში აღნიშნავდა. დაახლოებით საღამოს ხუთ საათზე კიკაბიძე გოგბერაშვილის სათვის დაბადების დღის მისალმონდა მივიდა. წვეულების დროს არასრულწლოვანები შეკამათდნენ. ურთიერთობის გასარკვევად ქუჩაში გავიდნენ და საუბარი სახლის წინ გააგრძელეს.

„კიკაბიძისა და გოგბე-

რაშვილის დასაწყნარებლად ბლიაძეც გამოვიდა, რომელმაც ბიჭებს სთხოვა, დავა შეწყვიტათ, მაგრამ გოგბერაშვილმა ბლიაძე დაარწმუნა, რომ კიკაბიძესთან რაიმე გართულებას ადგითი არ ექნებოდა და სთხოვა, სახლში დაბრუნებულიყო. ბლიაძის წასვლის შემდეგ გოგბერაშვილსა და კიკაბიძეს შორის ურთიერთობა დაიძაბა და ჩხუბში გადაიზარდა. ჩხუბის დროს კიკაბიძემ ჯიბიდან დანა ამოიღო და გოგბერაშვილს გულმკერდის არეში რამდენჯერმე დაარტყა. ერთ-ერთი დარტყმა მარცხენა ზედაპირზე განხორციელდა, რის შემდეგაც გოგბერაშვილი გარდაიცვალა.“ — განაცხადა პროცესზე პროკურორმა ფლენტმა.

მოკლულის მამა, ივერი გოგბერაშვილი მკვლელობის დღეს დეტალურად იხსენებს. მისი თქმით, კიკაბიძე და მი-

სი შვილი მეგობრობდნენ და კიკაბიძემ დაბადების დღეზე 50 დოლარიც კი აჩუქა.

„ერეკლემ ზუკა ზაფხულში გაიცნო. ცემში იყო დასასვენებლად და იქ დამეგობრდნენ. ერთხელ როცა ავაკითხე, ერეკლემ ზუკა მეც გამაცნო. ხშირად ურეკავდნენ ერთმანეთს. ჩემი მეუღლე და დედამისიც ხშირად საუბრობდნენ ტელეფონით; იმდენად დაახლოვდნენ, რომ ახალ წელს ერეკლე ზუკას სახლში შეხვდა.

„4 თებერვალს ჩემს ბიჭს დაბადების დღე ჰქონდა. მას დაბადების დღის აღნიშვნა კაფე „ალბატროსში“ უნდოდა და 50 ლარი მივეცი, ზუკასაც 50 დოლარი უჩუქე-ბია, უთქვამს — ხვალ შეიძლება ვერ გნახო და ეს საჩუქარი ჩემგან გქონდესო. ერეკლე რომ წავიდა, ჩემი მეუღლის მობილური გავაყავს დაჭრილი და „ტრუპი“ ვერ გავაკეთეო. გარეთ გასული ბლიაძე ჩემს შვილს დაუშვებდა — მეგობრები ერთ ვილაპარაკებთ და შეიშვებოდა, შენ შინ შედიო. ბლიაძე შესულა. რამდენიმე კვლავ დაუგრევე, არავინ მპასუხობდა; 11 საათზე კიდევ დაუგრევე, ტელეფონი უკვე გათიშული იყო. მერე

ჩემმა მეუღლემ კიკაბიძის დედასთან დარეკა და მანაც არაფერი იცოდა. მოგვიანებით ორი ბიჭი მოვიდა ჩვენთან და გვითხრეს, რომ ჩემი შვილი ბერძენიშვილის ქუჩაზე მოკლათ.

„როგორც გავარკვიე, ერეკლე თურმე დაბადების დღეს კაფეში კი არა მისი მეგობრის, ირაკლი ბლიაძის სახლში აღნიშნავდა. ზუკასთვის თურმე დედამისს მიუკითხავს და მას დედისთვის ცუდი სიტყვებით მიუმართავს. სწორედ ამაზე უკამათოა ჩემს შვილსა და ზუკას, მერე ქუჩაში გასულან. ბლიაძეს შეუნიშნავს, რომ მაგიდაზე დანა აღარ იდო და ბიჭებს დაკვიდებია. როგორც ჩანს, კიკაბიძეს წინასწარ ჰქონდა განზრახული ჩემი შვილის მოკლა. სურუბაც უტრახახია, ადრე სამი კაცი მყავს დაჭრილი და „ტრუპი“ ვერ გავაკეთეო. გარეთ გასული ბლიაძე ჩემს შვილს დაუშვებდა — მეგობრები ერთ ვილაპარაკებთ და შეიშვებოდა, შენ შინ შედიო. ბლიაძე შესულა. რამდენიმე კვლავ დაუგრევე, არავინ მპასუხობდა; 11 საათზე კიდევ დაუგრევე, ტელეფონი უკვე გათიშული იყო. მერე

არისო, მაგრამ ზუკას ხმა არ გაუცია, ეზოში მდგომ დედამისის მანქანაში ჩამხტარა და გაქცეულა.“ — იხსენებს მომხდარს მოკლული გოგბერაშვილის მამა.

საქმეზე მონის სახით დაკითხულმა ბლიაძემ განაცხადა, რომ ჩხუბისას ნაქცეულ გოგბერაშვილს სისხლი სდიოდა, კიკაბიძე კი მის დანახვებზე გაიტყდა და მას ნასაყვანად მომხდარს მოკლული გოგბერაშვილის მამა.

კიკაბიძე დღემდე მიმალვამია. როგორც მეზობლები აცხადებენ, იგი მშობლებთან ერთად ამერიკაში მყოფება. მის საცხოვრებელ მისამართზე ამჟამად არავინ ცხოვრობს. თბილისის საქალაქო სასამართლოში კიკაბიძის საქმის განხილვა დასრულებულია. ბლიაძის განცხადებით, საუბარში მანქანით შემთხვევის ადგილიდან მიიმალა.

„მე ვარ სახაზინო ადვოკატი, შევეცადე, შემესრულებინა ჩემი მოვალეობა და ბოლომდე დავიცავი ბრალდებული. დღემდე მისი ახლობლების ნახვა ვერ მოვა-

ხერხე, ვინაიდან მისი ოჯახის წევრები საქართველოში არ იმყოფებიან. ვერ გეტყვი, რა მოხდება აქვს განსასჯელს, ის დღემდე მიმალვამია. ჩვენ არ ვიცით, აღიარებს თუ არა ის დანაშაულს...“ — ამბობს ადვოკატი.

კიკაბიძისადმი წარდგენილი მუხლი 14-დან 17 წლამდე პატიმრობას ითვალისწინებს, თუმცა, როგორც პროკურორმა განაცხადა „ვინაიდან კიკაბიძე არასრულწლოვანია, კანონით 10 წელზე მეტის მოთხოვნის უფლება არ მაქვს.“

პროკურორმა პროცესზე კიკაბიძის 10 წლით დაპატიმრება ითვალისწინა, რაც მოსამართლემ დააკმაყოფილა.

„უკვე იმდენი დრო გავიდა, რომ ვაპატიე კიდევ, მაგრამ პოლიციის ვალდებულებაა, დასაჯოს ჩემი შვილის მკვლეელი. მეტს არაფერს ვითხოვდი სასამართლოდან. რაღა მნიშვნელობა აქვს, რამდენს მიუხვან კიკაბიძეს, თუ ის თავისუფლად ივლის და არ დაისჯება?!“ — დასძინა მოკლულის მამამ.

გვერდი 10, მამადა მამაა მოხალისე

გზის, გაზიარებული თქვენი მოსაზრებები? დაგვიკავშირეთ: 38-41-97, ან მოგვწერეთ: info@geworld.net

საქართველო

აპაპე, პირველი სდროვოვ!.. შენაჟის ხეობა

გაზაფხულზე ისევ მივაკითხეთ შულავრის ხეობას, სადაც ლამის 6 ათასი წლის წინანდელი დასახლებების კვალს მიაგნეს ჩვენმა არქეოლოგებმა (შულავრის გორა, იმირის გორა, დანგრეული გორა). აღმოჩნდა მტკვარ-არაქსის კულტურის წინაურეოქის ადამიანთა საცხოვრისები, ქვის იარაღები, კერამიკის ნაშთები, ძვლები და სხვა ნაშთები. ადგილმდებარეობაც ხომ თავისთავად და, სპეციალური სამეცნიერო ლიტერატურის გაცნობაც მკაფიოდ გვეუბნება ერთ რამეს: ქვემო ქართლი გაცილებით ადრე აითვისეს ჩვენმა მინამოქმედმა ტომებმა, ვიდრე შიდა ქართლი. მისი ნოყიერი ნიადაგი და ზომიერი ჰავა ხომ ორი მოსავლის შესაძლებლობას იძლევა. აქაური ველები ტყიანი ბორცვებითაა შემოსაზღვრული. შესაძლოა, პირველ მოახალშენთა გამოჩენამდე ეს ველებიც ტყის მასივს ეკავა, მაგრამ ოფსიდინისა და ძვლის ცულებმა გაკაფა ისინი, რათა ბორცვებზე დაბანაკებულ ადამიანებს ხენა-თესვისათვის მოეკიდათ ხელი.

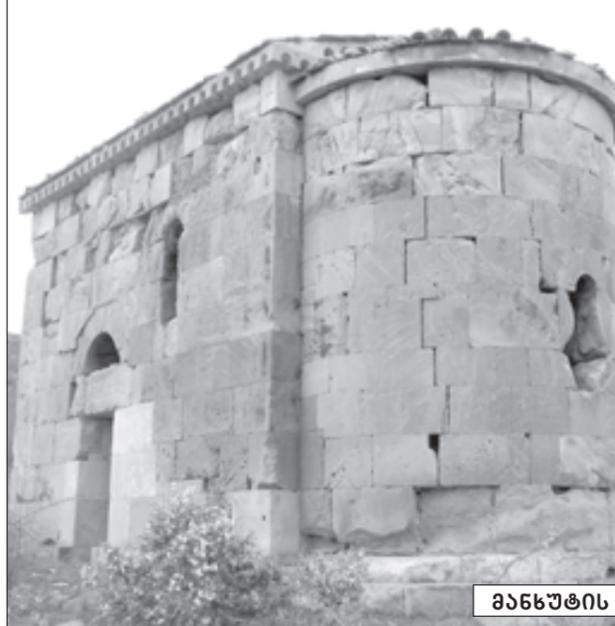
შაუმიანის ეკლესია

შულავრის ხეობაში მოგზაურობა თანმიმდევრული რომ გავგეხად, ისევ წერაქვს ავაკითხეთ და ხეობას იქიდან დავუყვებით. სიონიდან ჩრდილოეთით მოვიდვართ, შაუმიანი-საკენ. ...ტყეებს ხასხასა მწვანე ფერი დაკრავს, ხეხილს კი ჯერ ისევ შერჩენია აქა-იქ ყვავილი. გზაზე სახედარშებნული ურიკები გვხვდება, ქართული სახეები სომხურმა შეცვალა. ავაპე, ჩემო ქართლის პირველი სადროვოვ!..

ბინაძორის აღმოსავლეთ ფასადი

სიონიდან ერთი კილომეტრიც არ გვექნება გამოვლილი, რომ ჩვენი მეგზური, სიონის თავკაცი ლაზარე კუპატაძე, დასავლეთით, ვინრო ხეობაში გადახვევას გვიჩვენებს — სამ-ოთხ კილომეტრში საინტერესო ნაეკლესიარს გაჩვენებთო. ეს კარმიქარის ანუ ნითელქის მცირე ხეობაა. ხევაღამ მართლაც მონათლო კლდეები ჩანს. მანქანით გრუნტის გზას ბოლომდე ავიდვართ და სერის თავზე ვჩრდილებთ. ხელმარცხნივ, ტყეში ყოფი-ნასახლართა კვალა. როგორც ლაზარე გვეუბნება, ამ ნასოფლარს ბორჩალოვითაგან შემორჩენილი სახელი ხუდი ჰქვია. ვახუშტი ბატონიშვილმა ეს სახელი არ იცის. იგი აქ, თავის რუკაზე, კარმიქარსა და დალარს გვიჩვენებს. მაგრამ ვახუშტის მოწინააღმდეგე XVII-XVIII საუკუნეთა გარდამავალ წლებს ეფუძნება, ნაეკლესიარი კი, რომელიც წმინდა გიორგის სახელითაა შემონახული, გაცილებით ძველია. იგი ბილიკიდან ხელმარცხნივ, ზედ სერის კორტოხზე დგას. საყდარი, შიდა გეგმარებით, რამდენადმე გორულთან ახლოს მდებარე ნალკოტის ეკლესიას ჰგავს. შიგნით მასაც მინიატურული სამკვეთლო და საღიაკვნო აქვს, რომლებიც ღრმა ნიშების დარადა შედგმული აღმოსავლეთ კედელში. მაგრამ „ნალკოტისაგან“ განსხვავებით ეს ეკლესია ქვების ქაოტური ნეობითაა ნაგები, უფრო მეტადაა შელახული და XV საუკუნეზე ადრინდელი არ უნდა იყოს.

მანხუტის მე-6 საუკუნის ეკლესია

უკან ვბრუნდებით და შულავრის ხეობას კვლავ დაღმა მოვყვებით. აქაც სომხები ცხოვრობენ. ხეობის ცენტრი დაბა შაუმიანია, რომელსაც ადრე შულავერი ერქვა. „შულავერი“ ადრინდელი ქართული სახელწოდების „შუა ველის“ დამახინჯებული ფორმა უნდა იყოს, მგონი. მას შემდეგ, რაც აქ სომხები დასახლდნენ და დაბას შაუმიანი გადაარქვეს, სახელწოდება „შულავერი“ აქედან ჩრდილო-აღმოსავლეთით მდებარე თარაქამებით (ელის ტომი) დასახლებულ სოფელზე გადავიდა.

დაბა შაუმიანს სამხრეთ-აღმოსავლეთიდან თავს დასცქერის მაღალ ბორცვზე მდგარი XII-XIII საუკუნეების მონასტერი. მას ადგილობრივები „გირიაგარს“ უწოდებენ. ეს ჩვენი წინაპრების მიერ აგებული „წმინდა გიორგია“. მონასტრის გალავნიდან რამდენიმე კედელია შემონახული. ეკლესიისა და მისი მინაშენის აღმოსავლეთის ფასადები ამ გალავანშია ჩართული. საყდარი სიგრძეში 7.5 მეტრია და უმეტესად ნაგებია ზურმუხტისფერი და იმ მენამული ქვით, რომელიც მეზობლად, კარმიქარის ხეობაში, მოიპოვება. დრო-უამისაგან დამდნარი მენამული კვადრები განსაკუთრებით მეტყველია ტაძრის ჩრდილოეთ ფასადზე.

ადგილობრივია. გარკვეული ეტაპიდან 1980 წლამდე მთავარ დარბაზს კამარა ჩამოქცეული ჰქონდა და მთელი დატვირთვა სომხურ მოსახლეობას ეკვდრზე ჰქონდა გადატანილი. შერე ძირითადი დარბაზი, სოფელურად აღუდგენიათ და სომხური ტრადიციით საკურთხევლის იატაკის დონე გვარიანად აუმაღლებიათ. იგი მინაშენთან შესაბამისობაში მოუყვანიათ. საკურთხევლის წინ კანკელის მაგივრობას მენამული ფარდა ასრულებს. რას იზამ, გემოვნებაზე არ დაიბენ... მონასტრის ეზოში ახალი, ქვის დიდი სამრეკლო დგას.

გვზი შაუმიანიდან დასავლეთით გვიჭირავს. გახვრეტილ კლდეს, ანუ დევის ხვრელს, გვერდს ვუქცევთ და

კიდევ ერთ ვინრო, ტყიან ხეობაში შევიდვართ.

მოსასვენებელი ფანჩატურიდან, რომელიც შაუმიანი-ველების მოსახლენ ადგილსაც წარმოადგენს, ფხვით მივუყვებით ხევს, რომელსაც „ბინაძორი“ ჰქვია. ბინაძორი სომხური სიტყვაა და მას ქართული საისტორიო მწერლობა არ იცნობს. ქართულად იგი ითარგმნება, როგორც მყუდრო სადგომი, საბინადრო ხევი. მაშასადამე აქ ბერებს უნდა ეცხოვრათ, რასაც მშვენიერი ნამონასტრული ადასტურებს.

სომხური სახელწოდების ქართული თარგმანი, თითქოს, იმაზე მიგვანიშნებს, რომ საქმე გვაქვს ვახუშტის რუკაზე აღნიშნულ სოფელ მყუდროსთან. ბატონიშვილს „მყუდროს“ თავში კოშკის მსგავსი ნაგებობა აქვს მიხატული, მაგრამ ზედ ჯვარი არ აზის. ასეა თუ ისე, ამ ადგილის როგორც ქართული ისე სომხური სახელწოდება, შეფარვით სამონასტრო სამყოფელზე მიგვანიშნებს. და მართლაც, ორასიოდ მეტრის გავლის შემდეგ, ერთ მშვენიერ ნამონასტრალს ნაგავიგებით, — ჩვენს წინაშეა XII-XIII საუკუნეების წმინდა ქართული ხელწერის ხუროთმოძღვრული ძეგლი.

ეკლესიას ორი მინაშენი აქვს: ჩრდილოეთის მინაშენი

მანხუტის მე-7 საუკუნის ეკლესია

ერთნაირი ნატაძრალეობა. „თევდორენმინდას“ ჩვენ აუცილებლად გავეცნობით მომდევნო მოგზაურობის დროს.

ბინაძორიდან“ მანხუტის ხევი ერთი ხელის განვდენაზე დასავლეთით, მაგრამ შუაში გაუვალი, ტყიანი წყალგამყოფი სერია. აქეთ მარნეულის რაიონია, იქით — ბოლნისის. იერლის ტომით დასახლებული ბოლნისის რაიონის სოფელი სარჩლო ძველი ქართული სოფლების მამხუტის და ნუგზარას სოფლის ადგილზე უნდა იყოს აღმოცენებული. ამას ვახუშტის შედგენილი რუკა ადასტურებს. სა-

ჩარლოში ერთი პატარა ხევიც ჩამოდის მანხუტამდე, რომლის ბორცვზე ნითელი ქვით ნაგები კედელია აღმართული. ეს განვითარებული შუასაუკუნეების ნაეკლესიარის ჩრდილოეთ კედელია. საყდრის ზეძირკველი და გეგმაგაჭირვებით იკითხება, მაგრამ ძალიან კოხტა კი ყოფილა. ამას ადასტურებს შემორჩენილი კედლის გარეთა მხარე, რომლის ქვათა ნეობამ შეუძლებელია გულგრილი დაგტოვოთ.

ნატაძრალის შორიახლო ძველი სოფლის ნაყოფიერი მეტად რთული გასარჩევია. იქნებ, სწორედ აქ იყო ნუგზარას სოფელი?..

ნასოფლარის უფრო შიდა-ბეჭდავ სურათს, კერძოდ კი ძველი სასაფლაოს კვალს ვხვდებით თავად მანხუტის ხევში, საიდანაც რთული გზით წერაქვსა და გორულში მიიძღება გადასვლა. მანხუტის ხევის შუაწელზე, დასავლეთ მხარეს, სარჩლოდან სამხრეთ-დასავლეთით 3 კილომეტრში, ფერდობზე, ერთმანეთისაგან 100 მეტრში დგას ორი დიდებული საყდარი.

ამ ორი ეკლესიიდან ქვედა, შესაძლოა, უფრო ძველიც, სულაც VI საუკუნის დასაწყისისა იყოს. არ გადავაჭარბებთ თუ ვიტყვით, რომ მისი ამგები კარგი ხუროთმოძღვარი ყოფილა.

მართალია, ეს საყდარი მასშტაბებით ოდნავ ჩამორჩება ქვემო ბოლნისის ტაძარს, მაგრამ სილამაზით, მგონი, აჭარბებს. ოქროსფერი, ზურმუხტისფერი და აისამინისფერი ქვების მხატვრულ მონაცვლეობას დიდი გემოვნება უდევს საფუძვლად. ამ სანახაობას, თითქოს, მხარს უჭამს ჩრდილოეთ კედელთან ამოსული აყვავებული ტყემლის ხე.

საყდრის სიგრძე 10 მეტრია, სიგანე — 4,5, სიმაღლე — 6,5. კედლების სისქე 1 მეტრს აღწევს.

კბილანა ლავგარდანი, ნაღისებრი თალები და აფსიდი კიდევ ერთხელ გვიდასტურებს, რომ, ჩვენს წინაშეა კლასიკური უპოქის ძეგლი. ამ უპოქის სუნთქვას შეიგრძნობთ ინტერიერშიც...

მანხუტის ზედა ეკლესია ქვედაზე მოზრდილია, ოდნავ არა სიგანეში (8,5 მ), არამედ სიგანესა და სიმაღლეში. იქნება შთაბეჭდილება, რომ იგი ოდნავ მოგვიანებით (VII ს.) აიგო. ქვედა ტაძრისგან განმასხვავებლად, მის ხუროთმოძღვარს შედარებით მონოტონური პერანგი შეუქმნია და ლალისფერი ქვა გამოუყენებია უმეტესად. გარდა ამისა ძირითადი დარბაზისათვის ჩრდილოეთიდან ეკვდერიც მიუდგამს. ქვედა ტაძარი უფრო ჰაეროვანია, ზედა — რამდენადმე მძიმე.

გულისტკივილს იწვევს ერთი გარემოება: გასულ საუკუნეში ტაძრის რესტავრატორებს დიდი ყურადღებით არ შეურჩევიათ და გაუთლიათ ახალი ქვები. ადგილობრივმა თარაქამა მწყემსმა ტაძრიდან 50 მეტრში ორი ქვა გვიჩვენა ჯაგებში. ამათგან ერთი რომელიც სამკაულის ქვედანაწილი აღმოჩნდა, მეორე, გულდაღმა დანოლილი, — ქვემო ქართლის გაცილებით გვიანდელი ეპოქისათვის დამახასიათებელი განედლებული ქვაჯვარი, ერთი დიდი და ოთხი პატარა ჯვრით.

გასაკვირია, ვინ, როდის და რატომ მოიტანა ისინი აქ?..

კვალა ქოქიაჟილი
ავტორის ფოტოები

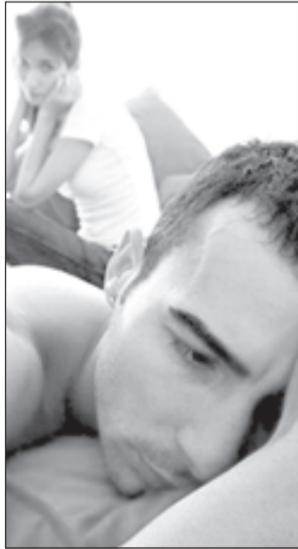
მორფი ხელს უნყოფს სიმსივნის ზრდას

ამერიკელმა მეცნიერებმა დაადგინეს, რომ ნარკოტიკული გამაყუჩებელი საშუალებები, რომლებიც ფართოდ გამოიყენება ონკოლოგიაში, ხელს უწყობს სიმსივნის ზრდას! ამიტომ მკვლევარები ფიქრობენ, რომ ონკოლოგიაში მათი გამოყენება გადახედვასა და შესწავლას საჭიროებს.

იპოტენსიის მკურნალობის ახალი მეთოდი

ევროპის სექსოლოგიის შემსწავლელ მეცნიერთა საზოგადოებამ კვლევებით დაამტკიცა, რომ ულტრაბერითი იმპულსებით თერაპია, ეფექტურია ერექციის დისფუნქციის სამკურნალოდ. ექიმთა აზრით, ამ მეთოდით იმპოტენტი მამაკაცთა მკურნალობამ გაამართლა 20-დან 15 შემთხვევაში, ხოლო კურსის გამეორების შემთხვევაში მკურნალობა სრული წარმატებით დამთავრდა.

გასლოვა ბეპრილი საქვებით

ამჟამად აშშ-ში, კერძოდ, ნიუ იორკში, იყიდება სპეციალური საკვები აეროზოლები ხორცის, თევზისა და სხვა ნებისმიერი კერძის არომატით. ეს საკვები სალათის ფურცლებსაც რომ მისახურით და მიირთვათ, ისეთი შეგრძნება დაგეუფლებათ, თითქოს შემწვარ ხორცს ჭამთ და, რაც მთავარია, წონაში არ მოიმატებთ. ეს ახალი მეთოდი უკვე წარმატებით დაინერგა ნიუ იორკის მრავალ რესტორანში, რომელთაც ის ხალხი სტუმრობს, ვისაც წონაში მომატება არ სურს.

ტკივილგამაყუჩებელმა პრეპარატებმა შეიძლება ინფარქტი გამოიწვიოს

აშშ-ში ჩატარებული კვლევების შედეგად დადგინდა, რომ სხვადასხვა დასახელების ტკივილგამაყუჩებელი საშუალების ხშირმა და ექიმთან შეუთანხმებელმა მიღებამ, შეიძლება ინფარქტი გამოიწვიოს.

დღეისათვის აიკრძალა ბევრი ტკივილგამაყუჩებელი თუ ანთების საწინააღმდეგო პრეპარატი, მაგალითად: როფეკოკსიბი, ხოლო ბევრის მოქმედება კი ეჭვქვეშ დადგა. მათ შორის ისეთი გავრცელებული წამლებია, როგორიცაა: ანალგინი, ასპირინი, დიკლოფენაკი, ნაპროკენი, იბუპროფენი და სხვ. კვლევებით დადასტურდა, რომ ამ ჩამონათვალშიდან 2-3 ტაბლეტის მიღება დღეში დასაშვებია, მაგრამ 4-5 ტაბლეტის მიღება უკვე იწვევს სერიოზულ საფრთხეს. კერძოდ, იწვევს კუჭისა და თორმეტგოჯა ნაწლავის ეროზიასა და წყლულს. ხოლო ანალგინი, ბუტადიონი და რეოპირინი — სისხლის მიმოქცევის მოშლას. ისიც უნდა აღინიშნოს, რომ ბევრ ევროპულ ქვეყანაში ანალგინი მხოლოდ ექიმის რეცეპტით გაიცემა. ეს პრეპარატი საშიშია იმიტომაც,

რომ მისი მთელი თვის განმავლობაში ყოველდღიური მიღება სერიოზულად ნაშლავს ორგანიზმს. მსოფლიოში ყოველწლიურად 100000 ასეთი შემთხვევა აღინიშნება. აქედან გამომდინარე, ტკივილგამაყუჩებლის მიღება ექიმის დანიშნულების გარეშე 2-3 დღეზე მეტად დაუშვებელია!

ათეროსკლეროზი უკველესი დაავადებაა

აშშ მკვლევარებმა, რომლებიც ეგვიპტეში მუშაობდნენ მუმების მეცნიერულ შესწავლაზე, დაადგინეს, რომ ათეროსკლეროზი, როგორც დაავადება, გავრცელებული იყო ჯერ კიდევ ძველ ეგვიპტეში. მათ შეისწავლეს 20 მუმის კომპიუტერული ტომოგრაფია; დადგინდა, რომ 16-დან ცხრას ჰქონდა როგორც ათეროსკლეროზი, ასევე, გულ-სისხლძარღვთა დაავადება.

ნიორი კიბოს წინააღმდეგ

ამერიკის ნაციონალური ცენტრის მეცნიერები იმ დასკვნამდე მივიდნენ, რომ ნიორი არა მხოლოდ გაციების დროს, არამედ პროსტატის, კიბოს შემთხვევებშიც საუკეთესო პროფილაქტიკური საშუალებაა. ამ კვლევების ხელმძღვანელის, პროფესორ ენი ჰინგრის აზრით, ამ დროს მთავარ როლს ასრულებს ნივთიერება ალიუმი, რომელიც ნიორს მძაფრ სუნს ანიჭებს.

მასთან სიმსივნის ხელჩაქეულობა მიღიან და გამოჯანებულაბა ბრუნდებიან

გაგნილის პრეპარატი არჩენს ავთვისებიან სიმსივნურ დაავადებებს, კუჭ-ნაწლავის გაუფეროებას, კოლიტს, ფისტულას, პროსტატიტს, ბუასილს, ნერვის ანთებას, ნევროზს, ფსიქიკურად დაავადებულებს, პარკინსონს, ასთმას, ჩიყვს, გულისა და თირკმელის დაავადებებს; სპოზს აზოტს თირკმელში, კურნავს გაფანტულ სკლეროზს და შიდსს, შველის ცერებრალურ დამბლას, ყურებიდან ჩირქდენას, ოსტეოქონდროზს, ჰაიმორიტს, ლეიკოზს, სეფსისს, ბოტულიზმს, ტუბერკულოზს, ცეროზს I და II სტადიებში, C ჰეპატიტს, ელენთის, ნალვლის ბუშტის დაავადებებს, ანთებით პროცესებს, ქლამიდიას, კლიმაქსს, წყლულს, ფსორიას, სახსრების დაავადებებს, ეპილეფსიას; ამყარებს იმუნიტეტს, ახდენს თავის ტვინის უჯრედების აღდგენა-შენარჩუნებას, დადებითად მოქმედებს სექსუალურ დარღვევებზე და ნარკოტიკებთან დამოკიდებულებაზე.

კოორდინატორი:
თელავი,
კავკასიონის ქუჩა №61-ბ,
გაგნიე ბიჭიკო (დომენტი).
ტელ.: 893-22-66-51 8(250) 7-61-24

თბილისი,
ანყურის 31ა.

გათუში, ასათიანის 11,
(ორშაბათს, ოთხშაბათს
და პარასკევს,
10-დან 14 საათამდე).

სიარულის მანერა გონებრივი შესაქალობების მარჯვენაა

მკვლევარებმა დაადგინეს, რომ სავარძელში გამართული ხერხემლით, სწორად ჯდომა — გონებრივ შესაძლებლობებს ავიტარებს. მათი აზრით, ის ადამიანები, რომლებიც ასე ჯდებიან, არიან მიზანმიმართულნი და თავდაჯერებულნი.

ოპიოს უნივერსიტეტის მეცნიერების მიერ ცდები ჩატარდა სტუდენტებზე. ისინი რომლებიც ამ მდგომარეობაში იხსდნენ, უფრო დამაჯერებლად და ზუსტად ახდენდნენ თავიანთი პროფესიული შესაძლებლობების ზუსტ ფორმულირებას, ვიდრე სხვები. ფსიქოლოგები თვლიან, რომ სწორი, გამართული სიარულის მანერაც, ასევე, დადებითად მოქმედებს ადამიანის გონებრივ შესაძლებლობებზე.

კარდიოგრაფი საღვანით

დიდ ბრიტანეთში დაიწყო კვლევები ელექტრო საღვანით. ელექტროსაღვანო საშუალებას მისცემს მეცნიერებს ელექტროკარდიოგრაფიის სადღვანო მონიტორინგის ჩასატარებლად, ტემპერატურის გაზომვას, სუნთქვისა და გლუკოზის დონის შემოწმებას სისხლში. ამ ახალ ტექნოლოგიას შეუძლია ადამიანის სიცოცხლის ეს აუცილებელი მაჩვენებლები დააფიქსიროს არა მხოლოდ ადამიანის ადგილზე ყოფნისას, არამედ იმ დროსაც, როცა იგი ექიმთან არ იმყოფება. საღვანის ხელზე დამაგრებენ და, ის გინდაც სხვაგან იმყოფებოდეს, ტექნოლოგია დააფიქსირებს მისი ჯანმრთელობის პარამეტრებს, ხოლო მკურნალი ექიმი გააკონტროლებს მის ჯანმრთელობას პაციენტის ადგილზე არყოფნის დროსაც.

12 წლამდე ასაკის ბავშვებს ლუდი ეკრძალებათ

მოსკოვის ტოქსიკოლოგიის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის მეცნიერთანამშრომელმა ვლადიმერ ნუშინმა განაცხადა, რომ, ლუდის სამკურნალო პროფილაქტიკური თვისებების მიუხედავად, მისი დაღვევა კატეგორიულად ეკრძალებათ ბავშვებს 12 წლის ასაკამდე, ვინაიდან მოზარდებში იგი იწვევს: იმუნიტეტის დაქვეითებას, აზიანებს ღვიძლსა და თირკმელს და უარყოფითად მოქმედებს სისხლის ფორმულაზე. ამ ყველაფერთან ერთად, ბავშვის ჩამოყვანილობის სხეულისათვის ნებისმიერი სახის ეიფორიული მდგომარეობა უარყოფითად მოქმედებს მის შემდგომ განვითარებაზე. ასევე, მცირედი ალკოჰოლი იმდენად ცვლის მათ ფსიქიკას, რომ შესაძლებელია მათ სპირტიანი სასმელებისადმი მიდრეკილება გაუჩნდეთ.

სოსი და შაში შეიძლება კიბოს მიზაში გახდეს

„გადამუშავებული ხორცის პროდუქტების ხშირი მოხმარება საჭმლის მომწელებელი სისტემის კიბოს რისკს ზრდის,“ — აცხადებენ კაროლინის ინსტიტუტის მეცნიერები. ამ მიმართულებით მათ უკვე გამოაქვეყნეს 15 გამოკვლევა, სადაც აღწერილია 4704 პაციენტის დაავადების გამოწვევი მიზეზებისა და შედეგების შესწავლის შედეგები. დადგინდა, რომ ყოველდღიურად თუნდაც 30 გრამი გადამამუშავებული ხორცის (განსაკუთრებით შებოლილის!) მიღება 38 პროცენტით ზრდის მომწელებელი სისტემის ონკოლოგიური დაავადებების რისკს. მეცნიერთა აზრით, ეს გამონეულია გადამამუშავებულ პროდუქტებში ნიტრატების არსებობით, ასევე, იმ ტოქსინებით, რომლებიც მებოლილი პროდუქტებშია. მომწელებელი სისტემის ონკოლოგიური დაავადება დღეს მეოთხე ადგილზეა მსოფლიო ონკოლოგიაში.

სანდო ბანკი

ბანკის განვითარება წარმოუდგენელია სტაბილური კლიენტურის გარეშე. სტაბილური კი ის კლიენტია, რომელმაც მიიღო ამა თუ იმ ბანკთან თანამშრომლობის გარკვეული გამოცდილება. სწორედ ნდობაა ერთ-ერთი უმთავრესი მონაპოვარი ბანკსა და კლიენტს შორის.

ამჯერად გვსურს, ვისაუბროთ ბანკ „რესპუბლიკის“ საინტერესო მომსახურების შესახებ, თუ რას გვთავაზობს ის ახალსა და ისეთს, რაც ამ ეკონომიკური კრიზისის დროს გამოგვადგება და რაც მას სხვა ბანკებისაგან გამოარჩევს.

ბანკმა „რესპუბლიკამ“ დღეს არაერთი ახალი საბანკო პროდუქტი შესთავაზა მომხმარებელს.

რა არის ზრდადი ანაბარი?

თუ გსურთ, რომ შეიქმნათ დანაზოგი, მაშინ **ზრდადი ანაბარი** თქვენთვის სუკეთესო არჩევანია, რადგან:

- არ არის აუცილებელი თანხის ერთდროულად შეტანა, შეგიძლიათ დააგროვოთ თანხა ნელ-ნელა, ყოველთვიური შენატანებით;
- მინიმალური შენატანი მხოლოდ 20 ლარია;
- შენატანები შეიძლება იყოს ერთმანეთისაგან განსხვავებული, ანუ ყოველთვე შეიტანოთ სასურველი თანხა;
- ანაბარზე განთავსებულ თანხას ერიცხება მაღალი სარგებელი;
- სარგებლის მიღება შეიძლება მიმდინარე ანგარიშიდან ან საბანკო ბარათიდან;
- ანაბარზე განთავსებული თანხისა და პროცენტის განკარგვა შესაძლებელია ორი მფლობელის მიერ ნოტარიული დამონებისა და სხვა

იურიდიული პროცედურების გარეშე;

- თუ გარკვეული თანხის სწრაფად მიღება დაგჭირდებათ, როგორც ამ ბანკის მეანაბრეს, შეგიძლიათ მიიღოთ სესხი შედავათიანი პირობებით;
- გეძლევათ საშუალება, ისარგებლოთ განვადების იაფი ტარიფებით იმ სავაჭრო ობიექტებში, სადაც წარმოდგენილია **ბანკ „რესპუბლიკის“** განვადების პროგრამა „ოქროს თევზი“.

ზრდადი ანაბრის პირობები:

თანხის შეტანა ხდება ლარში, აშშ დოლარში, ევროში და გირვანქა სტერლინგში. მინიმალური შენატანი — 20 ლარი ან დოლარი, ან ევრო, ან გირვანქა სტერლინგი;

ვადა — 3-დან 24 თვემდე; ანაბარზე თანხის დამატების სიხშირე: მინიმუმ თვეში ერთხელ, ნებისმიერი თანხა.

საბავშვო ანაბარი

თუ გსურთ, თქვენს შვილს შეუქმნათ უზრუნველი მომავალი, შეგიძლიათ, შეუფროვოთ თანხა საბავშვო ანაბარზე და ყოველი წელი მისთვის დამატებითი სარგებლის მომტანი იქნება.

უპირატესობები: ყოველთვიური შენატანები სავალდებულო არ არის, შეგიძლიათ შეიტანოთ თანხა ნებისმიერ დროს;

- მინიმალური შენატანი 20 ლარია (ან აშშ დოლარი, ან ევრო, ან გირვანქა სტერლინგი);
- თუ წლის განმავლობაში ანაბარზე ყოველთვე შეგაქვთ თანხა, მაშინ წლის ბოლოს

ყოველწლიურ სარგებელთან ერთად თქვენს ანაბარს დამატებითი ერიცხება 0,50 პროცენტი ბონუსი;

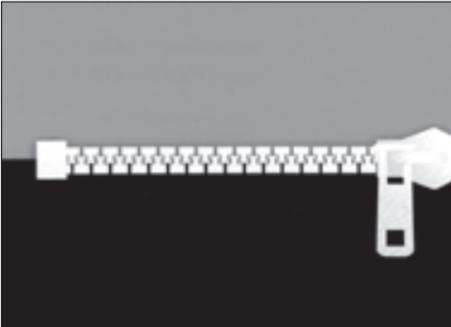
- ყოველი წლის ბოლოს დაგროვებული სარგებელი ემატება თქვენს ანაბარს, შემდეგ წელს კი სარგებელი ერიცხება როგორც თქვენ მიერ შემოტანილ თანხას, ისე უკვე დარიცხულ სარგებელს (ანუ სარგებელი ერიცხება სარგებელსაც);
- თუ ანაბრის დარღვევა

ვადაზე ადრე მოგიხდათ, თქვენ არ კარგავთ სარგებელს სრულად გასულ წლებზე;

- თუ გახსნილ ლარის ანაბარს 3 წლით, დაარღვევთ და 2 წლისა და 3 თვის შემდეგ სრულად გასული 2 წლისათვის დაგერიცხებათ წლიური 12,50 პროცენტი, ხოლო დარჩენილ 3 თვეზე კი მიიღებთ წლიურ 1,50 პროცენტს;
- შენატანები შეიძლება იყოს ერთმანეთისაგან განსხვავებული, ანუ ყოველთვიურად შემოგაქვთ თქვენთვის სასურველი თანხა.
- პირობები:** ანაბარი იხსნება ბავშვის სახელზე მშობლის, მეურვის ან ნებისმიერი სხვა პიროვნების მიერ;
- ანაბრის თანხის გამოტანის უფლება შეიძლება ჰქონდეს ერთ-ერთ ან ორივე მშობელს / ან მეურვეს;
- 18 წლის ასაკში ბავშვი ხდება ანაბრის ერთპიროვნული მფლობელი. ამ მომენტიდან მხოლოდ მას აქვს ანაბრიდან თანხის გამოტანის უფლება.

მეგობარი ანაბარი

გსურთ, უსაფრთხოდ და სარგებლიანად შეინახოთ თქვენი დანაზოგი ბანკში და ამავე დროს მისი გამოტანა შეგიძლოთ დღე-ღამის განმავლობაში ნებისმიერ დროს, მსოფლიოს ნებისმიერ წერტილში, მაშინაც კი, როცა ბანკები დაკეტილია? ამისათვის გახსენით მეგობარი ანაბარი, რომელიც თან ბანკშია, თან სულ თქვენთანაა.

ანაბრიდან თანხის გამოტანა ან დამატება, ნებისმიერ დროს შეგიძლიათ ჩვენი ბანკის ყველა ფილიალიდან.

ანაბარი, სურვილის შეთხვევაში, განთავსდება საბანკო ბარათზე, რომლითაც შეგიძლება გამოიტანოთ დანაზოგი და სარგებელი ნებისმიერ ბანკომატიდან ან ბანკიდან ნებისმიერ დროს. ამრიგად, **მეგობარი ანაბარი** თქვენთანაა მაშინაც, როდესაც ბანკები დაკეტილია.

თანხას, რომელიც მთელი თვის განმავლობაში იქნება ანაბარზე, ერიცხება 10%-მდე სარგებელი.

ამასთან, 2 პროცენტ სარგებელს დამატებით იღებთ თვის განმავლობაში ანაბარზე შეტანილ და ანაბრიდან გამოტანილ თანხაზეც. ბარათით შეგიძლიათ გამოიტანოთ თქვენი

დანაზოგი მსოფლიოს ნებისმიერი ბანკომატიდან და ბანკიდან, ასევე, მიიღოთ ამონაწერი ანგარიშიდან **ბანკ „რესპუბლიკის“** ფილიალებში ან ინტერნეტბანკისა და ბანკომატის საშუალებით, შეცვალოთ ბარათის პინკოდი ბანკომატის საშუალებით.

უპირატესობები: ანაბრის გახსნა შესაძლებელია როგორც ბარათით, ისე ბარათის გარეშე თქვენი სურვილისამებრ;

- ანაბრის გახსნა უფასოა;
- ანაბარზე არსებული თანხისა და დარიცხული პროცენტის განკარგვა შესაძლებელია რამდენიმე მფლობელის მიერ რთული იურიდიული პროცედურების გარეშე.
- თქვენი სურვილისამებრ შესაძლებელია დამატებითი ბარათების გაცემა ანაბრის 3 თანამფლობელზე;
- სარგებელი ორგანო:**
- თვის განმავლობაში ხელუხლებელ დანაზოგზე, ლარში 10 პროცენტი, აშშ დოლარში — 8 პროცენტი, ევროში — 8 პროცენტი, გირვანქა სტერლინგში — 7 პროცენტი;
- ანაბრიდან ერთი თვის მანძილზე გატანილ ან შემოტანილ თანხაზე — 2 პროცენტი;
- ანაბრის გახსნის პირველად შენატანი — მინიმუმ 100 ერთეული ანაბრის ვალუტით;
- ანაბრის გატანისა და შემოტანის სიხშირე — შეუზღუდავია;
- სარგებლის დარიცხვა ხდება ყოველი თვის ბოლოს;
- ბარათის ტიპი — Visa Electron;
- ბარათის ვადა — 4 წელი;
- თანხის გატანის დღიური ლიმიტი: ბანკომატიდან 5000 ლარი ან მისი ეკვივალენტი სხვა ვალუტით;
- ბანკ „რესპუბლიკის“** ფილიალებიდან — შეუზღუდავი, სხვა ბანკების ფილიალებიდან — 10000 ლარი ან ეკვივალენტი სხვა ვალუტით.

რა არის კონვერტირებადი ანაბარი

თუ თქვენი ანაბრის ვალუტის კურსი ეცემა, გადაიტანეთ თანხა სხვა ვალუტაში დაგროვოთ სარგებლის დაკარგვის გარეშე.

კონვერტირებადი ანაბრის გახსნისას თქვენ ხდებით — მსოფლიო საბანკო

კარგა შესაძლებელია ორი მფლობელის მიერ ნოტარიული დამონებისა და სხვა რთული იურიდიული პროცედურების გარეშე;

- თუ დაგჭირდათ გარკვეული თანხის სწრაფად მიღება, თქვენ, როგორც ჩვენს მეანაბრეს, შეგიძლიათ მიიღოთ სესხი შედავათიანი პირობებით;
- გეძლევათ საშუალება, ისარგებლოთ განვადების იაფი ტარიფებით იმ სავაჭრო ობიექტებში, სადაც წარმოდგენილია **ბანკ „რესპუბლიკის“** განვადების პროგრამა „ოქროს თევზი“.
- პირობები:** ვალუტა: ლარი, აშშ დოლარი, ევრო, გირვანქა სტერლინგი.
- მინიმალური შენატანი: 500 ერთეული ნებისმიერი ვალუტით;
- ვადა — 3-დან 36 თვემდე;
- თანხის კონვერტაცია — ნებისმიერ დროს;
- ანაბრის გახსნის შემთხვევაში მიიღებთ წამახალისებელ საჩუქარს, კერძოდ:

გადასვლა ინტერნეტით

- შეგიძლიათ გადასახადები გადაიხადოთ მარტივად, ინტერნეტით — კომუნალური, ტელეფონის, ინტერნეტისა და საპატრულოს გადასახადები;
- ონლაინგადასახადები საბანკო ბარათის მეშვეობით;
- გადასახადების გადახდა შესაძლებელია ასევე:
- ინტერნეტბანკით;
- ბანკი-კლიენტით;
- „რესპუბლიკის“ ბანკომატებით.

გვერდები მოამზადა **კომერსიული ბანკი**

თუ შეტანილი თანხა იქნება:

- 2000 — Visa Electron-ს;
- 2000-3000 — Visa Classic-ს;
- 30000 — Visa Gold-სა და ინდივიდუალური სეიფით სარგებლობის უფლებას.

შენიშვნა:

- თანხა უნდა იყოს დოლარის ეკვივალენტი ნებისმიერი ვალუტით.

გზურთ, გაზიფიკაციის თქმად მოსახლეობა? დაგვიკავშირდით: 38-41-97, ან მოგვწერეთ: info@geworld.net

საქართველო

ვინ ჭამს ჭიკარტებს?

ვენის მკვიდრმა ქალბატონმა ერთ მშვენიერ დღეს ჩვეულებრივ სენდვიჩში შვიდი ცალი ჭიკარტი აღმოაჩინა.

როგორც შემდგომში შურნალისტებს უთხრა, აღნიშნული სენდვიჩი სტუმრებს ერთ-ერთ დაბადების დღეზე მიაქვით. ქალმა ჭიკარტები თავიდან ვერ შენიშნა, თუმცა პირველივე ლუკმა ეუცნაურა და კუჭნაწლავის ტრავმებს მხოლოდ იმის წყალობით გადაურჩა, რომ

ლუკმა არ გადაუყვალა. წვეულებისთვის საკვების მომწოდებელმა კომპანიამ განაცხადა, რომ წარმოდგენა არ აქვს, საიდან მოხვდა ჭიკარტები სენდვიჩში.

ჩინეთი მსოფლიო ეკონომიკის ლიდერობისკენ მიდის

ჩინეთის საერთაშორისო იმიჯი ბევრზე კიდია და ხელისუფლებამ გადაწყვიტა, საქმეს პიარითა და პროპაგანდით უშველოს. პოპულარული ყოველდღიური გადაცემა „დილოგის“ წამყვანი იანგ რუი თვლის, რომ დასავლური მასმედია, იმის ნაცვლად რომ „ობიექტურად“ გააშუქოს კომუნისტური ნომენკლატურის მიღწევები, უსამართლოდ აკრავს მის ქვეყანას საზოგადოებრივ ბოძზე.

მსოფლიოზე ჩინეთის მედიამეტევა პარტიისა და სახელმწიფოს მეთაურის, ხუ ცზინტაოს ხელმძღვანელობით ხორციელდება. ჩინეთს დაგეგმილ პროპაგანდულ ომში კრიზისგამოვლილ დასავლეთთან შედარებით ერთი უპირატესობა აქვს: ჩინეთი კომუნისტების საღაროები ფულთაა სავსე. ზოგიერთი მონაცემით, ჩინეთის გლობალური მედიალაშქრობისთვის 4,4 მილიარდი ევრო აქვს გადახდილი. მაგრამ მსოფლიოსთვის თავის მოსაწონებლად მხოლოდ დიდი ფულის ხარჯვა არ კმარა, ჩინეთი ცუდად ერკვევა ევროპულ გემოვნებაში და მისი მასმედია კი მთლიანად ხელისუფლებას ექვემდებარება. ხელისუფლებას კი შურნალისტების კომპეტენტურობაზე მეტად მათი მორჩილება აინტერესებს. სულ სხვაგვარადაა საქმე ეკონომიკაში. ამერიკული ინვესტიციების „Goldman Sachs“-ის ექსპერტთა პროგნოზების მიხედვით, იმისათვის, რომ მსოფლიოში ყველაზე მსხვილი და განვითარებული ეკონომიკის ქვეყნად იქცეს, ჩინეთს კიდევ 20 წელი სჭირდება. 20 წელიწადში ჩინეთის ეკონომიკა ამერიკისა და ევროპისა და გაუსწრებს. ადრე ანალიტიკოსებს უფრო გრძელვადიანი პროგნოზები ჰქონდათ, მაგრამ კრიზისის პერიოდში ჩინეთის ეკონომიკა ცალსახად იზრდებოდა, მილიონერთა რაოდენობამ კი 25%-ით მოიმატა. ექსპერტების აზრით, სწორედ ჩინეთი გამოიყვანს მსოფლიოს კრიზისიდან და ამერიკის მიერ დაშვებულ მსოფლიო ეკონომიკური მიდევრის დროშასაც ის ააფრიალებს. საერთო ჯამში, 2001-2008 წლებში ჩინეთის საერთო შიდა პროდუქტი გასამაგდა და 1,3 ტრილიონიდან 4,3 ტრილიონს მიაღწია. 2010 წლისთვის ეს მაჩვენებელი 5,4 ტრილიონს გაუტოლდება. ექსპორტის ვარდნის პირობებში ამგვარი ზრდა იმის მაჩვენებელია, რომ ხელისუფლება შიდა მოთხოვნილებების სტიმულირებაზე აკეთებს და აქცენტს. მხოლოდ გზების მშენებლობისა და ინფრასტრუქტურის განვითარების სხვა პროექტებისთვის 600 მილიარდი დოლარი იყო გამოყოფილი. ამასთანავე, თუ 2003 წელს ჩინეთში მილიარ-

დელი საერთოდ არავინ იყო, ახლა 359 ადამიანის ქონება ათწილად რიცხვებით განისაზღვრება. ფაქტები ფაქტებად რჩება, მაგრამ, რაც შეეხება პროგნოზებს, მსოფლიოს მშვენიერად ახსოვს ის მარტივი ჭეშმარიტება, რომ ხანდახან ექსპერტებიც ცდებიან. მაგალითად, როგორც „The New York Times“-ი წერს, თავის დროზე „Goldman Sachs“-ი ბოდიშებს იხდიდა იმის გამო, რომ მის მიერ დაშვებული შეცდომა მსოფლიო ფინანსური კრიზისის განვითარების ერთ-ერთ მიზეზად იქცა. სწორედ ამ შეცდომის გამო მან პოსტრეტყვის აშშ-ში მცირე ბიზნისის 10 000 საწარმოს დასაფრთხილება 500 მილიონი დოლარის გაღება დაიწყო. ვინ იცის, იქნებ უახლოეს მომავალში ინვესტიციები არანაკლები თანხის გაღება მოუხდეს იმ ინვესტირებისათვის, რომლებიც მის ახლანდელ პროგნოზს დაეყრდნობიან და ფულს ჩინეთში დააბანდებენ.

სად იზის გიგანტური სტყვა?

აშშ-ის კოლორადოს შტატში კერძო სახლს ფეხბურთის ბურთის ზომის ყინული დაეცა, სახურავი ჩაანგრია და კედლებიც დაზიანდა.

სახლის ბინადარი არ დაზარალდა, ვინაიდან იმ დროს შინ არ იმყოფებოდნენ. სამოქალაქო ავიაციის ფედერალური სამმართველო ამ უცნაურ მოვლენას აღნიშნული რაიონის თავზე გადაამ-

რენ თვითმფრინავს აბრალებს, მაგრამ სპეციალისტები არ ეთანხმებიან, ვინაიდან ციდან ჩამოვარდნილი ყინული არ შეიცავს თვითმფრინავების ტუალეტისათვის განკუთვნილი წყლის სპეციალურ დანამატს.

პირველი შრომისკუთვნილი სუპერგამირები ბრიტანულ კომიქსებში გაჩნდა. მსაჯვარ მარტინ იდენის პროექტს „Spandex“-ი ჰქვია.

სად ხატავენ ჰომოსექსუალ კომიქსებს?

კომიქსის შვიდ გამირს (მათ შორისაა, მაგალითად, შვედური ლესბოსელი ქალი ბუტი) ცისარტყელის შვიდი ფერის სამო-

სი აცვია (ცისარტყელა გეი-მოდრობისა და მისდამი ტოლერანტობის სიმბოლოდ ითვლება). მალე შეიძლება მერვე გამირი შეემატება. გუნდის ლიდერი ტრანსვესტიტი სუპერგამირი ლიბერტი იქნება. უარყოფითი გამირებიც სექსუალური უმცირესობების წარმომადგენლები იქნებიან. ავტორი ამბობს, რომ კომიქსი მხოლოდ უფროსებისთვისაა განკუთვნილი.

ნაბუკო კონტრუქტორები გადის

ის იყო, რუსეთმა „სამხრეთ ნაკადისკენ“ მიმავალ გზაზე უკანასკნელი წინააღმდეგობა დაძლია და სლოვენის თანხმობაც მიიღო, რომ კონკურენტი პროექტის — ნაბუკოს აქციონერები კონტრუქტორებზე გადავიდნენ. მათი მტკიცებით, „სამხრეთ ნაკადით“ გაზის ტრანსპორტირების ფასი ნაბუკოსაზე მეტხდინით ძვირი იქნება. ექსპერტები კი ირწმუნებიან, რომ ტარიფი ორივეს ხელოვნურად აქვს გაზრდილი, მათ შორის გამარჯვებულს კი პოლიტიკა გამოავლენს და არა — ეკონომიკა.

მიღმა ჯუბგიდან (ირანი) ბულგარეთამდე შავი ზღვის ფსკერზე უნდა გაიაროს, შემდეგ მილსადენი ორ ტოტად გაიყოფა. სამხრეთი შტო ბულგარეთისა და საბერძნეთის გავლით აპენინის ნახევარკუნძულამდე მივა, ჩრდილოეთი შტო კი სერბეთისა და უნგრეთის გავლით — ავსტრიაში. გაზსადენის სიმძლავრემ წელიწადში 63 მილიარდი კუბური მეტრი უნდა შეადგინოს, პროექტის მშენებლობა კი 2015 წელს უნდა დასრულდეს. ამ ეტაპზე გაზპრომი RWE-ის „სამხრეთ ნაკადის“ სიძვირესთან დაკავშირებულ მონაცემებს არც ეთანხმებიან და არც აპროტესტებენ. ექსპერტები კი თვლიან, რომ, თუ ამ მონაცემების გამოყენებით გერმანულ კომპანიას „სამხრეთ ნაკადის“ პოტენციური მომხმარებელთა თვალში მისი არაფექტიურობის დემონსტრირება სურდათ, ამ მიზანს ვერ მიაღწიებს. მათი მტკიცებით, ათასი კუბური მეტრის ტრანსპორტირებისთვის დასახელებული ნაბუკოს 77 ევროცა და „სამხრეთ ნაკადის“ 106 ევროც გაბერიტირების მთელი მოცულობა 25 მილიარდ ევროდამა შეფასებული. გეგმის თანახმად,

ერთ გადასახდელი ღირებულების 15-20%-ს არ აღემატება, ასე რომ, ნაბუკოს არც თუ დიდი ეკონომია გამოდის. ექსპერტები იმასაც აღნიშნავენ, რომ ორივე პროექტის დასრულების შემდეგ „სამხრეთ ნაკადით“ გადაზიდული გაზი ევროპულ მომხმარებელს, შესაძლოა, უფრო იაფი დაუჯდეს, ვიდრე ნაბუკოს ჰუმანური ფასების პირობებში. საქმე ისაა, რომ გაზპრომი „სამხრეთ ნაკადის“ ნაწილში დემონსტრირების მეტი შესაძლებლობები აქვს. „სამხრეთი ნაკადი“ იმითაა კარგი, რომ გამოიციხავს ტრანზიტისას დამატებით რისკებსა და ფასდაკლებებს უკრაინის ტერიტორიის მომარაგებისთვის. ამის ხარჯზე კი მონოპოლიას ფასის დაკლების საშუალება ეძლევა. ექსპერტების მონაცემებით, გაზპრომი უკრაინისათვის ფასდაკლების გამო წელიწადში ორ მილიარდამდე დოლარს კარგავს. „სამხრეთ ნაკადით“ 60 მილიარდი კუბური მეტრი გაზი გაივლის. თანაფარობა 30 კუბურ მეტრზე 1 დოლარია, ეს კი გაზპრომს ავტომატურად ძლიერად უკმაყოფილებს ნაბუკოსთან შედარებით სიმტკიცის დიდ გარანტიას.

პარიზში შარკლიან ქალებს სჯიან?

პარიზში დღემდე არაა გაუქმებული XVIII საუკუნის კანონი, რომლის მიხედვითაც ქალებს შარკლის ჩაცმა ეკრძალებათ.

ასე რომ, წესი, რომლის დაცვასაც ხელისუფლება რატომღაც არ ითხოვს, ამ დრომდეც ძალაშია. 1800 წელს მიღებული კანონის თანახმად, ქალებს მამაკაცური სამოსის ჩაცმა მხოლოდ განსაკუთრებული ნებართვით შეეძლოთ. 1892 წლიდან საცხენოსნო კოსტიუმის ჩაცმაზე ქალებს ტაბუ მოეხსნათ. 1909

წლიდან ნება მიეცათ, ველოსიპედით მოძრაობისას მარვალ ჩაცმულნი. მას შემდეგ კანონში შესწორება აღარ განხორციელებულა. ბოლოს გენდერული თანასწორობის სამინისტროს ამ კანონის გასაუქმებლად თხოვნით პარლამენტარებმა მიმართეს, მაგრამ პასუხად მიიღეს, რომ შეცვლა-გაუქმებას მისი დარღვევა სჯობს.

მიუხედავად ამისა, ნაბუკოს ერთერთი აქციონერი, გერმანული RWE ირწმუნება, რომ ამ პროექტს არა მხოლოდ „სამხრეთ ნაკადთან“, არამედ ყველა კონკურენტთან შედარებით დაბალი ტარიფით შეეძლება გაზის ტრანსპორტირება. გერმანული მხარის მონაცემებით, აზერბაიჯანული პროექტი შახ-დენიზიდან გასადენის ევროპულ ბაზრამდე გაზის ნაბუკოს მარშრუტით ტრანსპორტირებისას დანახარჯები ათას კუბურ მეტრზე 77 ევროს შეადგენს, ხოლო „სამხრეთ ნაკადის“ შემთხვევაში — 106 ევროს. ამრიგად, კასპის რეგიონის მწარმოებელი ევროპისათვის გაზის ნაბუკოს გავლით მიწოდებისას ჭაბურღილზე უმაღლეს ფასს მიიღებს. ცნობისთვის: ნაბუკოს გაზსადენის პროექტის მიხედვით ცისფერი სანავი კასპი-

ის რეგიონიდან ევროპას რუსეთის გვერდის ავლით უნდა მიენდოს. 3300-კილომეტრიანი გაზსადენის მშენებლობის ბიუჯეტი 7,9 მილიარდ ევროდამა შეფასებული. კონსორციუმის მონაწილეები არიან გერმანული RWE, ავსტრიული OMV, თურქული Botas, რუმინული Transgaz, ბულგარული Bulgargaz და უნგრული MOL. გაზის მომწოდებლებად მოიაზრებიან აზერბაიჯანი, თურქმენეთი და ერაყი. მილსადენის კონსორციუმში გაზის ტრანსპორტირების გაფორმებას 2010 წლისთვის გეგმავს. თავის მხრივ პროექტი „სამხრეთი ნაკადი“ არის გაზსადენი, რომელიც რუსეთიდან იტალიასა და ავსტრიაში უნდა ჩავიდეს. მასში ინვესტირების მთელი მოცულობა 25 მილიარდ ევროდამა შეფასებული. გეგმის თანახმად,

ევროსასაბარტლოს ანტიქრისტიანულად განწყობილება მოსაბარტლეთზე სკოლებში ქრისტიანობის სიმბოლო აკრძალეს

წყევლიმც იყოს მანყევარი შენი,
კურთხეულ იყოს მაკურთხებელი შენი.
(დაბადება, 27,29)

სტრასბურგის სასამართლომ ქრისტეს ჯვარცმის სკოლებიდან გამოტანის შესახებ მიიღო გადაწყვეტილება. ქრისტიანობის წინააღმდეგ მსოფლიოში აგორებული ტალღის, ქრისტეს რჯულის აღმსარებელთა წინააღმდეგ ახალი შეტევის ერთ-ერთ მნიშვნელოვან გამოვლენად იქცა მაცხოვრის ფხის მკვნეტელთა ეს ამორალური განაჩენი.

ერთ-ერთ გამოვლენად და არა ერთადერთად, მით უფრო, არა პირველ ფაქტად, რადგან უფრო ადრე საქართველოში პროვინციული თავგამოდებითა და მაცხიმალიზმით, მძორთა სიმყრალით დაინყეს ხელისუფლებაში შემავრალმა იელოველებმა და სხვა მახინჯებმა მართლმადიდებლობის საწინააღმდეგო კამპანია, დაიწყეს პატრიარქზე მასშტაბური შეტევა. ეს უბედურება ამათი მოგონილი რომ არ იყო, იმთავითვე ჩანდა: დამოუკიდებლად ნაბიჯის გადამდგმელნი რომ არ არიან ეს კატის ნათრევი, ცნობილია. ხოლო, რაც ცნობილი იყო, ადამიანის უფლებათა დამცველი ევროპული სასამართლოს განაჩენით დასტავდა, რითაც ნაიბილნა კეთილშობილური დემოკრატიის არსი, რომელიც მის სახელწოდებაშია ნაგულისხმევი: ევროკავშირის სტრუქტურები შეუდგნენ იმ ევროპელთა დისკრიმინაციას, ვინც ჯერ კიდევ შეინარჩუნა მამა-პაპათა რელიგიის ერთგულება — ქრისტიანობის ერთგულება.

მიზეზს ელოდნენ, პროვოკაციისთვის ბიძგის მიმცემს და აპა, იტალიის მოქალაქემ, წარმოშობით ფინელმა ქალბატონმა სოილე ლაუტსიმ ქალაქ აბანოს სახელმწიფო სკოლის ადმინისტრაციას საჩივრით მიმართა — კლასებიდან გაეტანათ ჯვარცმის გამოსახულება. ქალბატონ სოილეს ორი ქალიშვილი ამ სკოლაში სწავლობდა.

ამ უღვთო ქალაქში იტალიის სასამართლოები მოიარა, შეაფასა ევროსასამართლოს მიმართ.

სტრასბურგის სასამართლოს ვერდიქტით ჯვარცმის სიმბოლოების კლასებში არსებობა „მოსწავლეთა რელიგიურ თავისუფლებათა“ დარღვევადაა მიჩნეული, რის გამოც იტალიის მთავრობას „მორალური ზარალის“ ასანაზღაურებლად 5 ათასი ევროს გადახდა დაეკისრა. განაჩენმა, რომელიც ევროკავშირის წევრი ყველა ქვეყნისთვის სავალდებულოა, განსაკუთრებით იტალია და მისი ხელისუფლება

აღაშფოთა: იტალიის მთავრობა აპირებს, გაასაჩივროს სასამართლოს გადაწყვეტილება, რადგან იგი არა მარტო შეურაცხყოფს მილიონობით იტალიელის რელიგიურ რწმენას, არამედ ხელყოფს სახელმწიფოს სუვერენიტეტს. მთავრობის სხდომაზე, სადაც ეს სკანდალური განაჩენი განიხილეს, საქვეყნოდ განაცხადეს, რომ

„ევროპის სასამართლო შეხდა. ჯვარცმის გამოხატულება კლასში არა მარტო რელიგიური სიმბოლოა, არამედ ჩვენი ტრადიციის სიმბოლოც“; „ქრისტიანული იდეატურა ევროპის ფასილია“.

სტრასბურგის სასამართლოს გადაწყვეტილებას „მცდარი და ბეცი“ უწოდეს. ციტირებულ დასკვნებში მთავარი სიტყვები შეცდომა და ტრადიციაა, რომლებიც, უფრო მართებული იქნებოდა, შეეცვალათ რეალობითა ამსახველი სიტყვებით — შეგნებული მოქმედება და შეტევა რწმენაზე, რაც „მსოფლიო მთავრობის“ ამერიკანისა ცივის გლობალური პოლიტიკის ამ კონკრეტულ გამოვლენას გაცხადებდა. იტალიას შეუტეეს იმიტომ, რომ კათოლიციზმის ცენტრია.

საქართველოს შეუტეეს იმიტომ, რომ მართლმადიდებლობის ბურჯია. ეს ბურჯი თუ გამოეცალა ქრისტიანობას, ჩამოიქცევა

ანდრეა მანტენია — „ჯვარცმა“ (ფრაგმენტი)

და თავზე დაკვეთსობა ეროვნულობაც. რა არის ეროვნულობა? ის, რაც პასპორტებიდან ამოგვიშალს: წერილობით დაიწყეს, ფართო ფრონტი შემოგვიტეეს.

ჯვარცმის აკრძალვა ეროვნულობასთან უშუალო კავშირში რომ არის, იტალიაში განვითარებულმა პროცესებმა დაადასტურა. იტალიელთა უმრავლესობა, მიუხედავად სარწმუნოებრივი კუთვნილებისა, სასკოლო კლასებიდან ჯვარცმის გატანას წინ აღუდგა. აღშფოთება არ დამალეს ათეისტების ორგანიზაციათა წევრებმა. მათ განაცხადეს, რომ სასამართლომ ხელყო იტალიის კულტურისა და იდენტურობის საფუძვლები.

გაისხენეთ გაეროში ჩვენი ამჟამინდელი წარმომადგენლის, ძვირფასი კახა (ალექსანდრე) ბორისოვიჩის ხმაღმართული ბრძოლა ჰაგიოგრაფიული ლიტერატურის

ქართულ სკოლებში სწავლების წინააღმდეგ.

ყველა დიდი ომი ადგილობრივი პროვოკაციებით იწყება, წინასწარ მზადდება ნიადაგი დიდი შეტევისათვის. ალბათ, ინტერესმოკლებული არ იქნება, თუ ჩვენი განათლებული მკითხველი ყურადღებას მიაქცევს ერთ ფაქტს, რომელსაც ახლა წარმოვიდგინოთ.

როგორც ვთქვით,

იტალიის მთავრობა მაქსიმალურად გამოიყენებს უფლებას, გაასაჩივროს გადაწყვეტილება ჯვარცმის შესახებ.

თუ სასამართლო მხარს დაუჭერს იტალიის ხელისუფ-

ლებას, მაშინ აღნიშნულ საქმეს ხელმეორედ განიხილავენ. იმ შემთხვევაში, თუ საჩივარს არ დააკმაყოფილებენ, სასამართლოს ვერდიქტი მიღებიდან სამ თვეში ძალაში შევა. ეს ნიშნავს, რომ სკოლებმა კლასებიდან ჯვარცმა უნდა გაიტანონ, რადგან მისი ადგილზე დატოვება შეიძლება არ მოეწონოს სხვა აღმსარებლობის ბავშვებს.

და, რაც მთავარია: ეს არის სტრასბურგის სასამართლოს პირველი გადაწყვეტილება, რომელიც სკოლებში რელიგიური სიმბოლოების არსებობას ეხება.

ევროსასამართლო შეგებით იწყებს და აგებს.

აგებს! შეიძლება სამართლებრივი თვალსაზრისით — არა, მორალურით — განწირულია წაგებისთვის, რადგან ის რეაქცია, რომელიც „სტრასბურგის ვერდიქტს“ მოჰყვა, ადასტურებს, რომ ევროპა არავის მისცემს უფლებას, მოსპოს ცივილიზაციის მისეული მოდელი.

აუკარავდება, რომ ეს განაჩენი მიღებულია ევროპული კულტურის ქრისტიანობის რბილად ამოსაჩივრად.

ამასთან, არავისთვის წარმოადგენს საიდუმლოებას ევროკავშირის ფარისევლობა, როცა იგი ამბობს ერთს და აკეთებს საპირისპიროს.

ამ შემთხვევაშიც ასე მოხდა.

ევროკავშირი აცხადებს, რომ რელიგიასთან, ღირსებასთან და მორალურ პრინციპებთან დაკავშირებული საკითხები მონაწილე ქვეყნების კომპეტენციაში რჩება, მაგრამ, როცა პროვინცია ან ადამიანების ჯგუფი მიმართავს ევროპულ სასამართლოებს, ნაცვლად იმისა, რომ გადაავაზონ მათი საჩივრები შესაბამისი ქვეყნების ანალოგიურ დანესებულებებში,

თვითონ იწყებენ საქმის განხილვას.

ამ რეალობას აფიქსირებს ევროსაბჭოს ეპისკოპოსთა კონფერენციების კომისიის თავმჯდომარის მოადგილე, ეპისკოპოსი პეტრე იარეციკი.

„თუ განვაგრძობთ ამ მართლებით სვლას, ევროკავშირი დაიშლება“, — ასკვნის იგი.

საამისო პირველი ნიშანი უკვე გამოჩნდა: იტალიის სენატმა ევროპის ქვეყნებს მოუწოდა, გააუქმონ ადამიანის უფლებათა საკითხების ევროპის სასამართლო როგორც უსარგებლო ინსტიტუცია, რომელიც უკიდურეს მემარცხენე შეხედულებებს თავს გვახვევს.

საინტერესოა ისიც, რომ

სასამართლოს ვერდიქტი იტალიის ყველა პოლიტიკურმა პარტიამ დაგმო. იტალიის გაზეთი „Corriere della sera“ ამტკიცებს, რომ იტალიაში არ არსებობს პოლიტიკური კალა, რომელიც გააბიჯოს „სტრასბურგის ვერდიქტის“ მხარდაჭერას.

და კიდევ ერთი, შეიძლება ითქვას, მოულოდნელი რეაქცია: სტრასბურგის სასამართლოს გადაწყვეტილება არ მოიწონეს ისლამისა და იუდაიზმის წარმომადგენლებმა.

„ვინც ღმერთის ტაძარს დააქცევს, დააქცევს მას ღმერთი. ვინაიდან ღმერთის ტაძარი წმიდაა, ხოლო ესა ხართ თქვენ“. (პირველი კორინთელთა მიმართ, 3,17).

არაფა სანაზღიბა

იელოველები ზუგდიდში

„ვარდების რევოლუციამდე“ იელოველები არც რეგისტრაციაში გაუტარებიათ, არც კონგრესის ჩატარებისა და არც სპეციალური შენობების მშენებლობის უფლებას აძლევდნენ. ყველას ახსოვს ამ 7-8 წლის წინათ ზუგდიდის რაიონის სოფელ ნანულუკუში მოსახლეობის მიერ იელოველების განდევნის ფაქტი, რომელთაც კონგრესის ჩატარება სურდათ. მოსახლეობას მაშინ სამართალდამცველებიც დაუდგნენ გვერდით, რის გამოც მათ ხალხმა მაღლობაც კი გადაუხადა. ახლა კი ყველაფერი პირიქითაა.

„ვარდების რევოლუციის“ შემდეგ იმავე ნანულუკუში იელოველთა გრანდიოზული კონგრესი ჩატარდა, რომელსაც საქართველოს სხვადასხვა რეგიონიდან მონაწილე 2000-მდე წარმომადგენელი ესწრებოდა. წესრიგს სამართალდამცველები იცავდნენ.

იელოველებმა რაც ვერ გააკეთეს წინა ხელისუფლების პერიოდში, ახლა შეასრულეს ფრთხილად. მოსახლეობა ვერ ბედავს შეინააღმდეგებას, რადგან იცის, რომ „არადემოკრატიული“ საქციელის გამო დაისჯება.

ენგურქალაქკომბინატის დასახლებაში იელოველებსა და მოსახლეობას შორის ახალი კონფლიქტი მნიშვნელოვანად დაამკვიდრების სახელობის მშენებარე ეკლესიის მიმდებარე ტერიტორიაზე იელოველებმა სახლი შეისყიდეს, სადაც შტაბ-ბინის მოწყობას აპირებენ. ამის გამო აღშფოთებული არიან ამ დასახლების მცხოვრებნი;

აცხადებენ, რომ თავს შეაკლავენ იელოველებს და მათ არ დამკვიდრების უფლებას არ მისცემენ, არადა, კანონი იელოველების მხარესაა. შესაძლოა, ამ დაპირისპირებას სავალალო შედეგი მოჰყვეს, რაც პირველი და უკანასკნელი ნამდვილად არ იქნება. ზუგდიდის ვლადიმერის ღვთ-

ისმობლის სახელობის ეკლესიის დეკანოზის — მამა მალხაზ ჭანტურის განმარტებით, საპატრიარქო, ეკლესია უძლურია, შეინააღმდეგოს იელოველებს, რადგან ისინი იმ კანონებით მოქმედებენ, რომელიც ქვეყანაში არსებობს. „ჩვენი მოსახლეობის აქტიურობით, ლოცვით, მარხვით, მართლმადიდებლური რწმენით უნდა დავუპირისპირდეთ იელოველებს. მხოლოდ პროტესტის გამოქვეყნება ვერაფერს გვიშველის, წინააღმდეგ შემთხვევაში, მართლაც, მძიმე დღეები აღმოვჩნდებით“, — აღნიშნა მამა მალხაზ ჭანტურის. მართლაც, თუ არ შემოვკრავთ განაშენის ზარს, ხელისუფლებისგან გათამამებული იელოველები ეკლესიაშიც აუკრძავენ მრევლს მისვლას.

ლადო ძირია

ქრონოგრაფი

რა მოხდა მსოფლიოში
სხვადასხვა წელს
25 ნოემბერიდან 1 დეკემბრამდე?

25 ნოემბერი

დღის ციკლატა:

ღმერთებისგან შემდგარ ხალხს რომ ვარსება, დემოკრატიული მმართველობა იქნებოდა, მაგრამ ასეთი სრულყოფილი მმართველობა ადამიანებს არ ძალუძოდა. შან შაპ რუსო

- 1500 წელს სანტო-დომინგოში დააკავეს და ესპანეთში გაამგზავრეს ქრისტიანული კოლუმბი.
- 1562 წელს დაიბადა ესპანელი დრამატურგი და პოეტი ლოპე დე ვეგა.
- 1810 წელს დაიბადა რუსი ექიმი და ღვთისმეტყველი ნიკოლაი პიროგოვი.
- 1867 წელს შედგა გამოგონებელმა ალფრედ ნობელმა დინამიტი დააპატენტა.
- 1915 წელს დაიბადა ჩილელი სახელმწიფო და სამხედრო მოღვაწე, სამხედრო ხუნტის მეთაური (1973-1974 წ წ.), ჩილეს პრეზიდენტი აუგუსტო პინოჩეტი.
- 1970 წელს ცნობილი იაპონელი მწერალი იუკიო მიშიმაჰამ ჰარაკირი გაიკეთა.

26 ნოემბერი

დღის ციკლატა:

თვითმყოფად ყველაფერი ღვთისგან ნაბოძები და არა საშუალო სასწავლო დაწესებულებისგან შენაძენი აქვს. ღონ აბინადო

- 1724 წელს პეტრე I-ის ბრძანებით, ქრთამის აღებისა და ეკატერინესთან სასიყვარულო კავშირის გამო სიკვდილით დასაჯეს საიმპერატორო კარის კამერგერი ვილიმ მონსი.
- 1778 წელს ინგლისელი მეზღვაური ჯეიმს კუკი გამოკვლევების ჩასატარებლად შავის კუნძულებზე გადაჯდა.
- 1810 წელს დაიბადა ჰიდრაულიკური ამწეს გამოგონებელი, ინგლისელი უილიამ არმსტრონგი.
- 1855 წელს ქოლერით გარდაიცვალა პოლონელი პოეტი ადამ მიცკევიჩი.
- 1876 წელს დაიბადა ამერიკელი ინჟინერი, ბიზნესმენი, პირველი კონდიციონერების შემქმნელი უილის კარგი.
- 1949 წელს ინდოეთმა კონსტიტუცია მიიღო.

27 ნოემბერი

დღის ციკლატა:

მცდარ ნაბიჯს არაერთხელ მიუყვანივართ ახალი გზების აღმოჩენამდე. ლეჰაჰ კუმორი

- 1095 წელს რომის პაპმა ურბანმა პირველი ჯვაროსნული ლაშქრობის დაწყება გამოაცხადა.
- 1493 წელს კოლუმბმა ამერიკაში პირველი ევროპული დასახლება — იზაბელა (დომინიკა) შექმნა.
- 1635 წელს დაიბადა ფრანგი მარკიზა, მეფე ლუდოვიკო XIV-ის უკანონო ცოლი ფრანსუაზა დ'ოზინიე.
- 1701 წელს დაიბადა შვედი ასტრონომი, თერმომეტრის გამოგონებელი ანდერს ცელსიუსი.
- 1815 წელს რუსეთის მეფე ალექსანდრე I-მა პოლონეთს კონსტიტუცია უწყალობა.
- 1895 წელს ხელი მოეწერა ანდერს ნობელის პრემიის დაწესების შესახებ.
- 1910 წელს ნიუ იორკში იმ დროისათვის მსოფლიოში უდიდესი რკინიგზის სადგური — პენსილვანია გაიხსნა.
- 1939 წელს გერმანიაში ყველა არიელს 12 თვის განმავლობაში ეზრავლ მუდღეობის განქორწინება უბრძანეს.

28 ნოემბერი

დღის ციკლატა:

ფილოსოფია — ადამიანთა მცდარ შეხედულებებს, ისტორია კი მათ მცდარ საქციელს შეისწავლის. ფილიპ ჰედალა

- 1443 წელს ალბანეთის თურქმა მმართველმა გეორგ კასტრიოტამ თავი ქრისტიანად შერაცხა და თურქეთისგან ალბანეთის დამოუკიდებლობა გამოაცხადა.
- 1820 წელს დაიბადა ფრიდრიხ ენგელსი.
- 1880 წელს დაიბადა დიდი რუსი პოეტი ალექსანდრე ბლოკი.
- 1881 წელს დაიბადა დიდი ავსტრიელი მწერალი და მოგზაური შტეფან ცვაიგი.
- 1895 წელს ილინოსში გაიმართა ამერიკაში პირველი ავტობოლა. გამარჯვებულმა საათში 12 კმ სიჩქარე განავითარა.
- 1943 წელს გაიმართა თეირანის კონფერენცია.
- 1989 წელს გერ-ის კანცლერმა ჰელმუტ კოლმა გერ-სა და გერ-ს გაერთიანების წინადადება წამოაყენა.

«პროექტი X»

— უოლტ დისნეის ზასაიდუბლო უტოპია

გრანდიოზული და ოდითუბნი „პროექტი X“-ის განხორციელებას ხელი ავტორის სიკვდილმა შეუშალა. არა, საბავშვო მულტიფილმებისა და პარკების შემქმნელს ნამდვილად არ უფიქრია მთელი მსოფლიოს აფეთქება.

1965 წლის 8 ნოემბერს უოლტ დისნეიმ განაცხადა, რომ ბოლოსდაბოლოს შეიძინა თავისი ოცნების მიზანღობა, ორლანდოს მახლობლად მდებარე ქაობები და ქარაგმულად მიანიშნა, ახალშენილ ნაკვეთზე მორიგ დისნეილენდზე დიდი რამის აშენება სურს. ქარაგმა კი შემდეგნაირი იყო: „ჩვენ ვფიქრობთ სამაგალითო თანამეგობრობაზე — მომავლის ქალაქზე“. მოგვიანებით გაირკვა, რომ დისნეი მკაცრად გასაიდუმლოებულ პროექტზე, რომელსაც პრივატულ საუბრებში „პროექტი X“-ს უწოდებდა.

თავის სტუდიაში დისნეიმ სპეციალური საიდუმლო ოთახი ააშენა, სადაც ზესაიდუმლო შეხვედრებს აწყობდა სანდო პირთა ჯგუფთან, რომელთაც მომავლის ექსპერიმენტული ქალაქის მშენებლობაზე მსჯელობდა. და იცით რა სურდა? 20 ათასი კაცისგან შემდგარი დახურული თანამეგობრობის ხელმძღვანელობა. ამ 20 ათას კაცს კი მინისსუფიანი მალაქტექნოლოგიურ ქალაქში უნდა ეცხოვრა, როგორც მიმოზებს — ბოტანიკურ ბაღში. დღეს ამ თამამ იდეას, „პროექტი X“-ის გარდა, „ფლორიდულ პროექტსაც“ უწოდებენ. თუმცა იდეას ოფიციალური სახელწოდებაც აქვს — epcot-ი (experimental prototype community of tomorrow). ალბათ, იტყვიან, რომ epcot-ი უკვე არსებობს. მართალია, მაგრამ ეს სულაც არ არის ის, რაც დისნეის ჰქონდა ჩაფიქრებული. მომავლის ქალაქი epcot-ი დისნეის სამყაროს — გიგანტური disney world-ის გული უნდა ყოფილიყო, საერთო ფართობით — 43 კვ მილი (დაახლოებით 70 კვ. კმ), ანუ მანკეტენზე ორჯერ დიდი. ამ მინისსუფიან ქვეშ მოთავსებული, სრულებით მრგვალი ინდუსტრიულ ქალაქში კლიმატ-კონტროლით, მარადიული სიმზვანით ყველაფერი იდეა-

ლური იქნებოდა. დისნეის ჩანაფიქრით, ქალაქში 30-სართულიანი სასტუმრო, საქმიანი ცენტრი, მაღაზიები, თეატრები, რესტორნები, ღამის კლუბები, საცხოვრებელი და საოფისე შენობები იფუნქციონირებდა. ეს ყველაფერი კი სრულებით დახურულ სივრცეში მოთავსდებოდა. უფრო ზუსტი აღწერილობით, მრგ-

ვალი ქალაქის შუაგულში ცათამბჯენი აღმართებოდა, შემდეგი წრე — მწვანე საფარი, საბოლოო კონსტრუქციული ზონა იქნებოდა. მარცხნიდან მარჯვნივ ქალაქს ცენტრალური მაგისტრალი გადაკვეთდა. სრულყოფილი ქალაქის მცხოვრებლები ყველაზე თანამედროვე და ეკოლოგიურად სუფთა ტრანსპორტით: ზესიქპარიანი მონორელებით ან გზებით, კონვეიერის ტიპის ელექტრული ტაქსებითა და peoples movers-ებით (ადამიანების გადაყვანით) ისარგებლებდნენ. აშენდებოდა მომავლის აეროპორტიც. თავისი საოცნებო ქალაქის პროექტის საზოგადოებისთვის წარსადგენად და ისეთი ძლიერი სპონსორების მოსაზიდვად, როგორებიცაა general motors-ი, general electric-ი და xerox-ი იყვნენ, უოლტ დისნეიმ 1966 წელს გადაიღო ფილმი

epcot-ზე, რომლის ნახვა ინტერნეტში შეიძლება. დისნეი ამბობდა, რომ ქალაქის მშენებლობა არასდროს დასრულდებოდა, რადგან ახალი იდეების სადემონსტრაციოდ ის მუდმივად განვითარდებოდა. სამწუხაროდ, ცნობილი არ არის საშუალოდ ქალაქის სოციალური მხარე: ამ უტოპიის მართვის პრინციპები, ნორმები, კანონები და ა.შ. დისნეის თქმით: „epcot-ი ექსპერიმენტული ქალაქი იქნება, სადაც მრეწველობის, სახელმწიფოს მართვისა და განათლების საუკეთესო იდეები რეალიზდება. აქ იქნება მართვადი თანამეგობრობა, ვიტრინა ამერიკული ინდუსტრიისთვის, მეცნიერებისთვის, კულტურისა და განათლებისთვის. epcot-ში არ იარსებებს სილატაკე — ამას ჩვენ არ დავუშვებთ. epcot-ში არ იქნება ჯურღმულები, ამას ჩვენ არ დავუშვებთ. არ იარსებ-

ბებენ მინათმფლობელები — ადამიანები კი არ შეიძენენ, არამედ მოკრძალებულ ფასად იჯარით აიღებენ უძრავ ქონებას; არ იქნებიან უმუშევრები — ყველა იმუშავებს. ერთ-ერთი ყველაზე მთავარი მოთხოვნა ისაა, რომ epcot-ის მცხოვრებლებმა მის განვითარებას უნდა შეუწყონ ხელი. შეიქმნება ახალი თანამეგობრობის განსაკუთრებული სახეობა. epcot-ში ყველაფერი მიქცვდება ადამიანების ბედნიერებას.“

ასეთი უნდა ყოფილიყო იდეალური ლაბორატორიული ქალაქი, მაგრამ ზვალინდელი დღის ექსპერიმენტული თანამეგობრობა ვერ იშვა — უოლტ დისნეი ფილტვების სიმპტომით აღესრულა 1966 წლის 15 დეკემბერს. მისი იდეის რეალიზება მამამ, რომნა იტვირთა, რომელიც ამ გრანდიოზული ჩანაფიქრის განსახორციელებლად მზად არ გახლხაროდა, ცნობილი არ არის საშუალოდ ქალაქის სოციალური მხარე: ამ უტოპიის მართვის პრინციპები, ნორმები, კანონები და ა.შ. დისნეის თქმით: „epcot-ი ექსპერიმენტული ქალაქი იქნება, სადაც მრეწველობის, სახელმწიფოს მართვისა და განათლების საუკეთესო იდეები რეალიზდება. აქ იქნება მართვადი თანამეგობრობა, ვიტრინა ამერიკული ინდუსტრიისთვის, მეცნიერებისთვის, კულტურისა და განათლებისთვის. epcot-ში არ იარსებებს სილატაკე — ამას ჩვენ არ დავუშვებთ. epcot-ში არ იქნება ჯურღმულები, ამას ჩვენ არ დავუშვებთ. არ იარსებ-

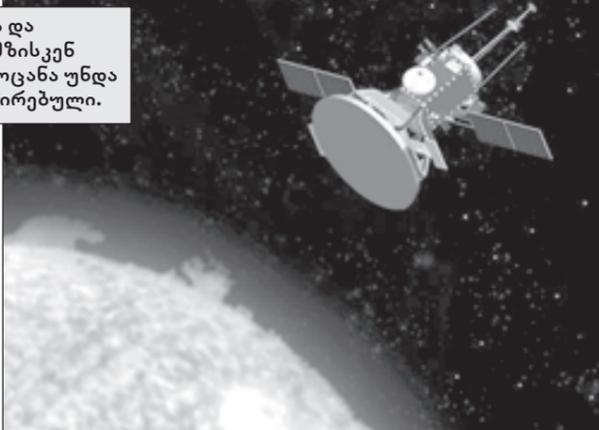
1982 წლის 1 ოქტომბერს epcot-ი გაიხსნა. შეიქმნა 20-ათას კაციანი თანამეგობრობა: ქალაქ celebration-ში დასახლდნენ wait Disney company-ს თანამშრომლები, ააშენეს ოფისები და საგოლვე მინდერები. თუმცა ეს ყველაფერი დისნეის პირვანდელი ჩანაფიქრისგან ძალიან შორს არის...

NASA სოფალდს გზისკენ გააგზავნის

30 წლის წინათ ამ იდეაზე აშშ-ის კოსმოსური ცენტრებისა და ისტრუქტურების სპეციალისტთა დიდი ჯგუფი მუშაობდა. მზისკენ კოსმოსური აპარატის გასაგზავნად ბევრი ტექნიკური ამოცანა უნდა გადაეჭრათ, ეს კი სერიოზულ პრობლემებთან იყო დაკავშირებული.

ახლა nasa-მ გადაწყვიტა, რომ ამის დროც დადგა. ჯონ ჰოპკინსის უნივერსიტეტის მეცნიერებმა და ინჟინერებმა უკვე დაასრულეს მზის ატმოსფეროსკენ გასაგზავნი საფრენი აპარატის პროექტირება და „დიზაინი“. პროექტის განხორციელებას 750 მლნ დოლარი დასჭირდება. 481 კგ-იანი კომპაქტური აპარატი სოლარ პრო-

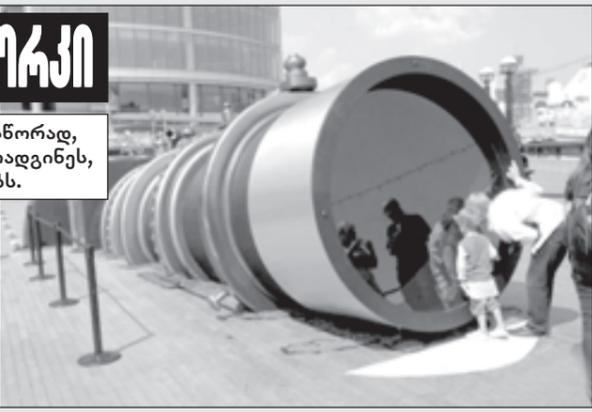
ბე, რომელიც აღჭურვილი იქნება ნაირგვარი მიმღებითა და ინფორმაციის შესაკრები ხელსაწყოებით, მზეს მინიმალურ მანძილზე — 6,6 მლნ კმ-ით მიუახლოვდება. მნათობის გავარვარებულ ზედაპირთან ასე ახლოს ჯერ არაფერი გაგზავნილებულა. საფრენი აპარატის სიჩქარე წამში 210 კმ-ს გადააჭარბებს.

«გვირაბი» ლონდონი-ნიუ იორკი

ახლახან ლონდონში ერთობ უცნაური ხელსაწყო, უფრო სწორად, სტიპმანკის სტილის ტექნოლოგიური ინსტალაცია წარმოადგინეს, რომელიც ლონდონსა და ნიუ იორკს მიწისქვეშ აკავშირებს.

პოლ სენტ-ჯორჯის მიერ შექმნილი ტელექტროსკოპის მეშვეობით ლონდონისა და ნიუ იორკის მცხოვრებლებს შეუძლიათ ერთმანეთს ხელი დაუქნიონ. პოლ სენტ-ჯორჯი ირწმუნება, რომ ინსტალაცია თავისი ბაბუის ნახაზების მიხედვით შექმნა, რომლის ოცნებაც ტრანსატლანტიკური ტელექტროსკოპის შექმნა იყო. ტელექტროსკოპის ერთი ბოლო — ნიუ იორკში, ბრუკლინის ხიდთან, მეორე კი ლონდონში, ტაუერის ხიდთან მდებარეობს.

ნიკოლა ტესლა — სამყაროს მბრძანებელი?

ისტორიამ არ იცის სხვა ასეთი იდეალური მოცული მეცნიერი. ერთნი მას გენიოსად მიიჩნევენ, მეორენი — ჯადოქრად, მესამენი კი, უბრალოდ, — შემოქმედს. ტესლამ 300-ზე მეტი გამომგონება დააპატენტა, რომელთა მეშვეობითაც 15 მლნ დოლარი გამოიმუშავა (დღეს ეს 300 მლნ დოლარზე მეტია).

ნიკოლა ტესლა 1856 წელს სერბი ლეთისმსახურის ოჯახში დაიბადა. ის ერთობ უცნაური ბავშვი იყო. მაგალითად, მარგალიტის დანახვაზე კრუნინჯვად ემართებოდა და უცნაური ხილვებიც ჰქონდა. „სინათლის მძლავრი სხივები რეალურ ობიექტებს ფარავდა და ჩემს აზრებს ენაცვლებოდა, — წერდა ტესლა თავის დღიურში, — ამისგან გასათავისუფლებლად ნორმალურ ცხოვრებაში არსებულ ხილვებზე გადავერთვებოდი...“

თუმცა უცნაურ ხილვებს ხელი არ შეუძლია ტესლასთვის, ორი უნივერსიტეტი დაემთავრებინა და მსოფლიოს ერთ-ერთი უდიდესი მეცნიერი გამოხდარიყო.

საგულისხმოა, რომ ნიკოლა ტესლა და, ასევე, უდიდესი მეცნიერი თომას ედისონი დაუძინებელი მტრები იყვნენ. დაპირისპირება კი ასე დაიწყო:

1884 წელს ევროპაში ცნობილი ინჟინერი ტესლა ედისონის მიწვევით აშშ-ში მიემგზავრება, რათა მის ქარხანაში სერიოზული ტექნიკური პრობლემები გადაჭრას, რაშიც ედისონმა მას 50 000 დოლარი უნდა გადაუხადოს. ედისონმა ტესლა მოატყუა და ამ თანხის ნაცვლად კვირაში ხელფასზე დამატებით 10 დოლარის გადახდას დაჰპირდა. ნიკოლამ ეს წინადადება იუკადრისა და ამერიკა დატოვა. რამდენიმე წლის შემდეგ კი, როცა ტესლამ თავისი პატენტები გაყიდა, ელექტროალტრულიობის მწარმოებელი ფირმა გახსნა, რომლის პროდუქცია კონკურენტისაზე გაცილებით ეკონომიური იყო. გავლენიანი ედისონი შეკვეთებს კარგავდა და მეტოქეს საჯაროდ უწოდებდა „შემოიღებ სერბს“.

1895 წელს კოლორადო-სპრინგსში ნიკოლა ტესლას ლაბორატორია ხანძარმა შთანთქმა. განადგურდა უძვირფასესი ალტრულიობა და დაიწვა მეცნიერის სამუშაო ჩანაწერები. ვარაუდობდნენ, ამაში „ედისონის ხალხის“ ხელი ერია.

ცაცხლის ღირსება
— დავინყოთ, — განკარგულება გაცა ტესლამ. რალაც საარტილერიო კანონადის მაგვარი ნმა გაისმა. ლაბორატორია მოციფსორო შუქმა გაანათა. მთელი აღ-

ჭურვილობა ცეცხლოვან ნემსებს ყრიდა, ოზონის სუნი იგრძობოდა. ჩიტებს, ფაბრიკებს, თუკი ენერგომიმლები ხელსაწყო ექნებოდათ. ეს სისტემა, მეცნიერის მტკიცებით, მთელ მსოფლიოში ზუსტი დროის სიგნალის, მუსიკის, ნახატების, ფაქსიმილიანი ტექსტების ტრანსლირებას შეძლებდა; ჩვეულებრივი ტელეფონის მეშვეობით კი მსოფლიოს ნებისმიერ კუთხეში დაირეკებოდა. ტესლამ ენერგოგადამცემი სადგურიც კი ააგო, რომელიც ცისფერ ძაფებად, შემდეგ კი ადამიანის მკვლელობის სისქის ცეცხლოვან ღერძებად გადაიქცა. ბოლოს იელვად მებე ჩამოვარდა, რომლის ქუხილი 15 მილზე ისმოდა (ნიგინდან: „ტესლა — გენიოსი თუ შემოიღებ“, რომლის ავტორიც, ჯონ ო'ნილი არაერთხელ დასწრებია მეცნიერის ექსპერიმენტებს).

XX საუკუნის ინტერნეტი

ტესლას უმნიშვნელოვანესი გამოგონება, რომელიც მან ბოლომდე ვერ მიიყვანა, ხოლო მისმა მიმდევრებმა გამეორება ვერ შეძლეს, „ინფორმაციისა და ენერჯის გადაცემის მსოფლიო უსადენო სისტემაა“. ენერგოგადამცემ სადგურს ელექტრული ენერჯია დედამინის ნებისმიერი კუთხისკენ უნდა მიემართა.

მისი გამოყენება შეეძლებოდა ხომალდებს, თვითმფრინავებს, ფაბრიკებს, თუკი ენერგომიმლები ხელსაწყო ექნებოდათ. ეს სისტემა, მეცნიერის მტკიცებით, მთელ მსოფლიოში ზუსტი დროის სიგნალის, მუსიკის, ნახატების, ფაქსიმილიანი ტექსტების ტრანსლირებას შეძლებდა; ჩვეულებრივი ტელეფონის მეშვეობით კი მსოფლიოს ნებისმიერ კუთხეში დაირეკებოდა. ტესლამ ენერგოგადამცემი სადგურიც კი ააგო, რომელიც ცისფერ ძაფებად, შემდეგ კი ადამიანის მკვლელობის სისქის ცეცხლოვან ღერძებად გადაიქცა. ბოლოს იელვად მებე ჩამოვარდა, რომლის ქუხილი 15 მილზე ისმოდა (ნიგინდან: „ტესლა — გენიოსი თუ შემოიღებ“, რომლის ავტორიც, ჯონ ო'ნილი არაერთხელ დასწრებია მეცნიერის ექსპერიმენტებს).

ისამ ბაბოცანაბი

ერთ-ერთი ვერსიით, 1908 წლის 30 ივნისს ციმბირში, მდინარე პოდკამენაია ტუნგუსკას რაიონში არავითარი მეტეორიტი არ ჩამოვარდნილა და ეს აფეთქება დიდ მანძილზე ენერჯის გადაცემის

ტესლასეული ექსპერიმენტის შედეგი იყო.

1931 წელს ნიკოლა ტესლამ ავტომანქანების მწარმოებელი ფირმის ინჟინრებთან ერთად საინტერესო ექსპერიმენტი ჩაატარა — მანქანის ბენზინზე მომუშავე ძრავი ელექტროძრავით შეცვალა, რომელსაც პატარა ყუთი მიუერთა. მანქანა ერთი კვირის განმავლობაში დაუმუხტავად დადიოდა. შემდეგ ტესლამ თავისი ყუთი წაიღო და ის თვალთ არავის უნახავს.

1914 წელს გამომგონებელმა წარმოადგინა პროექტი, რომლის მიხედვითაც დედამინა თავისი ატმოსფეროიანად გიგანტურ ლამფად უნდა ქცეულიყო. ამისთვის ატმოსფეროს ზედა ფენებში მაღალსიხშირიანი ძაბვა უნდა გაეშვათ, რის შედეგადაც ფენები ნათებას დაიწყებდა, თუმცა, როგორ უნდა გაეკეთებინათ ეს, ტესლას არ აუხსნია...

1933 წელს ტესლამ პრესით განაცხადა, რომ ე.წ. „სიკვდილის სხივები“ აღმოაჩინა, რომლებიც 400 კმ-ში თვითმფრინავების განადგურებას შეძლებდა. მეორე მსოფლიო ომის დასაწყისში მეცნიერმა ამ ტექნოლოგიის ყიდვა აშშ-სა და დიდ ბრიტანეთს შესთავაზა, თუმცა მათ რატომღაც უარი განაცხადეს.

1926 წელს ტესლამ რადიოანთა დაამონტაჟა თავის ლაბორატორიაში (ნიუ იორკში) და უცნაური წარმომავლობის რადიოსიგნალები მიიღო. სიგნალების ერთ-ერთ სავარაუდო წყაროდ მან მარსი დაასახელა. მეცნიერი მასხრად აიგდეს, რაზეც მან განაცხადა: „ასეთი საოცრებისთვის (უცხო ცივილიზაციებთან კავშირის დამყარებისთვის) მთელ სიცოცხლეს გავილებდი!“

შემონახულია ტესლას წერილი მისი ერთ-ერთი მეგობრისადმი. ბარათში მეცნიერი ირწმუნება, რომ მაღალსიხშირიანი ძაბვის შესწავლისას „აღმოვაჩინე აზრი. სულ მალე, შეძლებ შენი ლექსები ჰომეროსს პირადად წაუკითხო, მე კი ჩემს აღმოჩენებზე არქიმედთან ვიმსჯელებ...“

სხვათა შორის, მიღმიერ სამყაროსთან კავშირის დამყარებას ტესლას დაუძინებელი მტერი ედისონიც ლამობდა... მეცნიერის გარდაცვალების შემდეგ სასტუმროს ნომერში, სადაც ის ცხოვრობდა, ვერც უბის ნიგნაკები, ვერც ნახაზები და ვერც რაიმე დოკუმენტები აღმოაჩინეს...

ქრონოგრაფი

რა მოსდა მსოფლიოში სხვადასხვა წელს 25 ნოემბრიდან 1 დეკემბრამდე?

29 ნოემბერი

დღის ციტატა:
სახელმწიფო მოღვაწე პოლიტიკოსისგან იმით განსხვავდება, რომ პოლიტიკოსი მორიგ არჩევნებზე, სახელმწიფო მოღვაწე კი მომდევნო თაობაზეა ორიენტირებული.
უ. ჩარჩილი.

- 1330 წელს შაყის კვრით დასაჯეს ინგლისის ფაქტობრივი მმართველი **რ. მორტიმერი**.
- 1718 წელს დაიბადა რუსი ფელდმარშალი **ალექსანდრე გოლიცინი**.
- 1729 წელს დაიბადა ამერიკელი პოლიტიკოსი, აშშ-ის დიდი ბექდის ავტორი **ჩარლზ ტომპსონი**.
- 1760 წელს საფრანგეთმა დეტროიტი ბრიტანეთს გადასცა.
- 1814 წელს ვენაში გამართულ მეჯლისზე პირველად შესრულდა **ლუდვიგ ვან ბეთჰოვენის** კანტატა „საზეიმო წუთი“.
- 1825 წელს დაიბადა ფრანგი ექიმი, ნევროპათოლოგიის საფუძველმდებრელი **ჟან შარკო**.
- 1830 წელს დაიწყო პოლონეთის აჯანყება. რუსეთის ჯარების მთავარსარდალი, დიდი თავადი **კონსტანტინე გაიქცა**.
- 1918 წელს ნარვამი ესტონეთის საბჭოთა რესპუბლიკის შექმნა გამოცხადდა.
- 1942 წელს აშშ-ში ყავით ვაჭრობასა და მოხმარებაზე შეზღუდვა შემოიღეს.
- 1947 წელს გაეროს გენერალურმა ასამბლეამ მოინონა პალესტინის ებრაულ და არაბულ სახელმწიფოებად დაყოფა.

30 ნოემბერი

დღის ციტატა:
მომეცით კარგი პოლიტიკა და მოგცემთ კარგ ფულს.
მ. ჰაბლი

- 1667 წელს დაიბადა ირლანდიელი მწერალი და ლეთისმსახური **ჯონათან სვიფტი**.
- 1700 წელს ნარვასთან ბრძოლისას შევედეთის მეფემ **კარლოს XII-მ** პეტრე I-ის არმია დაამარცხა.
- 1731 წელს მინისძვრამ დაანგრია პეკინის დიდი ნაწილი, დაიღუპა 100 000-მდე კაცი.
- 1761 წელს დაიბადა ინგლისელი ქიმიკოსი, ელემენტების — ირიდიუმისა და ოსმიუმის აღმოჩენილი **სმიტონ ტენანტი**.
- 1789 წელს კორსიკა საფრანგეთის შემადგენელ ნაწილად გამოცხადდა.
- 1810 წელს დაიბადა ცეცხლსასროლი იარაღის გამომგონებელი **ოლივერ ვინჩესტერი**.
- 1835 წელს დაიბადა ამერიკელი სატირიკოსი მწერალი **მარკ ტვენი**.
- 1840 წელს ნაპოლეონის ნემუტი წმიდა ელენეს კუნძულიდან პარიზში ჩამოსვენეს.
- 1864 წელს ფრანკლინთან ბრძოლისას ამერიკელმა ფედერატებმა კონფედერატები დაამარცხეს.
- 1914 წელს **ჩარლი ჩაპლინის** კინოდებიუტი შედგა.

1 დეკემბერი

დღის ციტატა:
უანგარო მეგობრობა მხოლოდ ერთნაირი შემოსავლის მქონე ადამიანებს შორისაა შესაძლებელი.
ჰოლ ბატი

- 1145 წელს რომის პაპმა მეორე **ჯვაროსნული ლაშქრობა** გამოაცხადა.
- 1167 წელს ჩრდილოეთ იტალიის 22 ქალაქი ლომბარდიის ლიგაში გაერთიანდა.
- 1742 წელს რუსეთის იმპერატორმა ელიზაბეტამ ბრძანება გასცა, რუსეთიდან ყველა ებრაელი გაეძევებინათ.
- 1761 წელს დაიბადა ცვილის ფიგურების მუზეუმის დამაარსებელი **მარი ტიუსო**.
- 1792 წელს დაიბადა რუსი მათემატიკოსი, არაეკვიდური გეომეტრიის შემქმნელი **ნიკოლაი ლობაჩევსკი**.
- 1804 წელს **ნაპოლეონი და ჟოზეფინა ბოგარნე** დაქორწინდნენ.
- 1822 წელს ვენაში 11 წლის **ფერენც ლისტის** მუსიკალური დებიუტი შედგა.
- 1835 წელს გამოიცა **ჰანს ქრისტინ ანდერსენის** ზღაპრების პირველი წიგნი.
- 1878 წელს თეთრ სახლში პირველი ტელეფონი დაიდგა.
- 1887 წელს დაიბეჭდა პირველი მოთხრობა **შერლოკ ჰოლმსზე**.
- 1891 წელს გამოიგონეს კალათბურთი — ფიზკულტურის მასწავლებელმა, ამერიკელმა **ჯ. ნეისმიტმა** თავის მონაფეებს ატმის კალათებში ბურთის ტყორცნა შესთავაზა.

როგორ დააბეზინდრა დაბიანე გოგოსიანე ქართული კალენდარი

აფხაზეთში სეპარატისტული მოძრაობა იწყება. საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველი მდივანი ვასილ მჭავანაძე სოხუმში ჩადის. საოლქო კომიტეტის პირველი მდივანი ბიჭვინთაშია და ნიკიტა ხრუშჩოვის ჩოგბურთს ეთამაშება. მეორე მდივანი დამიანე გოგოსია სამსახურშია.

გაგრაში შოთა რუსთაველის ძეგლი თავის ადგილს უბრუნდება. მჭავანაძე სოხუმელ მემკვიდრეებს მშვიდობიანი მოლაპარაკებით აწყნარებს, თბილისში ბრუნდება და დამიანე გოგოსია თან მოჰყავს. ამ დროს ბეჭდვითი სიტყვის სახელმწიფო კომიტეტის თავმჯდომარე მამია მეგრელიშვილი გახლავთ, რომელიც ვაჭრობის მინისტრად გადასცეს. ახლად დაარსებული ბეჭდვითი სიტყვის კომიტეტის თავმჯდომარე დინიშვილი დამიანე გოგოსია — ნიგნის მოყვარული, მწიგნობარი, საოცრად განათლებული, მაგრამ საგამომცემლო საქმეებსა და პოლიგრაფიაში ნაკლებად ჩაბეჭდილი, სამაგიეროდ, კარგი ორგანიზატორი და გამოცდილი პარტიული მუშაკი. იმ დროისთვის პიროვნების ასეთი შეფასება ყველა ჯილდოსა და ნოდებს აღემატებოდა. მომთხრობისა და თათბირების დეფიციტი არც მამია მეგრელიშვილის დროს იყო, მაგრამ მოვიდა ახალი უფროსი და დაიწყო ახლებური თათბირები. საგამომცემლო საქმეებისა და პოლიგრაფიული მუშაობის ტრადიციული დავა იოლად მოსაგვარებელი არ იყო. გამომცემლობის დროულად შექმნა, გამოსაცემი დედანი მოემზადებინა, მაგრამ საკმაო სირთულეები

სა და ობიექტური მიზეზების გამო, სხვადასხვა სახის გამოცემები მკითხველთან დაგვიანებით მიდიოდა. მაგალითისთვის საკმარისია კედლის კალენდარი. ათეული წლების მანძილზე მისი გამოსვლა დღის სინათლეზე ოთხი თვის დაგვიანებით ხდებოდა. დაისვა კითხვა: რა ეშველება ამ საქმეს?! სახელმწიფო კომიტეტის თავმჯდომარე დამიანე გოგოსიამ დაავალა პოლიგრაფსამმართველოს უფროს გიორგი ფორჩხიძეს, შეესწავლა ეს საკითხი და პირველივე სხდომაზე წარმოადგინა თავისი წინადადება. ბატონ გიორგის ამ საკითხის შესწავლა არ სჭირდებოდა, ბრწყინვალედ იცოდა, სად იყო ძალის თავი დამარხული, მაგრამ თავს იკავებდა. დიდი გამოცდილების მქონე პარტიულ მუშაკს არ გამოეპარა მისი თავშეკავება და სხდომის დამთავრების შემდეგ ბატონ გიორგის სთხოვა, დარჩენილიყო. მეორე დღეს კომიტეტიდან დარეკეს — კომიტეტის თავმჯდომარე სასწრაფოდ გიბარებო. მაინცდამაინც არ მესიამოვნა. ვიგრძენი რაღაც სერიოზული დავალება მელოდა. კაბინეტში რომ შევედი, ტელეფონით რუსულ ენაზე საუბრობდა. თავი დამიქნია, საუარძლისკენ მიმითითა და ლაპარაკი

განაგრძო. სანერ მაგიდაზე მხოლოდ გადაშლილი წიგნი იყო. როგორც მივხვდი, მოსაუბრე სოხუმიდან იყო. საუბრის დამთავრების შემდეგ წამოვიდო, მაგრამ მდივანი შემივიდა და მოახსენა, მოსკოვიდან რეკავენო. ისე დაუბრუნდა საუარძელს და, კარგა ხანს, მოსკოვს ელაპარაკა. ბოლო წინადადება ჩემთვის რაღაცის მიმანიშნებდა ალბათ, მაგრამ იყო დაკავშირებული. ინტუიციით მივხვდი, სასწრაფოდ დაბარებაც მოსკოვთან იყო დაკავშირებული. ადგა, მეც წამოვიდეთ, მაგრამ მანიშნა დაჯექო. ხელები უკან დაიწყო კაბინეტის ბოლოში გავიდა, შემოტრიალდა და მეკითხება: გურული ხარ, თან? დიახ, წარმოშობით გურული ვარ, — ვუპასუხე. სიცილით მითხრა — მეგრები რომ იყო, უფრო კარგი ბიჭი იქნებოდი. მეც გავიცინე. უცებ, ჩემ წინ შეჩერდა და მეუბნება: თან! გვექნება დროზე

კალენდარი, გვეყოლები, არ გვექნება, — არ გვეყოლები. ხუმრობანარევი მუქარა არ მესიამოვნა. ჩემზე რაც არის დამოკიდებული, მაქსიმალურად შევეცდები-მეთქი. მიწვდოდა, ყველაფერი მეთქვა, რაც ვიცოდი ამ საქმის შესახებ, მაგრამ შემანწყვეტინა: ჩემთვის ყველაფერი ცნობილია, მოსკოვს ველაპარაკე. აქ კედლის კალენდრის გამოცემა დაგვიანების გარეშე და დიდი ტირაჟით შეუძლებელია. მოსკოვმა გერმანიიდან მიიღო სპეციალური მანქანა-დანადგარი, რაც დიდ ტირაჟს ორ ფერში ბეჭდავს, კეცავს და ჭრის კიდევ თავის ზომაზე. ერთი სიტყვით, მანქანის თავში „რულონი“ ბრუნავს და ბოლოში მზა კალენდარი გამოდის. ყოველივე ამ სიკეთეს თან ახლავს სიტყვა „მაგრამ“. ე.ი. მოკვებრე რესპუბლიკებისთვის მხოლოდ ერთი თვე არის გამოყოფილი. საქმე მოსწრებაზეა. არჩევანი პოლიგრაფსამმართველომ შენზე შეაჩერა. ფულს მოგცემთ, მატარებლით „სვ“-თი ნახვალ, სოხუმში დაგვხვდებიან, საჩუქრებს გავატანენ, სასტუმრო „მოსკოვში“ ლუქსი გექნება. მიხვალ „პერევიკა აბრაზცოვია ტიპოგრაფიაში“, გაზეთ „იზვესტიაში“ ქართული შრიფტის მატრიცებს მიიტან. დანარჩენი შენ იცი. სანამ კალენდრის მთელ ტირაჟს (50 ათასი) არ გამოგზავნი, თბილისში არ ჩამოხვალ. ამჯერად ჩემი მასპინძელი რეზო ჭიჭინაძე გახლავთ, რომელიც უმაღლესი საბჭოს

პრეზიდიუმში ქართულ განყოფილებას ხელმძღვანელობდა. რა თქმა უნდა, კონკურენცია ძალზე დიდი იყო. თითხმეტი რესპუბლიკა მოსკოვისაკენ დაიძრა, არანაკლები პროტესტებითა და არანაკლები საჩუქრებით. ვინ ვის აჯობებდა. ჩემნაირებზე ბევრე იყო დამოკიდებული. ყველაფერს რომ თავი დავანებოთ, სპორტული ინტერესი გამიჩნდა. ბევრი ნაცნობიც შევანახე და ბევრი უცნობიც გავიცანი. დიდი როლი შეასრულა გავრამში, ბიჭვინთასა და სოხუმში დასვენების გარანტიებმა. ყველას ვაჯობებ. დამიანე გოგოსიას პროექტმა გაიმარჯვა. მეც მომეცა საშუალება, ჩემი შესაძლებლობების რეალიზება მომეხდინა. ქართული კალენდრის ბეჭდვამ სამუდამოდ დაიმკვიდრა ადგილი მოსკოვის №1 საინჟინერო-სტამბაში. გავიდა დრო და თბილისში მოძრაობის წესების დარღვევისთვის ავტოინსპექტორმა გამაჩერა. მძღოლის მოწმობა რომ წარუდგინე, სად მუშაობოთ მკითხა. გამომცემლობა „საბჭოთა საქართველოს“ მოწმობა წარუდგინე. წაიკითხა და სიხარულით წამოიძახა: ამ საბუთში ისეთი კაცის ხელმოწერა გაქვთ, სხვა საბუთში არ გჭირდებათ. როგორც გაიკვია, აფხაზეთიდან თბილისში გადმოუყვანიათ სამუშაოდ. დამემშვიდობა და მითხრა, დამიანე ვლადიმეროვიჩის ბევრი კარგი საქმე აქვს გაკეთებული აფხაზეთში. საქართველოზე უსაზღ-

როთ შეყვარებული ვასილ მჭავანაძე სულითა და ხორცილთ ქართველს — დამიანე გოგოსიას კიდევ ერთხელ ანიხურებს — ცენტრალური კომიტეტის პროპაგანდისა და აგიტაციის განყოფილების გამგედ. საბჭოთა კავშირის ცენტრალური კომიტეტის ისტორიული დადგენილების შემდეგაც კი დამიანე გოგოსია ცენტრალურ კომიტეტში მუშაობდა. იგი ედუარდ შევარდნაძეს დახვდა ამ თანამდებობაზე. ამ დროს მენოდარ დუმბაძემ „ნიანგის“ რედაქციაში გადაამყვანა ლიტმუშაკად. ბატონმა დამიანემ ასხანაგანმარტება მოთხოვა ნოდარ დუმბაძეს, რომ თუნი სიხარულით ედუარდ შევარდნაძემ დახვდა დაბალ თანამდებობაზე. საინტერესოა და გასაკვირიც, ისეთ მაღალჩინოსანზე, როგორც დამიანე გოგოსია იყო, საჩივარი შესულიყო „ნიანგის“ რედაქციაში, მაგრამ ფაქტი ფაქტია. საჩივრის რამდენიმე მცხოვრები: „პატივცემულო „ნიანგო“! გალში აბანო დაგვიკეტეს დამიანე გოგოსიას ახლის სახურავს ჭვარტლი ეცემო. დავრეკე გალში და ეს საქმე ისე მოვაგვარე, ბატონ დამიანეს არც გაუგია. რამდენიმე თვის შემდეგ სრულიად შემთხვევით ფასანაურში ფრად მინიშნელოვან სუფრასთან ილია ვეკუა, დამიანე გოგოსია, ვარლამ შადური, ელგუჯა მალრაძე, ვალდარა ოდიშვილი და სხვ. მე ბატონ დამიანეს გვერდით ვიჯექი. ღვიწმომ რომ გამათამაშა, საჩივრის ამბავი მოუყვებო. ძალზე შენუხდა. ვინანე, რატომ ვუთხარი-მეთქი. ასე მითხრა, აღმასკომის თავმჯდომარეს დავურეკავ, მეორე აბანო ააშენონ და განსაკუთრებული კონტროლი დაანესონ, აბანომ შეუფერხებლად რომ იმუშაოს. თითქოს უმნიშვნელო რამ არის, მაგრამ ამ პიროვნების დიდ ადამიანობასა და კაცურკაცობაზე მეტყველებს.

შანი სიქარულია

ACM Group www.fact.ge

მედიანიუსი http://www.medianews.ge

მსოფლიოში პირველი რეპროდუქციული ჯანმრთელობის ცენტრი — ი. ჟორდანიას სახელობის ადამიანის რეპროდუქციის საეხსნიერო-კვლევითი ინსტიტუტი

პირველი http://www.pirweli.com.ge

საქართველო ესტუმრეთ ჩვენს საიტს http://www.geworld.net